

Otključaj svoj potencijal

2021

Godišnji izvještaj

Osnažujemo
razvoj zajednice.

UniCredit Bank Banja Luka

Sadržaj

Obraćanje predsjednika Uprave Banke	4
O UniCredit Grupi	9
Makroekonomsko okruženje u 2021. godini	11
Bankarski sektor u 2021. godini	12
Opis poslovanja	13
Karta mreže filijala	13
Pregled poslovnih segmenata	14
Finansijski pregled poslovanja Banke	16
Rukovodstvo i organizacija upravljanja	20
Odgovornost za finansijske izvještaje	23
Izvještaj nezavisnog revizora	24
Finansijski izvještaji	29
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2021.	30
Napomene uz finansijske izvještaje	37
Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31.12.2021.	124

Obračanje predsjednika Uprave Banke

“

Osluškujući potrebe klijenata, na početku godine smo postavili jasne ciljeve kako bismo bili pravi partner zajednicama u kojima poslujemo, te kako bismo podržali naše klijente na putu oporavka od pandemije.

GORDAN PEHAR

PREDSJEDNIK UPRAVE BANKE

Poštovani klijenti, akcionari i partneri, drage kolegice i kolege,

Iza nas je još jedna pandemijska godina, koja je za svakog od nas, kako na profesionalnom, tako i na ličnom planu, bila puna izazova. Pandemija je dijelom promijenila način na koji živimo i radimo, pokazala da su promjene konstanta, koja nas prati kroz cijeli život i poslovanje, ali i potvrdila koliko brzo se mi, kao pojedinci, društvo i kao organizacija, možemo mijenjati i biti lideri u promjenama. UniCredit Bank Banja Luka, kao dio UniCredit-a, snažne panevropske bankarske grupacije, uspjela je i u ovoj godini da ojača svoju leadersku poziciju na lokalnom tržištu.

Osluškujući potrebe klijenata, na početku godine smo postavili jasne ciljeve kako bismo bili pravi partner lokalnim zajednicama u kojima poslujemo, te kako bismo podržali naše klijente na putu oporavka od pandemije. Za razliku od prethodne godine, kada je fokus bio na održavanju kontinuiteta poslovanja, ove godine naši klijenti se nalaze pred novim izazovima pronalaska načina i prilika da ponovo povećaju nivo poslovnih aktivnosti i ostvare rast.

Naša uloga kao jedne od vodećih banaka na lokalnom tržištu je vrlo važna u tom procesu. Kroz partnerstvo sa institucijama kao što su Garantni Fond Republike Srpske, Evropska banka za obnovu i razvoj i Evropska investiciona banka, UniCredit Bank Banja Luka nastavila je da podržava lokalnu privredu i klijente obezbjeđujući sredstva, potrebna za oporavak i razvoj poslovanja, kroz kreditne linije. Dodatno, i u ovoj godini smo prepoznati kao vodeći investitor, te smo pružili podršku institucionalnim investicionim projektima značajnim za cijelu privredu. Vjerujemo u budućnost lokalnog tržišta, te nastavljamo raditi na unapređenju uslova za investitore kako bismo zajedno ohrabрили nova ulaganja.

Kada govorimo o postignućima koje smo kao Banka ostvarili u toku prethodne godine, možu reći da sam izuzetno ponosan na cijeli naš tim, te da je ovo bila izuzetno uspješna godina sa aspekta komercijalnih aktivnosti i ključnih finansijskih pokazatelja.

Banka je u 2021. godini ostvarila dobit od 25,3 miliona KM, te sa aktivom od 1,68 milijardi KM i kapitalom od 256,6 miliona KM možemo reći da smo uspjeli iznova potvrditi poziciju sistemski snažne i važne finansijske institucije na domaćem tržištu.

Dugoročnu stabilnost i održivost Banke čuvamo kroz snažnu kapitalnu poziciju (stopa adekvatnosti 22,7%), kreditni portfolio s niskim udjelom loših kredita (1,7%) i visokom pokrivenošću loših kredita rezervisanjima (90,7%), kao i dobro uravnoteženim bilansom stanja i adekvatnim nivoom likvidnosti u svakom trenutku. Odlični rezultati u toku 2021. godine zasnivaju se na povećanom volumenu novih plasmana fizičkim licima, koji su premašili 2020. godinu za 138%, kao i rekordan volumen novih plasmana iz 2019. U poslovanju sa pravnim licima nastavljamo snažan rast, te smo u 2021. plasirali 89% više u odnosu na prethodnu godinu, podržavajući naše klijente na putu oporavka od posljedica pandemije. Zahvaljujući tome ostvarili smo značajan rast tržišnih učešća u kreditima od preko 60 bps, samo u odnosu na kraj prethodne godine. Ostali smo, takođe, dosljedni sprovođenju kontrola na svim nivoima, što uz navedeni rast predstavlja preduslov za dugoročnu održivost.

Takođe, rast depozita klijenata (+11,5% g/g) ujedno je i potvrda kontinuirano rastućeg povjerenja klijenata u Banku. Ukupan broj aktivnih klijenata u finansijskoj 2021. godini je 126,8 hiljada, dok je broj aktivnih korisnika mobilnog bankarstva porastao za 22,6% g/g, što pokazuje da klijenti sve više prepoznaju prednosti digitalnih bankarskih usluga.

Lidersku poziciju u dijelu inovativnih i kompleksnih proizvoda potvrđuje i priznanje za najbolju aplikaciju mobilnog bankarstva na tržištu, Plaketa Zlatni BAM drugu godinu zaredom.

Razvijajući nove proizvode u skladu sa stvarnim potrebama klijenata, ostajemo usmjereni na digitalizaciju i unapređenje naših digitalnih kanala kako bismo olakšali poslovanje klijenata sa bankom, te efikasno odgovorili na njihove potrebe, koje se stalno mijenjaju. Danas, UniCredit teži da postane prava banka za evropsku budućnost, s posebnim fokusom na digitalnu transformaciju, radeći na stalnom poboljšanju usluga i korisničkog iskustva, čineći transakcije bržim i jednostavnijim.

Naš novi strateški plan „UniCredit Unlocked“, koji je UniCredit Grupa predstavila krajem godine, usmjeren je na osnaživanje zajednica, prelazak na održivu ekonomiju, istovremeno stvarajući bolje i inkluzivnije društvo.

Tako smo, i u toku 2021. godine, ostali posvećeni aktivnostima bankarstva s društvenim uticajem, te širenju finansijske pismenosti. Banka je ostvarila saradnju sa srednjim školama, te donirala opremu za opremanje kabineta, dok su volonteri Banke putem serije onlajn predavanja pomogli učenicima da prošire svoja znanja o finansijama i bankarstvu. Takođe, volonteri Banke su učestvovali u mentorskom programu za mlade sa održivim poslovnim idejama, a korijene finansijske pismenosti pobudili smo i kod najmlađih, kroz druženje i igru sa djecom predškolskog uzrasta.

Kao Banka smo pokazali visok stepen empatije prema osjetljivim kategorijama društva, kao što su djeca i mladi. Kroz projekat „Podrška djetinjstvu“ zajedno sa UniCredit Fondacijom smo podržali pet projekata neprofitnih organizacija usmjerenih na unapređenje kvaliteta života svojih članova i korisnika. Podršku djeci i njihovom zdravom odrastanju pružili su i naši zaposleni, koji su donirali sredstva za četiri organizacije kroz inicijativu „Program zajedničkog doniranja“. U saradnji sa partnerima smo podržali udruženje „Zajedno smo jedno“, te kroz kampanju „Krug podrške“ uticali na podizanje svijesti o važnosti rane prevencije u liječenju karcinoma dojke.

UniCredit Bank Banja Luka je i u ovoj godini pokazala posvećenost odgovornom poslovanju u skladu sa načelima ekološkog, društvenog i korporativnog upravljanja (ESG). Tranziciju ka zelenoj ekonomiji podržali smo učešćem u dijalozima sa ključnim predstavnicima privrede, finansijskih institucija, akademske zajednice i međunarodnih organizacija na temu podizanja svijesti o očuvanju životne sredine i ulaganja u obnovljive izvore energije, te obezbijedivši više zelenih kreditnih linija fizičkim i pravnim licima. Ekološkim akcijama koje sprovodimo, pokazujemo koliko nam je važna čista životna sredina, ali i ljudska odgovornost prema ekosistemu.

Različitim aktivnostima u kontinuitetu radimo na poboljšanju kvaliteta života naših zaposlenih, poštovanju različitosti i promovisanju ravnopravnosti. Pružajući različite tipove podrške u nekim od najvažnijih trenutaka u životima zaposlenih, Banka, takođe, već godinama prati i osigurava da se uporedive plate zaposlenih ne razlikuju po rodnoj strukturi, čime pruža jednake šanse muškarcima i ženama.

Vjerujemo da su dobrom timu dostižni baš svi rezultati. Tokom godine, naš upravljački tim smo dodatno osnažili internim resursima i to je u velikoj mjeri rezultovalo vanserijskim uspjehom, koji smo postigli u toku godine. Izuzetno sam ponosan što u UniCredit-u imamo ljude pune potencijala, osnažene da preuzmu odgovornost i na najbolji način odgovore na potrebe klijenata. Novi mladi lideri osvajaju tržište i to me veoma raduje, jer oni imaju odvažnost, snagu i energiju da preuzmu odgovornost nad ključnim procesima, kako u našoj Banci, tako i na cijelom tržištu. Vjerujemo da je kvalitetna edukacija uslov individualnog i zajedničkog razvoja, te su naši zaposleni u protekloj godini proveli više od 4.500 sati na internim i eksternim treninzima i obaveznim obukama.

Naša ambicija je da budemo najpoželjnije mjesto za rad u svom segmentu, da kontinuirano razvijamo interne kadrove i pravedno nagrađujemo individualne doprinose i rad.

I na kraju, važno je da zapamtimo lekcije, koje smo naučili od početka pandemije, a to je da su zdravlje i bezbjednost naših zaposlenih i klijenata na prvom mjestu. Uspjeli smo svi zajedno prevazići prvi talas krize i okrenuti se daljem razvoju i napretku. Nastavićemo da osnažujemo jedni druge kako bismo intenzivirali poslovanje privrednih subjekata i ubrzali rast. Zato vjerujem da ćemo nakon svih izazova, sa kojima smo se kao društvo i ekonomija susreli u prethodnom periodu, izroniti sa novim pogledom na svijet koji nas okružuje. Na tom putu, UniCredit Bank Banja Luka nastaviće biti lider na lokalnom tržištu i partner od povjerenja za naše klijente i zajednicu.

S poštovanjem,

GORDAN PEHAR,
PREDSJEDNIK UPRAVE BANKE

**Unapređenje vještina
sutrašnjice: kroz
RenewAcad, UniCredit
Banka Rumunija je podržala
preko hiljadu rudara
da se prekvalifikuju u
specijaliste za
energiju vjetra i distribuciju
električne energije
– na taj način podržavajući
tranziciju.**

Naši klijenti
Energija vjetra
Rumunija

Želite saznati više?
Pročitajte ovu i druge priče na
annualreport.unicredit.eu/en

UniCredit je uspješna panevropska komercijalna bankarska grupacija, sa jedinstvenom ponudom usluga u Italiji, Njemačkoj, Centralnoj i Istočnoj Evropi. Putem svoje mreže lokalnih banaka, UniCredit svakodnevno stoji na raspolaganju za preko 15 miliona klijenata širom svijeta.

UniCredit nudi lokalnu izvrsnost i međunarodnu širinu djelovanja u 4 regije, na 13 ključnih tržišta u Evropi u kojima posluje (Italiji, Njemačkoj, Austriji, Bosni i Hercegovini, Bugarskoj, Hrvatskoj, Češkoj, Mađarskoj, Rumuniji, Rusiji, Srbiji, Slovačkoj i Sloveniji) nastojeći da trenutne izazove sa kojima se susrećemo pretvori u prilike.

Naše temeljne vrijednosti i svrha

UniCredit Unlocked je novi strateški plan UniCredit-a usmjeren na oslobođenje potencijala unutar Grupe za izlazak iz perioda restrukturisanja u eru svrhe, rasta i stvaranja vrijednosti. Naša nova svrha je da osnažimo zajednice na napredak, isporučujući najbolje u klasi usluge za sve naše zainteresovane strane, te otključavajući potencijal svih naših klijenata, zajednica i zaposlenih širom Evrope.

Klijenti su u središtu svega što radimo, stoga prelazak u novu eru rasta znači zadržati fokus na njima, onima zbog kojih postojimo. Pružamo podršku našim klijentima u svakodnevnim aktivnostima razumijevajući očekivanja koja imaju od UniCredit-a, koristeći resurse cijele Grupe za razvoj i ponudu najboljih proizvoda na svim tržištima.

Dugoročno želimo postati istinski digitalna banka. Digitalizacija i naša posvećenost ESG principima nam omogućavaju pružanje izvrsnosti svim našim zainteresovanim stranama i pomažu u stvaranju održive budućnost za sve naše klijente, zajednice i zaposlene.

Ujedinjeni unutar zajedničke kulture i ohrabrujući jedne druge, stavljamo vrijednosti integriteta, vlasništva i brige u središte donošenja odluka i svega što radimo kako bismo zajedno, kao jedan tim, bili pravi partner našim klijentima i zajednicama.

Na ovaj način UniCredit će postati banka za evropsku budućnost – banka koja pruža usluge svim zainteresovanim stranama i sposobna je osloboditi potencijale ljudi, preduzeća i zajednica širom Europe, te ih osnažiti na napredak.

Strateški plan „T24“

Oporavak poslovanja Banke u 2021. godini rezultat je uspješnog prilagođavanja Banke izazovima, koje je pandemija uzrokovana virusom Covid-19 donijela za cjelokupno društvo. Novi model i digitalizacija poslovanja omogućili su u potpunosti korišćenje različitih kanala i unapređenje korisničkog iskustva naših klijenata kroz razvoj digitalnih kanala (Mbank – mobilno bankarstvo, Eba – internet bankarstvo, Kontakt centar).

Uzimajući u obzir snažan rezultat Banke u 2021. godini, oporavak makroekonomskih pokazatelja, stabilizaciju tržišta, počevši od drugog polugodišta 2021. godine, te pozitivna očekivanja, revidiran je postojeći i usvojen novi strateški plan „T24“ za period od 2022. do 2024. godine. „T24“ strategijom Banka će isporučiti rastuće prinose akcionarima uz rast poslovanja i održavanje kapitalne snage.

Novi strateški plan optimizuje poslovanje Banke danas i gradi jasan dugoročni program za budućnost sa svrhom, rastom i stvaranjem vrijednosti za sve naše partnere i interesne strane, prateći sljedeće strateške imperativne i finansijske ambicije:

Rast i razvoj naše mreže klijenata, kroz promjene poslovnog modela i načina rada naših ljudi:

- Kvalitetan rast zasnovan na radu sa postojećim i novim klijentima,
- Razvoj najboljih proizvoda i usluga, samostalno ili u saradnji sa spoljnim partnerima,
- Rast „capital-light“ poslovanja (sa manjim kapitalnim zahtjevima), kroz fokus na proizvode i usluge sa dodatnom vrijednošću za klijente,
- Efikasno upravljanje troškovima uz dalje omogućivanje investicija,
- Odgovorno upravljanje rizicima.

Transformacija naših tehnologija kroz digitalizaciju i korištenje jedinstvenih informacionih platformi („Digital & Data“) i ugradnja principa održivosti u sve što radimo:

- Centralizovano upravljanje u domenima u kojima s istim ostvarujemo dodatnu vrijednost,
- Interno osnaživanje ljudi unutar jasnog definisanog okvira rizika i ponašanja,
- Redizajniranje operativnog modela,
- Novi način rada fokusiran na klijente,
- Voditi primjerom, težiti istim visokim standardima, koje tražimo od onih sa kojima poslujeemo,
- Opremiti se alatima za podršku našim klijentima i zajednicama na putu ka ekološki osviještenom i društveno odgovornom poslovanju.

Ostvarenje finansijskog rezultata putem tri međusobno povezane poluge:

- Odgovorno upravljanje troškovima i rizicima,
- Upravljanje kapitalom: generisanje organskog kapitala kroz povećanu profitabilnost, optimalnu alokaciju kapitala i aktivno upravljanje portfolijom,
- Ostvarenje neto prihoda, koje donosi profitabilnost iznad cijene kapitala, vođeno rastom prihoda od naknada i povratom tržišnog udjela.

Banka je dio panevropske UniCredit mreže, ujedinjene zajedničkom svrhom kroz osnaživanje uloge svih zaposlenih u postizanju napretka, ulaganje u digitalno poslovanje, vraćanje klijenta u fokus djelovanja, nov način rada za naše zaposlene i ciljani kapitalni model u koji je, kao i u sve ostale aspekte poslovanja, u potpunosti ugrađen princip održivosti.

Na našem putu pratimo osnovna načela Strategije UniCredit Grupe.

Optimizujemo danas: klijenti, ljudi i organizacija

Gradimo za budućnost, stavljajući naše klijente u srce svega što radimo i prateći strategiju usklađenog modela usluga i segmentacije klijenata, pojednostavljenja procesa i zajedničke organizacione strukture. Koristimo naše tehnološke platforme i podatke i učvršćujemo naša načela kako bismo našim klijentima pružili najbolje proizvode i usluge. Razvijamo korporativna i individualna rješenja, koja služe svim našim klijentima, korištenjem prednosti, koje pruža velika bankarska grupacija i sveobuhvatnom ponudom najboljih proizvoda u klasi za sve naše klijente.

Uloga naših zaposlenih u poslovanju će dodatno ojačati unutar dobro definisanih smjernica za ponašanje, te procjenu i preuzimanje rizika, kako bismo napredovali i preuzeli odgovornost za odlučivanje, iskoristili prilike za razvoj talenata i tako doprinijeli vraćanju tržišnog udjela.

To uključuje ujedinjenje iza jedne ambicije i zajedničkog cilja: osnaživanje zajednica za napredak.

Gradimo za budućnost: prednosti digitalizacije i informacionih platformi („Digital & Data“)

Digitalizacija je u središtu naše strategije i naša je krajnja ambicija biti istinski digitalna banka, što sprovodimo kroz četiri ključna projekta na nivou Banke: korisničko iskustvo, nova digitalna ponuda, elektronsko plaćanje i „cyber“ bezbjednost.

Gradimo za budućnost: Održivost

Princip održivosti će biti ugrađen u našu korporativnu kulturu. Od sebe ćemo tražiti isti nivo odgovornosti i postizanje istih standarda, koje očekujemo od naših klijenata, te ćemo ulagati i podržavati zajednice, unutar kojih djelujemo, kroz:

- smanjenje emisije štetnih plinova,
- korištenje obnovljive energije u našim prostorijama i prestanak upotrebe jednokratnih plastičnih predmeta,
- dodatni razvoj društvene odgovornosti i doprinos filantropskim inicijativama i obrazovanju mladih ljudi,
- predanost ispunjavanju naših globalnih politika, koje pokrivaju pitanja ekološke, društvene i upravljačke odgovornosti u poslovanju (ESG politike).

Finansijska ambicija: UNICREDIT UNLOCKED

Korišćenje naših potencijala daje nam priliku da povećamo finansijske ambicije.

Makropretpostavke isključuju neočekivana materijalno nepovoljna kretanja kao što je uticaj COVID-19 pandemije, situacija koju pažljivo pratimo.

Naša finansijska ambicija se zasniva na šest stubova, koji će osigurati održivu efikasnost i profitabilan rast kroz:

- optimizaciju: poboljšanje operativne i kapitalne efikasnosti,
- investicije: novčana ulaganja u „Digital & Data“, ciljane inicijative rasta uključujući ESG,
- rast: rast neto prihoda, naknada i neto dobiti;
- povrat: povrat na kapital (RoTE),
- snagu: stabilni parametri kapitala, NPE racio,
- raspodjelu rezultata: u skladu s organskim stvaranjem kapitala iz neto dobiti i razvojem rizikom ponderisane aktive.

Strateški plan se odnosi na više od bliske budućnosti. Radi se o postavljanju temelja Banke za njen dugoročni uspjeh i stabilnost i nakon 2024. godine.

Makroekonomsko okruženje u 2021. godini

Godina 2021. ostaće zasigurno zapamćena kao godina puna izazova, obilježena istorijskim naporom za spasavanje života i ponovnim pokretanjem privrede. Pandemija je ostala glavni globalni problem i nakon 2020. godine, uprkos početku primjene vakcina. Dodatna otežavajuća okolnost su i nove varijante virusa, koje su se razvile tokom 2021. godine, što je dovelo do dodatnog pritiska i na zdravstvene i ekonomske sisteme zemalja. U mnogim zemljama ponovo su uvedene stroge mjere u vidu novih zatvaranja i pojačanih epidemioloških mjera.

Iako se nakon 2020. godine činilo da će se globalna ekonomska perspektiva poboljšati i velikim dijelom oporaviti, kako je vrijeme prolazilo, postajalo je sve jasnije da će 2021. godina zadržati status godine izuzetno visokog rizika i neizvjesnosti. Koliko je velika neizvjesnost bila od samog početka godine, govore nam i značajne korekcije očekivanog BDP-a i ostalih makroekonomskih indikatora, koji su se osjetno mijenjali pri svakom novom ciklusu prognoza.

Pandemija je uvelike uticala na lanac snabdijevanja, što je vidljivo u nedostatku proizvoda, rokovima isporuke, dostupnosti transporta i troškovima. Prekomjerna izloženost pojedinačnim dobavljačima ili određenim geografskim područjima pokazala se kao poseban izazov za mnoge organizacije. Privreda se brzo ponovo otvarala kako su se sve više ukidala ograničenja. Ljudi su ponovo počeli putovati i odlaziti u restorane, kupovati više, trošiti dio novca, koji nisu mogli potrošiti tokom karantina. Ljudi su nadoknađivali potrošnju robe i usluga, koje su odložili tokom pandemije. Ali nije sve išlo istom dinamikom. Firmama je teško držati korak sa brzorastućom potražnjom, jer obnavljaju logističke lance, koji su bili teško pogođeni pandemijom. Izazovi kao što je nedostatak kontejnera za transport znače da je transport robe postao teži i skuplji. Što duže takve poteškoće traju, veća je vjerovatnoća da će firme te troškove prenijeti na svoje kupce u obliku viših cijena. Nafta, gas i struja poskupili su širom svijeta. Zajedno sa rastućom potražnjom, to je uzrokovalo brzi rast cijena. Iako se tokom 2022. godine očekuje normalizacija stope inflacije, moguće je da masivni poremećaji u lancima snabdijevanja potraju, ali i cijene energije mogu nastaviti rasti i zbog zelene tranzicije.

Bosna i Hercegovina tokom 2021. godine nije imala značajnije restriktivne mjere, iako je broj oboljelih bio dosta visok, a stopa vakcinisanih dosta mala, tako da nije bilo novih zatvaranja poput onih u 2020. godini i na taj način nije bilo direktnog negativnog uticaja na privredne aktivnosti.

Nakon značajne korekcije ostvarenja realnog bruto društvenog proizvoda za 2020. godinu (ostvaren manji pad od prethodno objavljenog, sa -4,3% na -3,2%) uslijedile su korekcije očekivanja i za 2021. godinu. Prema posljednjim očekivanjima, 2021. godina trebalo bi da završi s godišnjom stopom rasta od oko 5,5%. Oporavak je podstaknut velikim ubrzanjem izvoza robe i usluga, kao i lične potrošnje. Istovremeno, za narednu godinu se očekuje blago usporavanje, kako zbog izostanka baznog efekta, tako i zbog dalje neizvjesnosti u dijelu unutrašnjih i spoljnih ekonomskih uticaja, kao i političkih napetosti u zemlji.

Za Bosnu i Hercegovinu, spoljna trgovina kao jedan od ključnih pokretača rasta BDP-a, u 2021. godini bilježi dvocifrene godišnje stope rasta i na strani uvoza i izvoza (27,9% i 35,7%, respektivno), u čemu se ogledaju oporavak i povećana potražnja glavnih spoljnotrgovinskih partnera, ali i direktan uticaj rasta cijena.

Indeks trgovine na malo u 2021. godini porastao je s dvocifrenim stopama rasta na godišnjem nivou (18,1%), što ukazuje na povratak konzumerizmu

nakon perioda smanjene potrošnje, ali se očekuje da će potrošnja ostati jaka i u 2022. godini.

Rast cijena u Bosni i Hercegovini dosegao je 6,4% na godišnjem nivou, pri čemu je najveći rast cijena zabilježen u saobraćaju, kao sektoru koji je najdirektnije pogođen povećanjem cijena nafte, a zatim slijede najam, struja i hrana. Očekuje se rast prosječnih cijena (CPI avg) u 2022. kao posljedica vrlo visokog prenosa rasta iz 2021. u 2022., dok se postepeno usporavanje inflacije očekuje tokom 2022. godine (CPI eop).

Za vrijeme pandemije u 2020. godini stopa nezaposlenosti zabilježila je pogoršanje, a koje je već u 2021. godini zaustavljeno (32,6%). Međutim, trebaće dosta vremena da Bosna i Hercegovina povрати pozitivan trend na tržištu rada. Socijalna pitanja, u smislu značajnih iseljavanja radne snage iz BiH, vidljiva su i utiču na ukupno tržište rada.

U Bosni i Hercegovini, ekonomski oporavak u 2021. godini zasjenila su politička previranja. Pojavila su se tri velika politička pitanja: imenovanje novog visokog predstavnika, spor oko promjena u krivičnom zakonu od strane odlazećeg visokog predstavnika i nedostatak konsenzusa za promjenu izbornog zakona. Državne institucije su u blokadi od 27. jula 2021. godine. Takođe, u decembru 2021. godine Narodna skupština RS je održala vanrednu sjednicu na kojoj je glavna tema bila povlačenje entitetskih nadležnosti sa nivoa države Bosne i Hercegovine na entitet RS (pravosudne institucije, indirektno oporezivanje, odbrana). Sve ovo stvorilo je dosta velike političke nesuglasice u zemlji. Međutim, politički problemi do sada nisu spriječili snažan ekonomski oporavak BiH, niti probleme u finansiranju institucija.

Finansiranje MMF-a igra vitalnu ulogu u kataliziranju međunarodne finansijske pomoći za Bosnu i Hercegovinu i vrlo je važno zadržati svoju prisutnost kroz novi aranžman (u iznosu većem od 4% BDP), ali tokom 2021. godine nije došlo do dogovora oko novog aranžmana. MMF je u aprilu 2020. odobrio posljednji kredit BiH u iznosu od oko 330 miliona eura, namijenjen za pomoć u borbi protiv korona virusa. Takođe, MMF je u avgustu 2021. godine oko 305 miliona eura uplatio na račun Centralne banke BiH, kao dio paketa pomoći u borbi protiv pandemije Covid-19 zemljama članicama MMF proporcionalno njihovim postojećim kvotama u Fondu i članstvu u MMF-u.

Fiskalna pozicija Bosne i Hercegovine ostaje održiva i ocijenjena je boljom u poređenju sa zemljama istog suverenog rejtinga, a što su potvrdile i međunarodne rejting agencije u svojoj procjeni tokom septembra 2021. godine. Međunarodna rejting agencija Moody's potvrdila je kreditni rejting Bosne i Hercegovine, „B3“ sa stabilnim izgledima. Takođe, međunarodna rejting agencija Standard & Poor's potvrdila je kreditni rejting Bosne i Hercegovine, „B“ sa stabilnim izgledima.

Očekivanja

Prognozirane stope privrednog rasta za 2022. godinu su očekivano niže u odnosu na 2021. godinu, kao rezultat baznog efekta, ali i još uvijek velikih neizvjesnosti u globalnom okruženju. Međutim, za Bosnu i Hercegovinu glavna očekivanja su da će spoljnotrgovinska razmjena nastaviti bilježiti dobre stope rasta, kao i da će lična potrošnja nastaviti jačati i time doprinositi daljem oporavku ekonomskih pokazatelja. Glavni rizici proizlaze iz nestabilnog političkog okruženja u zemlji, činjenici da je 2022. godina izborna godina, ali i dalje neizvjesnog kretanja stopa inflacije i rješenja problema u lancima snabdijevanja.

Bankarski sektor u 2021. godini

U 2021. godini bankarski sektor Bosne i Hercegovine je ostvario pozitivan finansijski rezultat, zadržan je zadovoljavajući nivo adekvatnosti kapitala banaka, te je zabilježen porast volumena kredita i depozita.

Kao nastavak procesa konsolidacije banaka, broj banaka na tržištu se smanjio za 1, kao rezultat spajanja dvije manje banke od 1. 12. 2021. godine. Takođe, u 2021. godini je došlo do usklađivanja supervizorskog i regulatornog okvira u bankarskom sektoru Bosne i Hercegovine sa Evropskom unijom. Ovom inicijativom, BiH i Sjeverna Makedonija se dodaju na popis „ekvivalentnih trećih zemalja“ u pogledu nadzornih i regulatornih aranžmana za kreditne institucije u tim zemljama. Ekvivalencija u segmentima nadzora i regulatornog okvira za bankarski sistem od posebne je važnosti u ostalim procjenama i potencijalnim dugoročnim uticajima na status BiH, rejting, pondere rizika za izračun kapitalnih zahtjeva za pokriće bankarskih rizika, kamatnim stopama, sigurnosti ulaganja itd.

Za period I–IX 2021. godine, prihodi bankarskog sektora su povećani u odnosu na isti period prethodne godine za 8%, uglavnom vođeno značajnijim porastom neto nekamatnih prihoda (15,5%), uz pozitivan trend i na strani kamatnih prihoda sektora (2,2%). Iako su operativni troškovi takođe zabilježili godišnji rast (4,8%), efikasnost sektora je poboljšana s obzirom na jači porast prihoda, te je omjer trošak/prihod smanjen na 62,4%.

Troškovi ispravki vrijednosti su ostvarili najveće poboljšanje, uz godišnje smanjenje preko 63% za period I–IX 2021. godine. Udio nekvalitetnih kredita u ukupnim smanjen je na 5,5% u septembru 2021. godine.

Volumeni kredita bankarskog sektora u novembru 2021. godine u odnosu na kraj 2020. godine, ostvarili su rast od 3,6%, pri čemu je rast kredita fizičkih lica iznosio 5,5%, a rast kredita pravnih lica u odnosu na kraj 2020. godine iznosio je 1,7%. Niske stope rasta kredita pravnih lica ukazuju na i dalje slabe privredne aktivnosti i investicije u zemlji, a pogotovo kada se posmatra istovremeni značajan rast akumuliranih depozita pravnih osoba.

Prema odluci CBBiH, od 1. januara 2022. stopa naknade na višak obavezničkih rezervi iznosiće -0,75%. Ova mjera planirana je kao podrška valutnom odboru i podsticaj bankama da aktivnije koriste značajna finansijska sredstva na računima rezervi kod Centralne banke za podršku privrednom sistemu zemlje.

Depoziti klijenata u bankarskom sektoru Bosne i Hercegovine su u novembru 2021. godine povećani u odnosu na kraj 2020. godine za 10,3%. Stopa rasta depozita fizičkih lica iznosila je 5,7%, dok je kod pravnih lica ta stopa iznosila 16,1%. Struktura depozita je na strani transakcionih depozita, dok su se oročeni depoziti smanjili.

Očekivanja

S obzirom na makroekonomske projekcije, koje predviđaju nastavak pozitivnih trendova u 2022. godini, očekuje se nastavak rasta volumena kredita, ali i dalje u uslovima prilično neizvjesne situacije u globalnom okruženju. Stope rasta depozita pokazuju značajnu akumulaciju korporativne strane kao rezultat zaostalih ulaganja, što bi se trebalo u narednim godinama značajno smanjivati kada dođe do ponovnog jačanja investicionih aktivnosti.

Opis poslovanja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“) je licencirana poslovna banka sa sjedištem u Banjoj Luci, u Bosni i Hercegovini.

Kao pravni sljedbenik prve banke izgrađene na ovom području „Privilegovane zemaljske banke za BiH – Filijala Banja Luka“, osnovane 1910. godine, UniCredit Bank a.d. Banja Luka u svojim temeljima ima najdužu tradiciju bankarskog poslovanja u Bosni i Hercegovini. U istoriji dugoj 110 godina, ova banka je prošla kroz nekoliko različitih transformacija i uspješno poslovala u različitim pravnim i organizacionim oblicima.

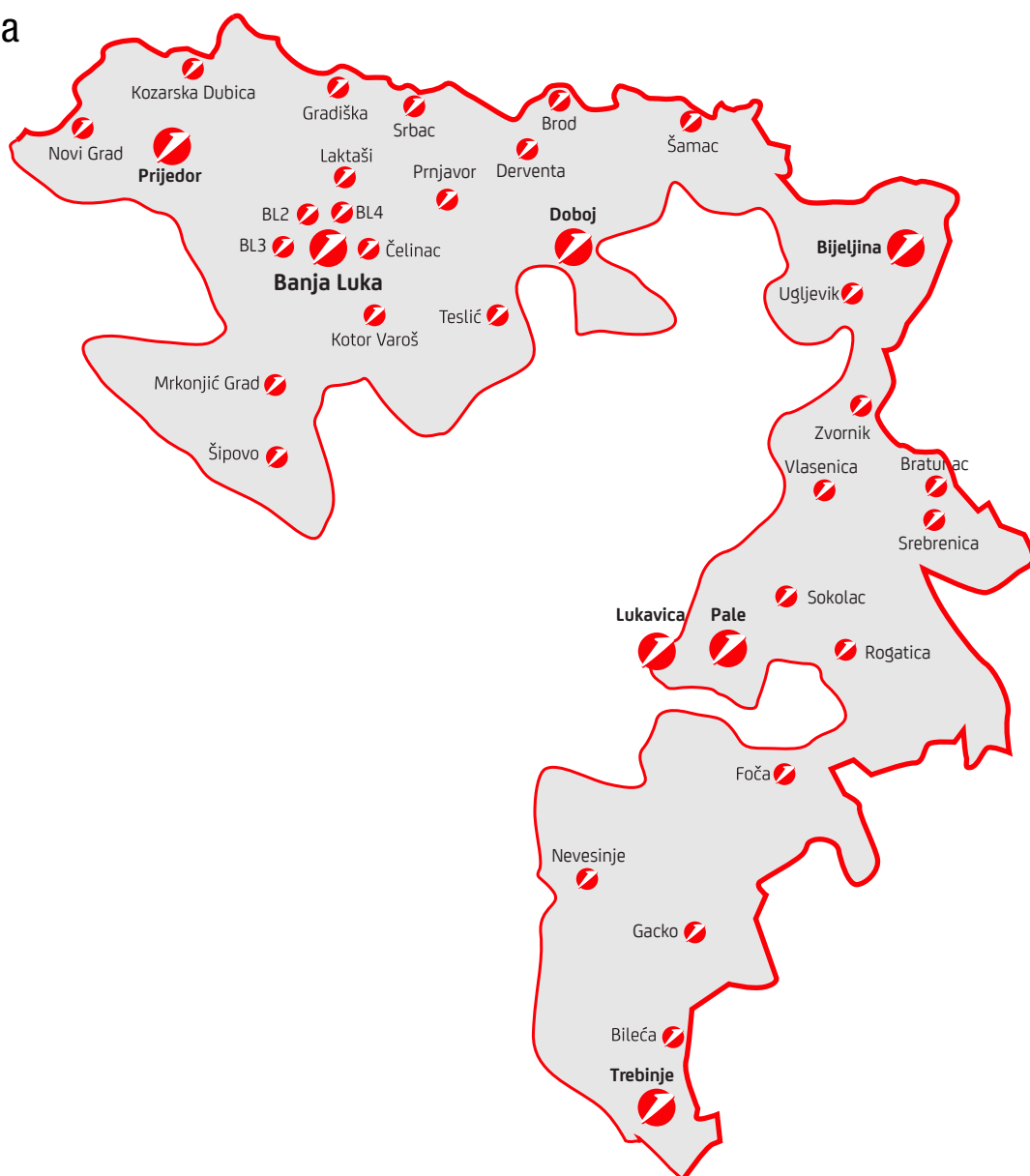
Banka pruža potpunu ponudu finansijskih usluga pravnim i fizičkim licima u Republici Srpskoj, jednom od dva entiteta u Bosni i Hercegovini. Set bankarskih proizvoda i usluga, koje pruža Banka, uključuje sve vrste poslovanja sa stanovništvom, malim i srednjim preduzećima, korporativno i investiciono bankarstvo, poslovanje sa finansijskim institucijama i javnim sektorom, te međunarodno poslovanje.

Banka aktivno učestvuje u implementaciji novih, razvojnih projekata u bankarskom sektoru i svojim angažmanom doprinosi promovisanju odgovornog poslovanja u pogledu usklađenosti i operativnih rizika, kao i primjeni najviših standarda u izvještavanju i razmjeni znanja i iskustava stečenih kroz bogato iskustvo i pripadnost UniCredit Grupi.

Koristeći upravo najbolje prakse banaka članica UniCredit Grupe, a uzimajući u obzir specifičnosti i istinske potrebe naših klijenata, nastojimo im osigurati integrisani pristup našim proizvodima i uslugama kroz pojednostavljene procedure. Time, osim što povećavamo efikasnost rada, nastojimo omogućiti klijentima jednostavnost i lakoću u poslovanju sa Bankom.

Konstantno unapređenje našeg poslovnog modela i ponude proizvoda za fizička i pravna lica, dugoročni i partnerski odnosi sa našim klijentima, te podrška razvoju naše privrede, kroz projekte od javnog i društvenog značaja, ostaju i dalje osnovni prioriteti našeg poslovanja.

Karta mreže filijala

Pregled poslovnih segmenata

Segment Maloprodaje

Organizacija

Segment Maloprodaje za klijente obezbjeđuje široku paletu proizvoda i usluga, kroz dva područja poslovanja – Lično i Preduzetničko bankarstvo. Upravlja mrežom poslovnih jedinica i direktnim kanalima distribucije poput bankomata, mobilnog i elektronskog bankarstva.

Poslovna mreža Banke je tokom 2021. godine bila podijeljena u četiri geografski i privredno povezane regije (banjalučko-prijedorsku, dobojsko-gradišku, sarajevsko-bijeljinsku i trebinjsko-fočansku), sa ukupno 35 organizacionih jedinica na kraju 2021. godine.

Maloprodaja u svom portfoliju broji više od 126 hiljada aktivnih klijenata u okviru segmenta fizičkih lica i preduzetnika.

Ciljevi Maloprodaje su konstantno usmjereni na unapređenje odnosa sa postojećim i akviziciju novih klijenata, uz kontinuirano unapređenje i razvoj proizvoda i usluga, ali i jasan fokus na digitalne proizvode i dalji razvoj alternativnih kanala, ubrzanje procesa digitalne transformacije, kao i sinergiju u pristupu klijentima zajedno sa segmentom Korporativnog i investicionog bankarstva. Maloprodaja analizira i unapređuje ključne procese i prilagođava se novim uslovima na tržištu, koji sve više ukazuju na potrebu ubrzanog prelaska klijenata s tradicionalnih na digitalne kanale, njihovu edukaciju o istima, ali i poboljšanje brzine usluge i zadovoljstva klijenata.

Poslovne aktivnosti u 2021. godini

Klijenti prepoznaju Banku kao pouzdanog partnera te je, zahvaljujući tome, Banka tokom 2021. godine zabilježila značajan rast volumena kredita i depozita u segmentu Maloprodaje.

Volumen kredita je porastao na 558,2 miliona BAM (+55 milona BAM; +11% u poređenju sa decembrom 2020. godine). Tržišno učešće u kreditima fizičkih lica iznosi 18,25% u Republici Srpskoj (+2bp u poređenju sa krajem 2020. godine) s krajem novembra 2021. godine.

Usljed sve većeg povjerenja klijenata u Banku, depoziti Maloprodaje su porasli na 638,8 miliona BAM na kraju 2021. godine (+67 milona BAM; +11,9% u poređenju sa decembrom 2020. godine). Tržišno učešće u depozitima fizičkih lica iznosi 12,8% (+10bp u poređenju sa krajem 2020. godine) u Republici Srpskoj s krajem novembra 2021. godine.

Razvoj proizvoda Banke nastavljen je u 2021. godini, primarno u području unapređenja kvaliteta servisa i usluga, kao i kroz pojednostavljenje i ubrzanje procesa. Fokus u 2021. godini bio je na povećanju stepena digitalizacije (mobilno i internet bankarstvo, ATM, kartice). „End to end“ aplikacija za odobravanje kredita (Consumer finance platforma) je unapređivana u toku godine, te su intenzivirane aktivnosti na implementaciji modula za kredite pravnih lica, koji se bazira na istoj platformi (SME alat).

Digitalizacija i jačanje direktnih kanala prepoznati su kao ključni pravac razvoja, u čemu značajno mjesto zauzima mobilno bankarstvo. Savremene tehnologije nam pružaju mogućnost da putem mobilnog telefona pristupimo

svom računu u Banci i izvršimo željene transakcije u bilo koje vrijeme i sa bilo kojeg mjesta, čime samo bankarstvo poprima karakteristike globalnog.

Tokom 2021. godine Banka je bila aktivna u promociji proizvoda Banke putem različitih kampanja, gdje izdvajamo:

- „Back to school“ („Povratak u školu“), putem koje smo za sve naše klijente pripremili izuzetne pogodnosti kod odabranih trgovaca, kako bi kupovina novog školskog pribora, odjeće, obuće ili elektronske opreme za školarca prošla što ugodnije,
- Kreditnu kampanju u dijelu gotovinskih, kao i stambenih kredita.

Pregled poslovnih segmenata (NASTAVAK)

Segment Korporativnog i investicionog bankarstva

Organizacija

Segment Korporativnog i investicionog bankarstva posluje sa velikim i srednjim domaćim poslovnim subjektima, javnim i finansijskim sektorom, kao i sa internacionalnim klijentima kojima, uz proizvode finansiranja, takođe nudi proizvode iz domena globalnog transakcionog bankarstva i finansijskih tržišta.

Posredstvom poslovnih centara Istok i Zapad, strukturisanih prema geografskoj i privrednoj povezanosti, Banka pokriva cijelo područje Republike Srpske i vodi poslovne odnose sa više od hiljadu klijenata, velikih i srednjih po veličini prihoda.

Poslovne aktivnosti u 2021. godini

Ključni fokus Korporativnog i investicionog bankarstva u 2020. godini bio je na konstantnoj podršci preduzećima pogođenim Covid-19 situacijom, poslovnim odnosu sa stabilnim kompanijama, koje su bile pod niskim uticajem Covid-a-19 (poljoprivreda, šumarstvo, energetika), učešću u finansiranju velikih investicionih projekata u javnom i finansijskom sektoru, intenzivnijem korištenju kreditnih linija IRB-a, EBRD-a, EIB-a i sredstava Garantnog fonda i usmjeravanju klijenata na veće korištenje direktnih kanala. Tokom 2021. godine Banka je intenzivirala rad u dijelu proširenja palete ponude proizvoda pravnih lica, te su implementirani:

- kreditna linija iz sredstava EBRD-a za podršku konkurentnosti malih i srednjih privrednih društava i preduzetnika,
- kreditna linija iz sredstava EIB-a iz kreditne linije za mala i srednja preduzeća (MSP) i preduzeća srednje tržišne kapitalizacije pogođenih pandemijom COVID-19,
- faktoring (domaći, međunarodni i obrnuti),
- potpisan je ugovor sa Garantnim fondom za odobravanje kredita uz garanciju Garantnog fonda. Na UniCredit Bank a.d. Banja Luka alocirani su iznosi od 20 miliona BAM.

Zabilježen je značajan rast u dijelu kredita korporativnih klijenata, sa ukupnim bruto iznosom kredita na kraju 2021. godine od 515 miliona BAM (+8%, +36 miliona BAM u odnosu na kraj 2020. godine), dok su depoziti korporativnih klijenata iznosili 599 miliona BAM (+11%, +60 miliona BAM u odnosu na kraj 2020. godine). Tržišno učešće u kreditima pravnim licima iznosi 18,79% u Republici Srpskoj (+118bp u poređenju sa krajem 2020. godine) s krajem novembra 2021. godine, a u dijelu depozita tržišno učešće iznosi 20,76% u Republici Srpskoj s krajem novembra 2021. godine.

Održana je stabilnost kreditnog portfolija uz zadržavanje udjela loših kredita na značajno nižem nivou u odnosu na tržište. Takođe, tokom cijele godine Banka je učestvovala na aukcijama hartija od vrijednosti i potvrdila svoje visoko tržišno učešće i u ovom segmentu poslovanja.

Tako je i tokom 2021. godine Banka učestvovala u svim značajnijim i velikim poslovima u privatnom sektoru u zemlji, koji su povezani sa klijentima korporativnog bankarstva, zadržavajući dominantnu poziciju u poslovnim odnosu sa državom i javnim institucijama.

Banka je, takođe, pružala podršku domaćim kompanijama posredstvom projekata u području obnovljive energije i poboljšanja energetske efikasnosti, kao i malim i srednjim preduzećima, u saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama (EIB i EBRD).

Kroz Internacionalni centar postali smo prepoznatljiviji na tržištu Republike Srpske, istovremeno koristeći najbolje prakse, znanje, iskustvo i mrežu UniCredit Grupe s ciljem sveobuhvatne podrške klijentima Korporativnog i investicionog bankarstva.

Pored mnoštva komercijalnih aktivnosti, važno je istaći da smo u oba poslovna segmenta, i u Maloprodaji i u Korporativnom i investicionom bankarstvu, nastavili intenzivno raditi na jačanju kvaliteta ljudskih resursa kao jednom od ključnih preduslova za rast i dugoročnu održivost i stabilnost Banke.

Finansijski pregled poslovanja Banke

Banka je u izvještajnom periodu poslovala u skladu sa Zakonom o bankama RS i odlukama, koje je propisala Agencija za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: ABRS), kao i drugim važećim zakonskim i podzakonskim propisima, te sastavljala izvještaje, koje su propisali ABRS i druge domaće institucije, kao i izvještaje za većinskog vlasnika (upravljačke i za potrebe izrade konsolidovanih izvještaja na nivou UniCredit Grupe).

Finansijski pokazatelji

Banka je u 2021. godini potvrdila prethodni trend stalnog rasta i održavanja visokih standarda u pogledu profitabilnosti i efikasnosti.

Tabela: Pregled finansijskih pokazatelja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka u hiljadama BAM	2021	2020	Promjene
Bilans uspjeha			
Ukupni operativni prihodi	62 401	61 397	1,6%
Ukupno operativni troškovi	(35 829)	(33 892)	5,7%
Dobit prije oporezivanja	26 798	17 764	50,9%
Neto dobit za godinu	25 342	16 178	56,6%
Bilans stanja			
Kredit i potraživanja od komitenata	1 029 838	935 120	10,1%
Depoziti i krediti od komitenata	1 237 924	1 110 311	11,5%
Kapital i rezerve	256 583	254 611	0,8%
Ukupna aktiva	1 677 075	1 658 006	1,2%
Adekvatnost kapitala			
Ukupna rizična aktiva	914 858	931 917	(-1,8%)
Priznati kapital (regulatorni kapital)	208 341	219 102	(-4,9%)
Koeficijent adekvatnosti kapitala	22,8%	23,5%	(-0,7)
Pokazatelji poslovanja			
Ukupni operativni troškovi u ukupnom operativnom prihodu	57,4%	55,2%	2,2pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječan kapital i rezerve (ROAE)	9,9%	6,4%	3,5pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječnu neto aktivu (ROAA)	1,5%	1,0%	0,5pp
Odnos kredita i depozita komitenata	83,2%	84,2%	(-1pp)
Broj zaposlenih	437	436	1
Broj poslovnica	35	36	(-1)

Bilans uspjeta

Ostvarena neto dobit u 2021. godini iznosi 25,3 miliona BAM i veća je za 56,6% od dobiti ostvarene u prethodnoj godini, najvećim dijelom zbog manjih gubitaka od umanjenja vrijednosti za kreditne rizike.

Ukupan operativni prihod u 2021. godini iznosi 62,4 miliona BAM, što je za 1,6% više u poređenju sa ostvarenim operativnim prihodima u 2020. godini, kao rezultat rasta prihoda od naknada i provizija.

Ukupni operativni troškovi u 2021. godini iznose 35,8 miliona BAM i

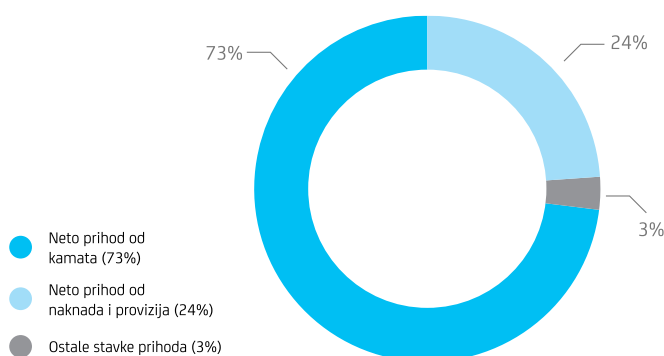
bilježe rast od 5,7% u odnosu na prethodnu godinu, uglavnom kao rezultat rasta troškova amortizacije.

Učešće operativnih troškova u ukupnom operativnom prihodu povećano je sa 55,2% na 57,4%, što predstavlja negativan trend, uzrokovan većim rastom ukupnih operativnih troškova od rasta operativnih prihoda.

Rast operativnih rashoda je rezultirao smanjenjem dobiti prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja za iznos od 1 miliona BAM u odnosu na prošlu godinu.

Grafikon: Struktura operativnog prihoda i struktura operativnih troškova

Struktura operativnog prihoda

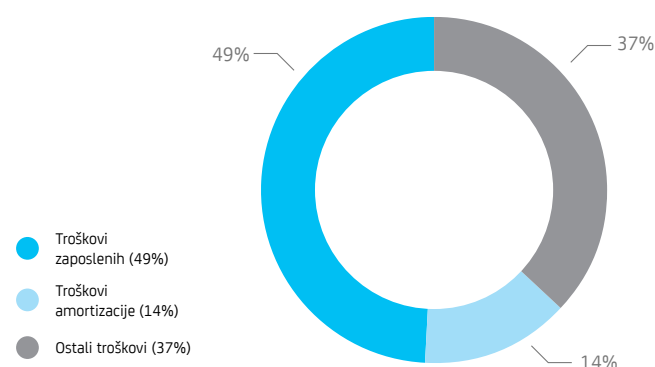
Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu od 45,5 miliona BAM, što je za 0,9% manje u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 73% ukupnog operativnog prihoda Banke. Pad neto kamatnog prihoda u odnosu na prethodnu godinu rezultat je nižeg kamatnog prihoda, koji je praćen rastom kamatnih rashoda.

Neto prihod od naknada i provizija iznosi 14,8 miliona BAM, što je za 7,6% više u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 24% ukupnog operativnog prihoda. Povećavanje naknada je uglavnom rezultat većeg ostvarenja naknada za odobravanje garancija, naknada po osnovu platnog prometa, te po osnovu kupoprodaje valute.

Ostale stavke prihoda obuhvataju neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza u iznosu 2,1 miliona BAM, prihodi od dividende i učešća u kapitalu u iznosu 4 hiljade BAM i zajedno čine 3% ukupnog operativnog prihoda Banke.

Ukupni operativni troškovi iznose 35,8 miliona BAM što je za 5,7% više u odnosu na isti period prethodne godine. Troškovi zaposlenih iznose 17,7 miliona BAM i bilježe rast od 4% u odnosu na prethodnu godinu, te

Struktura operativnih troškova

čine 49% ukupnih operativnih troškova. Ostali administrativni troškovi sa 13 miliona BAM učestvuju sa 37% u ukupnim operativnim troškovima, dok troškovi amortizacije materijalne i nematerijalne imovine iznose 5,1 milion BAM i čine 14% ukupnih operativnih troškova.

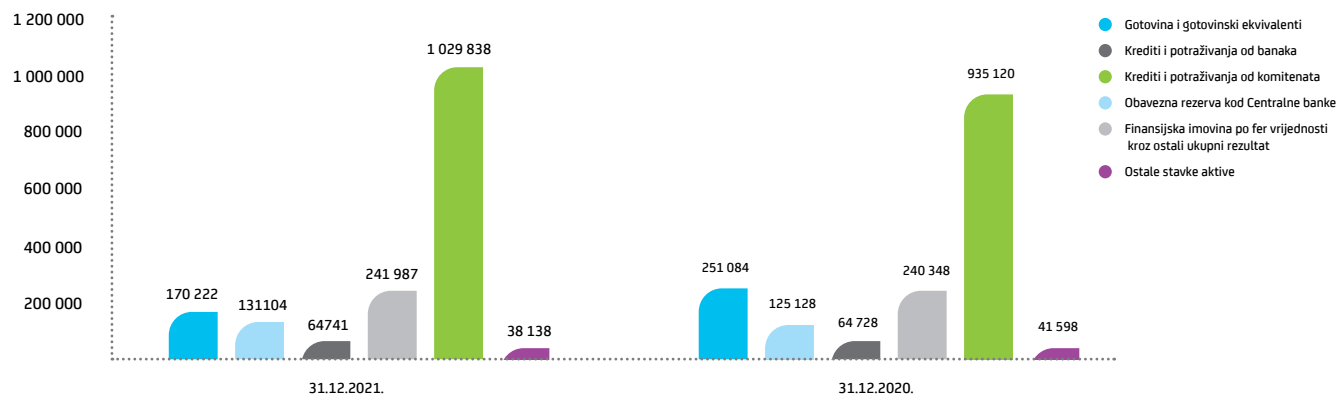
Zabilježeni rast ukupnih operativnih troškova u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom je rezultat rasta troškova amortizacije.

Bilans stanja

Aktiva

Na kraju 2021. godine, ukupna aktiva Banke dostiže iznos od 1,7 milijardi BAM i na približno je istom nivou kao i prethodne godine.

Grafikon: Struktura aktive Banke

U strukturi aktive Banke najznačajniji udio od 61,4% imaju krediti i potraživanja od komitenata koji iznose 1.029,8 miliona BAM i bilježe rast od 10,1% u odnosu na kraj prethodne godine. Krediti i potraživanja od banaka iznose 64,7 miliona BAM, a zajedno sa obaveznom rezervom kod Centralne banke BiH u iznosu od 131 miliona BAM, gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u iznosu od 170 miliona BAM čine 21,8% ukupne aktive Banke.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat učestvuje sa 14,4% u ukupnoj aktivu Banke. Ista iznosi 242 miliona BAM, što je za 0,7% više u odnosu na kraj prethodne godine, a čine je ulaganja u hartije od vrijednosti koje je izdala Vlada Republike Srpske.

Ostale stavke aktive čine materijalna i nematerijalna imovina, odložena poreska sredstva i ostala aktiva.

U strukturi najznačajnije stavke aktive – krediti i potraživanja od komitenata, krediti pravnim licima čine 54%, a krediti fizičkim licima 46%. Neto krediti pravnim licima na dan 31. decembar 2021. godine iznose 555 miliona BAM, dok neto krediti fizičkim licima iznose 474,8 miliona BAM. Bruto krediti plasirani pravnim licima povećani su za 9,7%, dok su bruto krediti plasirani fizičkim licima povećani za 8,8% u poređenju sa krajem prethodne godine.

Pasiva

U strukturi pasive Banke, najznačajnije učešće imaju depoziti i krediti od komitenata (74%). Ukupni depoziti i krediti od komitenata iznose 1.237,9 miliona BAM i povećani su za 127,6 miliona BAM ili 11,5% u odnosu na stanje na kraju prethodne godine.

Depoziti i krediti od banaka iznose 155 miliona BAM, što je za 104,5 miliona BAM ili 40,3% manje u odnosu na kraj prethodne godine.

Ukupni depoziti i uzeti krediti od banaka i komitenata na dan 31. decembar 2021. godine iznosili su 1.392,9 miliona BAM (31.12.2020. godine: 1.369,8 miliona BAM), što je za 23,1 miliona BAM ili 1,7% više od stanja na kraju prethodne godine.

U strukturi depozita i kredita od komitenata, depoziti i uzeti krediti od pravnih lica čine 56%, dok depoziti fizičkih lica čine 44%.

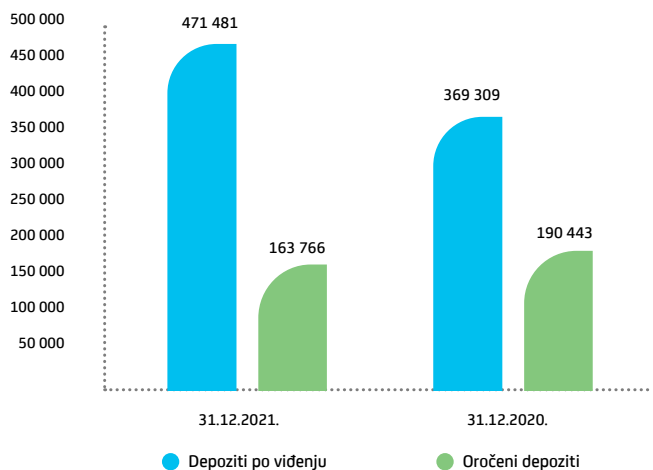
Depoziti pravnih lica, koji uključuju i depozite preduzetnika, na kraju 2021. godine iznosili su 635,2 miliona BAM, što je za 75,5 miliona BAM ili 13,5% više u odnosu na kraj prethodne godine. Depoziti po viđenju pravnih lica čine 74,2%, dok oročeni depoziti čine 25,8% ukupnih depozita pravnih lica.

Depoziti fizičkih lica iznosili su 546,3 miliona BAM, što je za 51 milion BAM ili 10,3% više u poređenju sa prethodnom godinom. Depoziti po viđenju fizičkih lica čine 63,9%, dok oročeni depoziti čine 36,1% ukupnih depozita fizičkih lica.

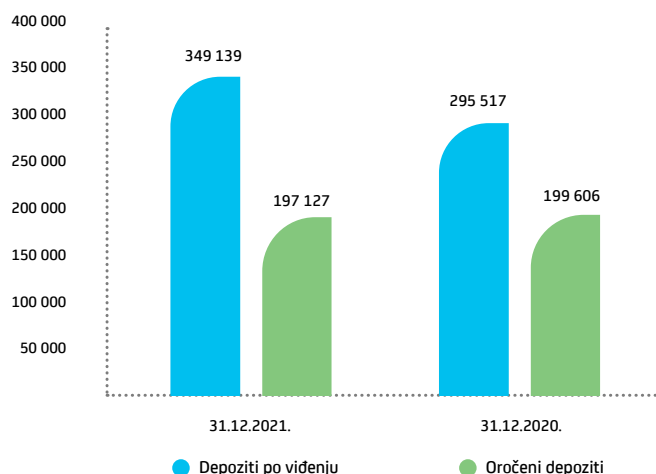
Odnos kredita i depozita komitenata smanjen je sa 84,2% na 83,2% kao posljedica većeg povećanja depozita komitenata od povećanja kredita plasiranih komitentima u 2021. u odnosu na 2020. godinu.

Grafikon: Struktura depozita pravnih i fizičkih lica

Struktura depozita pravnih lica

Struktura depozita fizičkih lica

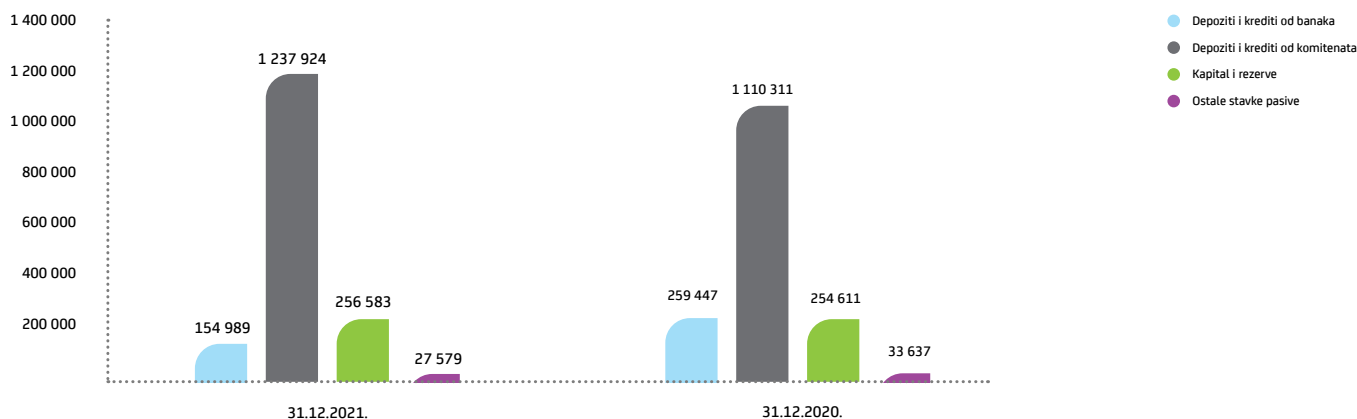
Kapital i rezerve

Kapital i rezerve Banke na kraju 2021. godine iznose 256,6 miliona BAM, što je za 2 miliona BAM više u odnosu na kraj prethodne godine. Neto povećanje kapitala od 2 miliona BAM najvećim dijelom rezultat je ukupno ostvarene dobiti u 2021. godini u iznosu od 25,3 miliona BAM, neto gubitka od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat u iznosu od 6,3 miliona BAM, neto gubitka od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni

rezultat u iznosu od 2,1 milion BAM, te isplati dividende akcionarima u iznosu od 14,8 miliona BAM.

Adekvatnost kapitala sa 31. 12. 2021. iznosi 22,8% (31.12.2020. 23,5%), što je značajno iznad regulatornog minimuma od 12%.

Grafikon: Struktura pasive Banke

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

U skladu sa Zakonom o bankama RS i Statutom Banke, organi Banke su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke. Banka ima i Odbor za reviziju i druge odbore u skladu sa propisima.

Skupština Banke

Skupštinu Banke čine akcionari. Skupštinom predsjedava i odluke potpisuje predsjednik Skupštine, kojeg biraju prisutni akcionari na početku svakog zasjedanja.

Na dan 31. 12. 2021. godine, Banka je imala ukupno 60 akcionara, od kojih najveće učešće ima UniCredit S.p.A, Milano sa 99,44% učešća u ukupnom kapitalu Banke.

Akcionarski kapital Banke na dan 31. 12. 2021. godine iznosi 97.055 hiljada BAM, a sastoji se od 138.650 običnih akcija klase „B“, nominalne vrijednosti 700,00 BAM po jednoj akciji.

Prema vlasničkoj strukturi akcionara, privatni kapital učestvuje sa 99,96% i zadružni sa 0,04% u ukupnom kapitalu Banke, a prema porijeklu kapitala 99,5% čini strani kapital, a 0,50% domaći kapital.

Obične akcije klase „B“ daju pravo na jedan glas u Skupštini Banke. Vlasnici običnih akcija imaju pravo upravljanja Bankom, pravo učešća u dobiti i druga prava utvrđena Statutom, zakonskim i drugim propisima.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire poslovanje Banke i rad Uprave, utvrđuje prijedlog poslovne politike i strategije Banke, te plan poslovanja i podnosi ih Skupštini Banke na konačno usvajanje. Donosi opšta akta i ima druge nadležnosti normirane Zakonom o bankama Republike Srpske i Statutom Banke. Nadzorni odbor ima predsjednika i četiri člana, koje biraju akcionari na Skupštini Banke na period od četiri godine.

Članovi Nadzornog odbora Banke u 2021. godini su:

Pasquale Giamboi	predsjednik	UniCredit S.p.A.
Daniel Svoboda	zamjenik predsjednika	UniCredit S.p.A.
Margherita Giulia Cerqui	član	UniCredit S.p.A.
Vedran Stanetić	član (počev od 9. 4. 2021.)	Nezavisni član
Zoran Vasiljević	član	Nezavisni član

Uprava Banke

Uprava Banke organizuje rad, vodi poslovanje i zastupa Banku. Upravu Banke imenuje Nadzorni odbor, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Članovi Uprave Banke u 2021. godini su:

Gordan Pehar	predsjednik Uprave Banke
Jasminka Bajić	član Uprave Banke za Upravljanje finansijama

Dragana Janjić	član Uprave Banke za Upravljanje rizicima privremeno preuzimanje poslova člana Uprave Banke za Korporativno i investiciono bankarstvo i Maloprodaju od 19. 12. 2020. do 28. 2. 2021.
Gordan Pehar	član Uprave Banke za Korporativno i investiciono bankarstvo i Maloprodaju od 1. 3. 2021.
Željko Kišić	član Uprave Banke za Podršku poslovanju do 28. 2. 2021.
Tsvetelin Petyov Minchev	član Uprave Banke za Podršku poslovanju od 1. 3. 2021.
Roland Viskupić	član Uprave Banke za Ljudske resurse od 1. 4. 2021.
Anita Grabner	

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju odgovoran je za nadzor sprovođenja interne revizije i angažovanje spoljne revizorske kuće, koja će obavljati reviziju finansijskih izvještaja, te ima ostale nadležnosti normirane Zakonom o bankama Republike Srpske i Statutom Banke.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana, koja imenuje Nadzorni odbor na period od četiri godine.

Članovi Odbora za reviziju Banke u 2021. godini su:

Jelena Poljašević	predsjednik	Nezavisni član
Ante Križan	član	Zagrebačka banka d.d., Zagreb.
Antonija Matošin	član (zaključno sa 25. 10. 2021.)	Zagrebačka banka d.d., Zagreb.
Graziana Mazzone	član (počev od 26. 10. 2021.)	UniCredit SpA
Zoran Vasiljević	član	Nezavisni član

Zaposleni

I u 2021. godini nastavljen je rad u novim okolnostima, koje su podrazumjevale rad od kuće, kao i izmijenjen režim rada u filijalama. Bezbjednost i zdravlje zaposlenih i klijenata su nam bili na prvom mjestu, te smo nastavili sa primjenom mjera i aktivnosti kako bismo rizik za zdravlje ljudi sveli na minimum. Konstantno smo pratili epidemiološku situaciju, generalno i u Banci i planirali dodatne mjere i aktivnosti u skladu s tim.

Bez obzira na izazovnu situaciju u toku godine, svjesni smo da naš daljnji razvoj i uspjeh zavise od kvaliteta i posvećenosti naših zaposlenih, te smo nastavili raditi na unapređenju znanja i kompetencija, kao i unapređenju uslova rada svih zaposlenih. Kroz razvojne aktivnosti posebnu pažnju posvećujemo treninzima prodajnog osoblja, rukovodiocima i zaposlenima visokog potencijala, identifikovanim kao talenti.

Imajući u vidu da se specifična situacija izazvana pandemijom nastavila i u toku 2021. godine, većina razvojnih aktivnosti su održavane onlajn, putem različitih aplikacija i platformi. Tek u zadnjem kvartalu godine, uz poštovanje svih epidemioloških mjera, održani su i neki treninzi uživo, prvenstveno za radnike, koji rade u prodaji, u direktnom kontaktu s klijentima. Povratne informacije od radnika su takve da oni u svakom slučaju preferiraju ovakav način održavanja obuka i da su zadovoljni održanim edukacijama.

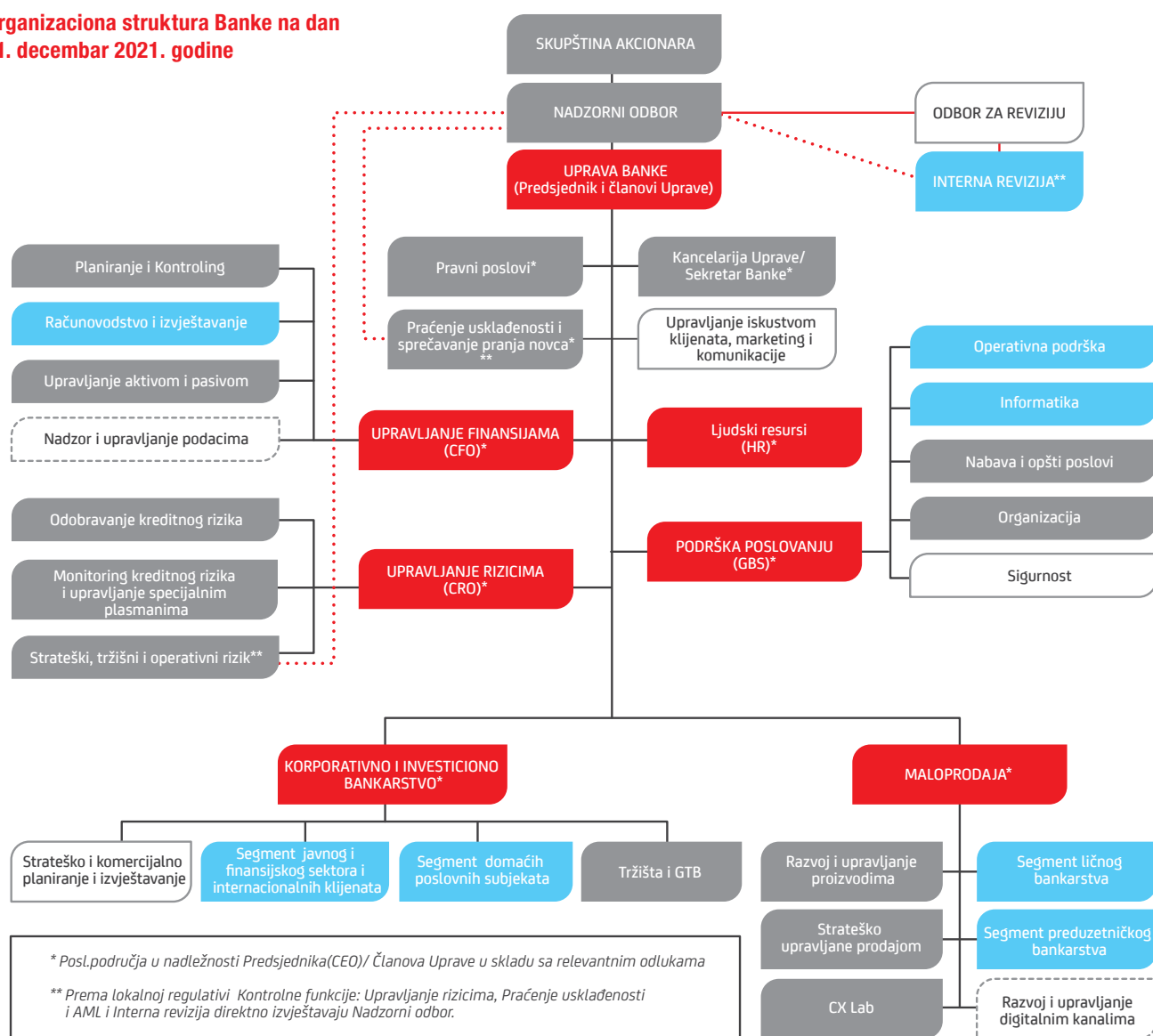
Zbog izuzetnog značaja uvođenja novih zaposlenih i novoimenovanih rukovodilaca u posao, u toku 2021. godine nastavili smo sa provođenjem uvođenja u posao tzv. onboarding-a za ove dvije grupe zaposlenih. U skladu sa potrebama i dinamikom unutar Banke u toku 2021. godine imali smo preko 40 novozaposlenih radnika, a određeni broj kolega imenovan je

na rukovodeća mjesta unutar Banke. Banka redovno radi na planiranju sukcesije za sva rukovodeća radna mjesta, razvoju potencijalnih kandidata, što nam omogućuje da u slučaju promjena bez većih poteškoća popunimo rukovodeća radna mjesta.

Kontinuirano smo kroz interne kanale komunikacije anketirali zaposlene za prijedloge aktivnosti na različite teme, uključujući mišljenja i prijedloge vezane za rad od kuće.

U toku godine održano je nekoliko onlajn sastanka, kojima su prisustvovali svi zaposleni, a na kojima su prezentovani rezultati poslovanja i različite aktuelne teme.

Organizaciona struktura Banke na dan 31. decembar 2021. godine

Dajemo glas onima koji se ne čuju: Vjerujemo u jednake mogućnosti, dugogodišnja saradnja UniCredit Bank Slovenije sa humanitarnom organizacijom ZPM Ljubljana Moste-Polje dovodi do poboljšanih rezultata za djecu već više od jedne decenije.

Naši klijenti

Zveza Prijateljev Mladine (ZPM) Ljubljana Moste – Polje Slovenija

Želite saznati više?
Pročitajte ovu i druge priče na
annualreport.unicredit.eu/en

Odgovornost za finansijske izvještaje

Uprava Banke je dužna osigurati da za svaki finansijski period finansijski izvještaji budu sastavljeni u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u UniCredit Bank a.d. Banja Luka, kao i njene rezultate poslovanja za navedeni period (u daljem tekstu: Uprava i Banka).

Nakon provedbe ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Banka u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga pri sastavljanju finansijskih izvještaja i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju sljedeće:

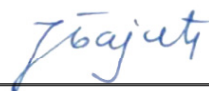
- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, uz objavljivanje i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima, te
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Banka nastaviti poslovati nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku sa opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Banke. Takođe, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Banke, te za preduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave:

Predsjednik Uprave Banke
Gordan Pehar

Član Uprave Banke
Jasminka Bajić

UniCredit Bank a.d. Banja Luka
Marije Bursać 7
78000 Banja Luka
Bosna i Hercegovina

26. januar 2022. godine

Deloitte d.o.o. Banja Luka
Braće Mažar i majke Marije 58 i 60
78000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina
Tel: +387 (0)51 223 500
Faks: +387 (0)51 224 990
www.deloitte.com

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja UniCredit Bank a.d. Banja Luka („Banka“), koji obuhvataju izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu, izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2021. godine, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja je tada završila, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2021. godine i njenu finansijsku uspješnost, te njene novčane tokove za tada završenu godinu, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS) i Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ispravka vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata (očekivani kreditni gubici)

U svojim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2021., Banka je iskazala kredite i potraživanja od komitenata u iznosu od 1.029.838 hiljada KM i ukupne očekivane kreditne gubitke u iznosu od 43.387 hiljada KM.

Ključno revizijsko pitanje

Kreditni rizik predstavlja jednu od najvažnijih vrsta finansijskih rizika kojima je Banka izložena. Stoga je utvrđivanje odgovarajućih metoda i modela od strane Uprave za mjerenje i upravljanje kreditnim rizikom jedno od najvažnijih područja u zaštiti kapitala Banke. Kao dio procesa upravljanja kreditnim rizikom, odgovarajuće utvrđivanje i mjerenje ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke predstavlja jedno od ključnih razmatranja Uprave.

Prilikom određivanja vremena i iznosa očekivanih kreditnih gubitaka za kredite i potraživanja od komitenata, Uprava donosi značajne procjene u odnosu na sljedeća područja:

- Korištenje historijskih podataka u procesu određivanja parametara rizika;
- Procjena kreditnog rizika koji se odnosi na izloženost za kredite i potraživanja od komitenata;
- Procjena raspodjele izloženosti za kredite i potraživanja od komitenata po nivoima kreditnog rizika;
- Procjena važnosti naknadnih promjena kreditnog rizika za izloženosti u svrhu utvrđivanja da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, što dovodi do promjena u raspodjeli po nivoima i potrebnog mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka za vijek trajanja instrumenta;
- Procjena budućih informacija, uključujući uticaj pandemije COVID-19;
- Očekivani budući novčani tokovi iz poslovanja komitenata koji bi mogli biti raspoloživi za povrat uzetih kredita;
- Vrednovanje kolaterala i procjena perioda u kojem se očekuje novčani priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih za pojedinačno procijenjene očekivane kreditne gubitke.

Budući da određivanje odgovarajućih ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima i potraživanjima zahtijeva upotrebu složenih modela (koji generalno zavise od IT elemenata) i značajnih procjena Uprave, postupak mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka može biti izložen pristrasnosti Uprave. Shodno navedenom, ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima i potraživanjima od komitenata, priznate u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj, smatramo ključnim revizijskim pitanjem u našoj reviziji finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine.

Više informacija o u napomenama 2.7 - Finansijski instrumenti - Mjerenje i klasifikacija, 2.8 - Finansijski instrumenti - Ispravka vrijednosti, 14 - Neto gubici/povrati od ispravki vrijednosti za kreditne gubitke, 21 - Krediti i potraživanja od komitenata koja se mjere po amortiziranom trošku, i 34.1 - Kreditni rizik.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Kako bismo adresirali rizike povezane s ispravkom vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima i potraživanjima od kupaca, koji su identifikovani kao ključna revizijska pitanja, osmislili smo revizijske postupke koji su nam omogućili da pribavimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza za svoj zaključak.

Obavili smo sljedeće revizijske postupke u odnosu na područje kredita:

- Pregled i provjera metodologije Banke za priznavanje ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i poređenje pregledane metodologije sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom za banke u Republici Srpskoj;
- Sticanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola koje je uspostavila Uprava u procesu mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, uključujući korištene aplikacije i informacione alate tehnologije i pripadajuće interne kontrole;
- Ocjena dizajna i ispitivanje primjene identifikovanih internih kontrola relevantnih za postupak mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke;
- Testiranje operativne učinkovitosti identifikovanih relevantnih kontrola;
- Provođenje dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na uzorku kredita dodijeljenih u Nivo 1 i 2, s naglaskom na:
 - i. modele koji se primjenjuju u postupku određivanja nivoa kreditnog rizika te prijelaze između nivoa kreditnog rizika;
 - ii. pretpostavke koje Uprava koristi u modelima mjerenja očekivanog kreditnog gubitka;
 - iii. kriterije za određivanje značajnog povećanja kreditnog rizika, uključujući uticaj COVID-19;
 - iv. pretpostavke koje se primjenjuju za izračun vjerovatnoće neispunjavanja obaveza;
 - v. metode primijenjene za izračunavanje gubitaka uslijed neispunjavanja obaveza;
 - vi. metode koje se primjenjuju za uključivanje informacija o budućnosti, uključujući uticaj COVID-19;
 - vii. ponovno izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka na odabranom uzorku.
- Provođenje testova priznavanja i mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku kredita dodijeljenih u Nivo 3 kreditnog rizika (neprihodujući krediti) i, koji su uključivali:
 - i. ocjena finansijskog položaja i uspješnosti komitenta na osnovu najnovijih kreditnih izvještaja i dostupnih informacija;
 - ii. procjenu prosudbi i pretpostavki primijenjenih u izračunu i mjerenju očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja, uzimajući u obzir utvrđeno finansijski položaj i uspješnost komitenta u trenutnom ekonomskom okruženju pogođenom „COVID-19“;
 - iii. pregled i procjenu očekivanih budućih novčanih tokova i perioda u kojem se očekuje novčani priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih komitenata od kolaterala i procijenjenog perioda realizacije;
 - iv. procjena prikladnosti prelaza kreditnih izloženosti između nivoa kreditnih rizika,
 - v. ponovni izračun očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku odabranom pomoću sljedećih kriterija: procjena kreditnog rizika klijenta, rizik industrije, dani kašnjenja u plaćanju dospjelih potraživanja po kreditima i drugih potraživanja, itd.

Akcionarima UniCredit Bank a.d. Banja Luka (NASTAVAK)

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentiranje finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj, kao i za one interne kontrole, koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvještaja, koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili grešaka.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni, koji su zaduženi za upravljanje, su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja, kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora, koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze, koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke, koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima, koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekrine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima, koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi takođe dajemo izjavu onima, koji su zaduženi za upravljanje, da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Odgovornost Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Između pitanja o kojima se komunicira s onima, koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja, koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Sabina Softić.

Yuri Sidorovich, prokurista

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o. Sarajevo – Podružnica Banja Luka

Braće Mažar i majke Marije 58 i 60
Banja Luka, Bosna i Hercegovina
14. februar 2022. godine

**Stvaranje novih osnova:
Podržavajući modnu
marku Quid, ne samo da
pomažemo kompaniji
da smanji svoj uticaj na
okolinu, već i preduzima
konkretno korake ka većoj
inkluziji poslova.**

Naši klijenti

Quid
Italija

Želite saznati više?
Pročitajte ovu i druge priče na
annualreport.unicredit.eu/en

Finansijski izvještaji za godinu, koja je završila 31. decembra 2021.

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu

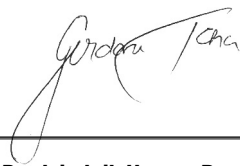
	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Prihodi od kamata i slični prihodi	6	54.594	54.873
Rashodi od kamata i slični rashodi	7	(9.054)	(8.923)
Neto prihodi od kamata		45.540	45.950
Prihodi od naknada i provizija	8	18.888	17.210
Rashodi od naknada i provizija	9	(4.109)	(3.474)
Neto prihodi od naknada i provizija		14.779	13.736
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	10	4	4
Neto dobiti / (gubici) od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju finansijske imovine i obaveza	11	2.078	1.707
Ukupni operativni prihodi		62.401	61.397
Troškovi zaposlenih	12	(17.680)	(17.007)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	22	(2.436)	(2.538)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	23	(2.681)	(1.702)
Ostali administrativni troškovi	13	(13.032)	(12.645)
Ukupno operativni troškovi		(35.829)	(33.892)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		26.572	27.505
Neto (gubici) / povrati od ispravki vrijednosti za kreditne rizike	14	(2.002)	(11.614)
- Finansijska imovina po amortizovanom trošku		(4.149)	(11.123)
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		2.147	(491)
Neto (gubici) / povrati od rezervisanja za rizike i troškove	15	(965)	966
- Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija		(969)	917
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene		4	49
Ostali operativni prihodi i rashodi	15.b	1.437	948
Dobici / (gubici) po osnovu vrednovanja i prodaje materijalne imovine	15.a	1.756	(41)
Dobit prije oporezivanja		26.798	17.764
Porez na dobit	16	(1.863)	(1.478)
Dobici po osnovu odloženih poreza		466	171
Gubici po osnovu odloženih poreza		(59)	(279)
Dobit nakon oporezivanja		25.342	16.178
Dobit za godinu		25.342	16.178

Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu (NASTAVAK)

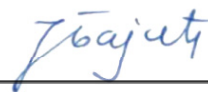
	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2021. ‘000 BAM	2020. ‘000 BAM
Dobit za godinu		25.342	16.178
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit			
Stavke, koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:			
• Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		(336)	193
• Neto (gubitak) / dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat		(6.327)	(39)
• Neto (gubitak) / dobitak od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(2.147)	491
• Neto (gubitak) / dobitak perioda priznati direktno u kapitalu		220	104
Ukupni rezultat za godinu		16.752	16.927
Zarada po akciji		BAM	BAM
Osnovna zarada po akciji	31	182,78	116,68
Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	31	182,78	116,68

Ove finansijske izvještaje je utvrdila Uprava Banke dana 26. januara 2022. godine.

Potpisano u ime UniCredit Bank a.d. Banja Luka:

Predsjednik Uprave Banke
Gordan Pehar

Član Uprave Banke
Jasminka Bajić

Finansijski izvještaji za godinu, koja je završila 31. decembra 2021.

Izvještaj o finasijskom položaju na dan

	Napomene	31. decembar 2021. ‘000 BAM	31. decembar 2020. ‘000 BAM
Imovina			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	17	170.222	251.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	18	241.987	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku		1.225.683	1.124.976
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	19	131.104	125.128
- Krediti i potraživanja od banaka	20	64.741	64.728
- Krediti i potraživanja od komitenata	21	1.029.838	935.120
Materijalna imovina	22	21.871	23.725
Nematerijalna imovina	23	11.799	11.551
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	27	-	1.089
Odložena poreska sredstva	27	569	160
Ostala aktiva	24	4.944	5.073
Ukupno imovina		1.677.075	1.658.006
Obaveze			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku		1.394.690	1.372.164
- Depoziti i krediti od banaka	25	154.989	259.447
- Depoziti i krediti od komitenata	26	1.237.924	1.110.311
- Obaveze po osnovu zakupa	26a	1.777	2.406
Poreske obaveze		931	557
- Tekuće poreske obaveze	27	385	-
- Odložene poreske obaveze	27	546	557
Ostale obaveze	28	19.340	26.109
Rezervisanja za rizike i troškove	29	5.531	4.565
- Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija		3.682	2.713
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene		363	366
- Rezervisanja za sudske sporove		1.486	1.486
Ukupno obaveze		1.420.492	1.403.395
Kapital i rezerve			
Akcijski kapital	30	97.055	97.055
Emisiona premija		373	373
Zakonske rezerve		9.706	9.706
Rezerve kapitala		43.001	42.897
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke		(5.076)	(5.076)
Rezerve vrednovanja		(3.677)	5.133
Zadržana zarada		89.859	88.345
Neto dobit za godinu		25.342	16.178
Ukupno kapital i rezerve		256.583	254.611
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		1.677.075	1.658.006

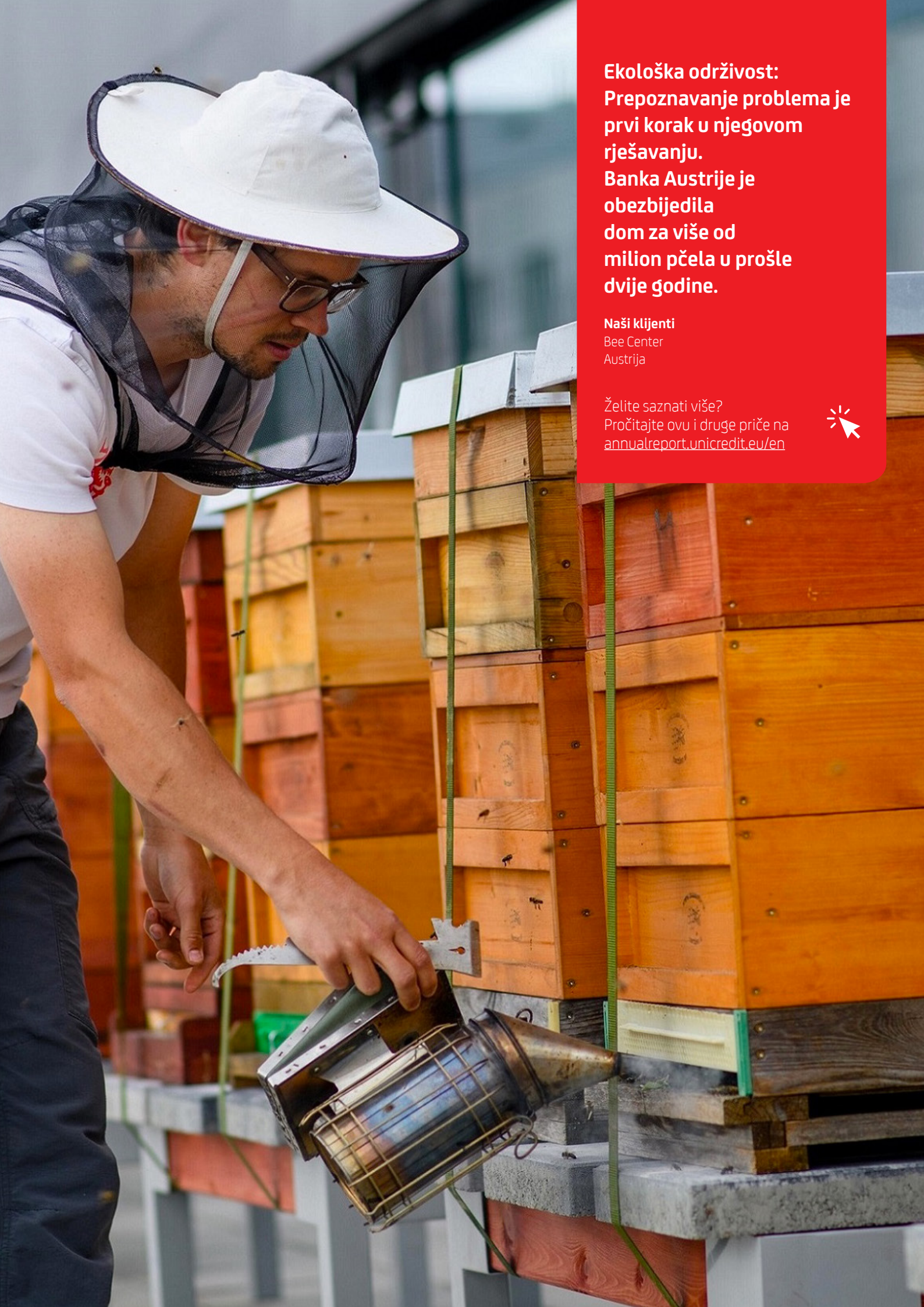
Izvještaj o promjenama na kapitalu

	Aksijski kapital	Emisiona premija	Zakonske rezerve	Rezerve kapitala	Regulator. rezerve za kreditne gubitke	Rezerve vrednovanja	Zadržana zarada	Neto dobit za godinu	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Stanje na dan 1. januar 2020.	97.055	373	9.706	42.846	-	4.488	60.746	29.581	244.795
Korekcije početnog stanja na dan 1. januar 2020. (napomena 2.1)	-	-	-	-	(5.076)	-	(2.035)	-	(7.111)
Raspodjela dobiti	-	-	-	51	-	-	29.530	(29.581)	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	16.178	16.178
Ostali ukupni rezultat									
Neto (gubitak) / dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	(39)	-	-	(39)
Neto (gubitak) / dobitak od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	491	-	-	491
Neto (gubitak) / dobitak perioda priznat direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	104	-	104
Efekti revalorizacije materijalne imovine (napomene 22 i 27)	-	-	-	-	-	193	-	-	193
Ukupan ostali rezultat	-	-	-	-	-	645	104	-	749
Stanje na dan 31. decembar 2020.	97.055	373	9.706	42.897	(5.076)	5.133	88.345	16.178	254.611
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	-	16.178	(16.178)	-
Isplata dividende (napomena 31)	-	-	-	-	-	-	(14.780)	-	(14.780)
Prenos u rezerve	-	-	-	104	-	-	(104)	-	-
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	25.342	25.342
Ostali ukupni rezultat									
Neto (gubitak) / dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	-	(6.327)	-	-	(6.327)
Neto (gubitak) / dobitak od rezervisanja za kreditne rizike na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (napomena 18.)	-	-	-	-	-	(2.147)	-	-	(2.147)
Neto (gubitak) / dobitak perioda priznati direktno u kapitalu	-	-	-	-	-	-	220	-	220
Efekti revalorizacije materijalne imovine (napomene 22. i 27.)	-	-	-	-	-	(336)	-	-	(336)
Ukupan ostali rezultat	-	-	-	-	-	(8.810)	220	-	(8.590)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	97.055	373	9.706	43.001	(5.076)	(3.677)	89.859	25.342	256.583

Finansijski izvještaji za godinu, koja je završila 31. decembra 2021.

Izvještaj o tokovima gotovine

	Za godinu koja se završava 31. decembra	
	2021. ‘000 BAM	2020. ‘000 BAM
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prihodi od kamata i slični prihodi	54.594	54.873
Rashodi od kamata i slični rashodi	(9.054)	(8.923)
Prihodi od naknada i provizija	18.888	17.210
Rashodi od naknada i provizija	(4.109)	(3.474)
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	4	4
Neto dobiti (gubici) od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	2.078	1.707
Administrativni troškovi poslovanja	(30.712)	(29.652)
Ostali prilivi / (odlivi)	3.193	907
1. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti	34.882	32.652
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama		
Promjene u finansijskoj imovini po amortizovanom trošku		
Obavezna rezerva kod Centralne banke	(5.976)	2.111
Kredit i potraživanja od banaka	(13)	(19.488)
Kredit i potraživanja od komitenata	(102.896)	80.882
Promjene u finansijskim obavezama po amortizovanom trošku		
Depoziti i krediti od banaka	(104.458)	(94.410)
Depoziti i krediti od komitenata	127.613	74.646
Obaveze po osnovu zakupa	(629)	(670)
Ostala aktiva	(774)	478
Ostale obaveze	(6.769)	746
2. Neto promjene u poslovnoj imovini i obavezama	(93.902)	44.295
3. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti prije poreza (1+2)	(59.020)	76.947
4. Porez na dobit	(389)	(2.786)
5. Neto tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti (3+4)	(59.409)	74.161
Tokovi gotovine iz ulagačkih aktivnosti		
Materijalna imovina	(1.357)	(1.442)
Nematerijalna imovina	(3.705)	(2.722)
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(1.639)	(21.460)
Isplata dividende	(14.752)	-
6. Neto tokovi gotovine iz ulagačkih aktivnosti	(21.453)	(25.624)
7. Neto (smanjenje) / povećanje gotovine (5+6)	(80.862)	48.537
8. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	251.084	202.547
9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (7+8)	170.222	251.084

Ekološka održivost:
Prepoznavanje problema je
prvi korak u njegovom
rješavanju.
Banka Austrije je
obezbijedila
dom za više od
milion pčela u prošle
dvije godine.

Naši klijenti
Bee Center
Austrija

Želite saznati više?
Pročitajte ovu i druge priče na
annualreport.unicredit.eu/en

Napomene uz finansijske izvještaje

1. DRUŠTVO, KOJE JE PREDMET IZVJEŠTAVANJA

UniCredit Bank a.d. Banja Luka je akcionarsko društvo registrovano sa sjedištem u Republici Srpskoj, za obavljanje platnog prometa, kreditnih, depozitnih i drugih bankarskih poslova u zemlji i inostranstvu, u skladu sa propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Istorijat Banke se vezuje za početak prošlog vijeka, odnosno za 1910. godinu i osnivanje Novčanog zavoda, koji je kasnije prerastao u Banku za trgovinu i obrt. U narednih 60 godina izvršene su brojne transformacije i promjene naziva pod kojima je Banka poslovala, i to: od 1956. godine Sreska komunalna banka, od 1961. godine Komunalna banka, a od 1966. godine Kreditna banka. Reformom bankarskog sistema, 1971. godine Kreditna banka je ušla u sastav Privredne banke Sarajevo kao njena filijala, a 1976. godine dobila je visok stepen samostalnosti i registrovana kao Osnovna banka. Odlukom Skupštine osnivača, u decembru 1989. godine, Banka se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo u samostalnu banku, pod nazivom Banjalučka banka d.d. Banja Luka. Od juna 1998. godine nastavlja sa radom kao akcionarsko društvo pod nazivom Banjalučka banka a.d. Banja Luka.

U skladu sa propisima o privatizaciji državnog kapitala u Republici Srpskoj, u oktobru 2000. godine akcije državnih preduzeća u Banci prenesene su na upravljanje Ministarstvu finansija RS do okončanja procesa privatizacije državnog kapitala.

Početkom 2002. godine, Vlada Republike Srpske je prodala akcije države preduzeću „Verano Motors“ d.o.o. Beograd. Prva Skupština akcionara privatne Banke donijela je odluku o promjeni naziva Banjalučke banke u Nova banjalučka banka a.d. Banja Luka.

Od kraja 2002. godine akcije Banke su kotirane na Banjalučkoj berzi. Krajem 2005. godine, kupovinom paketa akcija (83,3% učešća) na Berzi, većinski vlasnik Banke postala je Bank Austria Creditanstalt AG Beč, koja je takođe krajem iste godine postala članica UniCredit Grupe i promijenila naziv u UniCredit Bank Austria AG.

Sa promjenom vlasničke strukture nakon ulaska Bank Austrije, kao većinskog akcionara, Banka je postala članica HVB Grupe, a nakon promjene vlasničke strukture Bank Austrije, čiji je većinski vlasnik postala UniCredit Bank Milano, Banka je postala članica UniCredit Grupe. U toku 2008. godine izvršena je promjena naziva Nove banjalučke banke a.d. Banja Luka, tako da od 1. juna 2008. godine Banka nosi naziv UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

Tokom 2016. godine je izvršen prenos vlasništva UniCredit Bank Austria AG, kao podholdinga, u kapitalu svih banaka Centralno-istočne Evrope na UniCredit S.p.A. - Holding, Italija na nivou UniCredit Grupe.

UniCredit S.p.A. Italija je većinski vlasnik Banke sa procentom učešća od 99,44% na kraju 2021. godine.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Banka se sastojala od centrale u Banjoj Luci (sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7) i 35 filijala (31. decembar 2020: 36 filijala).

Na dan 31. decembar 2021. godine Banka je imala 437 zaposlenih radnika (31. decembar 2020. godine: 436 zaposlenih radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izvještajni okvir i izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Republici Srpskoj („RS“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji RS, Zakonu o bankama RS i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo RS donesenim na osnovu spomenutih zakona.

Zakon o računovodstvu i reviziji RS propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).

Zakon o bankama RS propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji RS, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Izvještajni okvir i izjava o usklađenosti (nastavak)

Agencija za bankarstvo RS je donijela Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane standardom: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima uticaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MRS i MSFI).

2.2. Opšti kriterijumi za pripremu

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za finansijsku imovinu i obaveze koje se mjere i iskazuju po fer vrijednosti. Poslovni događaji evidentiraju se na dan njihovog nastanka.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja.

Fer vrijednost imovine ili obaveze mjeri se koristeći pretpostavke koje bi primjenjivali učesnici na tržištu prilikom definisanja cijene imovine ili obaveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu djeluju u njihovom ekonomskom interesu. Principi mjerenja fer vrijednosti su opisani u napomeni 3.10.g). Godišnji finansijski izvještaji obuhvataju:

- Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu (Bilans uspjeha),
- Izvještaj o finansijskom položaju (Bilans stanja),
- Izvještaj o promjenama na kapitalu,
- Izvještaj o tokovima gotovine (sastavljen direktnom metodom) i
- Napomene uz finansijske izvještaje.

Predmetni finansijski izvještaji su pripremljeni na principu neograničenosti poslovanja, s obzirom da organi upravljanja Bankom nisu identifikovali indikatore u kapitalnoj i finansijskoj strukturi i ekonomske efekte, koji bi mogli ukazivati na nesigurnost u pogledu sposobnosti da Banka nastavi poslovati profitabilno u doglednoj budućnosti.

Usvojeni kriterijumi za mjerenje su usklađeni sa ovom pretpostavkom i sa principima obračunskog računovodstva, relevantnosti i značajnosti računovodstvenih informacija, kao i preovladavanja ekonomske supstance u odnosu na pravnu formu. Poštovanje ovih kriterijuma nije promijenjeno od prethodnih godina, osim izmjena opisanih u daljem tekstu, koje se odnose na uvođenje novih standarda i interpretacije, kao i implementaciju lokalne odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Prema MSFI, rukovodstvo vrši prosuđivanje, procjene i pretpostavke, koje utiču na primjenu računovodstvenih načela i iznose imovine i obaveza, iskazanih prihoda i rashoda, kao i objavljivanje potencijalne imovine i obaveza. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na prethodnom iskustvu i drugim faktorima, koji se smatraju razumnim u datim okolnostima i korišćeni su za procjenu knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, koje nisu lako dostupne iz drugih izvora.

Procjene i pretpostavke se redovno revidiraju. Sve promjene, koje proizlaze iz ovih revidiranja, se priznaju u periodu, za koji je revidiranje izvršeno, i to ako se promjena tiče samo tog perioda. Ukoliko se promjena tiče i sadašnjeg i budućeg perioda, priznaje se u skladu sa tim i za sadašnji i za buduće periode.

Promjene u prezentaciji finansijskih izvještaja

U svrhu bolje prezentacije usklađenosti sa MSFI i MRS, Banka je 2021. godine u odnosu na objavljene izvještaje za 2020. godinu izvršila određene reklasifikacije pozicija, koje nemaju uticaja na ukupni rezultat, ukupnu aktivu i kapital Banke. Reklasifikacije su dovele do promjena u izvještaju o finansijskom položaju Banke:

- stanje sredstava Banke na nostro računima kod drugih banaka i iznos sredstava iznad obavezne rezerve na računu kod Centralne banke BiH su, sa pripadajućim kontima ispravke vrijednosti, reklasifikovani sa pozicije „Kredit i potraživanja od banaka“ (napomena 20.) na poziciju „Gotovina i gotovinski ekvivalenti“ (napomena 17.);
- spravka vrijednosti sredstava iznad obavezne stavke na računu kod Centralne banke BiH je reklasifikovana sa stavke „Obavezna rezerva kod Centralne banke“ (napomena 19.) na stavku „Gotovina i gotovinski ekvivalenti“ (napomena 17.).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

Promjene u prezentaciji finansijskih izvještaja (nastavak)

Promjene u klasifikaciji su napravljene s ciljem povećanja transparentnosti i pružanja relevantnijih informacija, što omogućava veću uporedivost izvještaja.

Zbog ove izmjene bilo je potrebno uskladiti prikaz uporednog izvještajnog perioda i uporednog datuma izvještaja, kako je navedeno u tabeli ispod. Odgovarajuće promjene su izvršene i u izvještaju o segmentima za 2020. godinu, kao i svim povezanim analitikama napomena.

STAVKA	STANJE PRIJE REKLASIFIKACIJE (1) 31.12.2020.	STANJE POSLIJE REKLASIFIKACIJE (2) 31.12.2020.	REKLASIFIKOVANI I ZNOS (NETO) (2) - (1) 31.12.2020.
17. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	164.663	251.084	86.421
19. Obavezna rezerva kod Centralne banke	124.797	125.128	331
20. Krediti i potraživanja od banaka	151.480	64.728	(86.752)

2.3. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: BAM), koja je i funkcionalna valuta. Podaci u tabelama i objašnjenjima dati su u hiljadama konvertibilnih maraka (BAM), osim ako nije drugačije naznačeno.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: „Centralna banka“) sprovodi politiku kursa na principu valutnog odbora („Currency Board“), prema kojem je BAM fiksno vezan za EUR u odnosu 1 BAM = 0,51129 EUR, koji je korišćen za 2021. i 2020. godinu.

Zvanični kurs, primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2021. i 31. decembra 2020. godine za sljedeće značajnije valute, iznosio je:

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
USD	1,725631	1,592566
CHF	1,887320	1,801446
EUR	1,955830	1,955830

2.4. Podružnice, zajednička ulaganja i pridruženi subjekti

Banka na izvještajni datum nema:

- podružnica, odnosno subjekata nad kojima ima direktnu ili indirektnu kontrolu,
- zajedničkih aranžmana sa drugim subjektima, koji u skladu sa MSFI 11 uključuju zajedničku kontrolu, zajedničke operacije i zajedničke poduhvate, niti
- pridruženih subjekata.

2.5. Uticaj i primjena novih i revidiranih MRS i MSFI

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, su stupili na snagu u 2021. godini:

- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“, MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanje“, MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ i MSFI 16 „Najmovi“ - Reforma referentne kamatne stope - Faza 2, usvojeno u EU 13. januara 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.);

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.5. Uticaj i primjena novih i revidiranih MRS i MSFI (nastavak)

Primjena novih i izmjena postojećih standarda, koji su stupili na snagu (nastavak)

- Izmjene MSFI 16 „Najmovi“ - Koncesije za najam povezane s Covid-19 nakon 30. juna 2021. godine, usvojeno u EU 30. augusta 2021. godine (na snazi od 1. aprila 2021. godine za finansijske godine koje počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ - Produženje privremenog izuzeća od primjene MSFI 9, usvojeno u EU 16. decembra 2020. godine (datum isteka privremenog izuzeća od MSFI 9 produženo je sa 1. januara 2021. na godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2023.).

Reforma referentnih kamatnih stopa - Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmjene)

U augustu 2020. godine, IASB je objavio Reformu referentnih kamatnih stopa - Faza 2, Izmjene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16, završavajući svoj rad kao odgovor na reformu IBOR-a. Izmjene pružaju privremene olakšice, koje se bave efektima finansijskog izvještavanja kada se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zamijeni alternativnom gotovo bezrizičnom kamatnom stopom (RFR). Konkretno, izmjene predviđaju praktični izuzetak kada se obračunavaju promjene u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tokova finansijske imovine i obaveza, kako bi se zahtijevalo prilagođavanje efektivne kamatne stope, ekvivalentno kretanju tržišne kamatne stope. Takođe, dopune uvode olakšice kod prekida hedžing odnosa, uključujući privremeno oslobađanje od potrebe da se ispuni odvojeno prepoznatljiv zahtjev kada je RFR instrument određen za hedžing komponente rizika.

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Banke.

Novi standardi i izmjene postojećih standarda, koji su izdati, a još nisu u primjeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

U toku 2021. godine, Evropska komisija je potvrdila dokument pod nazivom „Izmjene MSFI 3 Poslovne kombinacije; MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema; MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina; i godišnja poboljšanja 2018.-2020.“ (EU uredba 2021/1080), koji se primjenjuje na izvještavanje počevši od 1. januara 2022. godine.

- U toku 2021. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao sljedeće računovodstvene standarde, čiju primjenu još uvijek razmatraju kompetentni organi Evropske komisije:
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ (iz maja 2017.), uključujući izmjene MSFI 17 (iz juna 2020.);
- izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“: klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne te klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne - odgađanje datuma stupanja na snagu (iz januara 2020. i jula 2020., respektivno);
- izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MSFI tumačenje praksi 2: objelodanjenje računovodstvenih politika (iz februara 2021.);
- izmjene MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške“: definicija računovodstvenih procjena (iz februara 2021.);
- izmjene MRS 12 „Porezi na dobit“: odloženi porezi vezani za imovinu i obaveze, koje proizlaze iz pojedinačne transakcije (iz maja 2021.).

Banka je izabrala da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego što oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

2.6. Uticaj Pandemije Covid-19

Pandemija Covid-19, koja je početkom 2020. godine pokrenula globalnu zdravstvenu krizu i izazvala veliki uticaj na globalnu ekonomiju zbog masovnih mjera zaključavanja, ograničenja putovanja, trgovine i drugih mjera, i dalje je prisutna. U pogledu makroekonomskih i geopolitičkih rizika, pandemija Covid-19 je promijenila fokus širom svijeta prema svjetskim i državnim naporima i mjerama za rješavanje ove krize. To je imalo uticaja na ubrzanje masovne digitalizacije finansijskih institucija i pomak ka novom operativnom modelu s udaljenijim / mrežnim kanalima za pružanje usluga klijentima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.6. Uticaj Pandemije Covid-19 (nastavak)

Izgledi za normalizaciju ekonomije vezano za buduće trajanje pandemije ostaju i dalje neizvjesni, kao i uticaja na pad ekonomske aktivnosti.

Na globalni ekonomski pad mogu dodatno uticati potencijalni novi krugovi opštih blokada, koje bi neke države mogle izazvati širom svijeta, uz rizik dodatnog usporavanja očekivanog oporavka.

UniCredit je od samog početka uveo preventivne mjere za suočavanje s hitnom situacijom Covid-19, uključujući pooštavanje praćenja rizika, koje u kontinuitetu provodi i dalje nastavlja proaktivno upravljati razvojem situacije u svim dimenzijama svog profila rizika.

Ubrzo po izbijanju pandemije Covid-19 krajem marta 2020. godine, ABRS je donijela Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih virusnim oboljenjem Covid-19, koje se odnose na:

- odobravanje olakšica klijentima banke, koji su direktno ili indirektno pogođeni negativnim efektima,
- posebna pravila, koja se odnose na upravljanje kreditnim rizikom, koje banka primjenjuje u slučaju da odobri posebne mjere klijentu i
- mjere sa ciljem očuvanja kapitala banke.

U skladu sa navedenom odlukom Banka je donijela Program privremenih mjera na osnovu kojeg je od aprila 2020. godine do 30. juna 2021. godine svojim klijentima, direktno ili indirektno pogođenim efektima Covid-19, odobravalala propisane olakšice radi prevazilaženja poteškoća u redovnom izmirenju kreditnih obaveza. Prema navedenoj ABRS regulativi, klijenti banaka u Republici Srpskoj mogu koristiti odobrene privremene mjere najduže do 31. marta 2022. godine.

Najzastupljenija mjera je privremeni moratorijum na otplatu kredita u trajanju od 3 do 6 mjeseci sa mogućnošću produženja, a ostale mjere su: grejs period, produženje roka otplate i sl.

Detaljnije informacije o efektima pandemije Covid-19 na poslovanje Banke date su u poglavlju: Upravljanje rizicima.

OPIS	Ukupno odobrene posebne mjere		Istekle posebne mjere		Aktivne posebne mjere	
	Broj kredita	Bruto iznos kredita	Broj kredita	Bruto iznos kredita	Broj kredita	Bruto iznos kredita
Za godinu koja završava 31. decembra 2021.						
Ukupni krediti pravna lica	47	125.996	46	120.228	1	5.768
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	-	-	-	-	-	-
B - Vađenje ruda i kamena	1	289	1	289	-	-
C - Prerađivačka industrija	15	10.727	15	10.727	-	-
D - Proizvodnja i snabijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	2	2.812	2	2.812	-	-
E - Snabijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	-	-	-	-	-	-
F - Građevinarstvo	3	15.660	3	15.660	-	-
G - Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	8	7.347	8	7.347	-	-
H - Saobraćaj i skladištenje	2	81	2	81	-	-
I - Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	2	5.787	1	19	1	5.768
J - Informacije i komunikacije	-	-	-	-	-	-
K - Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	1.423	2	1.423	-	-
L - Poslovanje nekretninama	1	343	1	343	-	-
M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	-	-	-	-	-	-
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	-	-	-	-	-
O - Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	5	56.778	5	56.778	-	-
P - Obrazovanje	-	-	-	-	-	-
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	6	24.749	6	24.749	-	-
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	-	-	-	-	-	-
S - Ostale uslužne djelatnosti	-	-	-	-	-	-
T - Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-	-	-	-	-
U - Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	-	-	-	-	-	-
Ukupni krediti stanovništva	501	14.110	501	14.110	-	-
Opšta potrošnja	416	9.188	416	9.188	-	-
Stambena izgradnja	83	4.871	83	4.871	-	-
Obavljanje djelatnosti (preduzetnici)	2	51	2	51	-	-
Ukupni krediti	548	140.106	547	134.338	1	5.768

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.6. Uticaj Pandemije Covid-19 (nastavak)

OPIS Za godinu koja završava 31. decembra 2021.	Ukupno odobrene posebne mjere		Istekle posebne mjere		Aktivne posebne mjere	
	Broj kredita	Bruto iznos kredita	Broj kredita	Bruto iznos kredita	Broj kredita	Bruto iznos kredita
Ukupni krediti pravna lica	66	163 871	55	130 724	11	33 147
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	1	486			1	486
B - Vađenje ruda i kamena	1	363	1	363		-
C - Prerađivačka industrija	23	22 140	20	16 335	3	5 805
D - Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	3	5 223	3	5 223		-
E - Snadbijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine	-	-				-
F - Građevinarstvo	5	18 528	5	18 528		-
G - Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	12	11 366	10	10 458	2	908
H - Saobraćaj i skladištenje	3	212	3	212		-
I - Djelatnosti pružanja smještaja, pripreme i posluživanja hrane; hotelijerstvo i ugostiteljstvo	2	5 817			2	5 817
J - Informacije i komunikacije	-	-				-
K - Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	6 994	2	6 994		-
L - Poslovanje nekretninama	1	502	1	502		-
M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	-	-				-
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	-				-
O - Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	5	64 929	5	64 929		-
P - Obrazovanje	1	25	1	25		-
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalnog rada	7	27 286	4	7 155	3	20 131
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	-	-				-
S - Ostale uslužne djelatnosti	-	-				-
T - Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za sopstvenu upotrebu	-	-				-
U - Djelatnosti eksteritorijalnih organizacija i organa	-	-				-
Ukupni krediti stanovništva	620	18 580	600	17 969	20	611
Opšta potrošnja	533	13 125	513	12 514	20	611
Stambena izgradnja	85	5 404	85	5 404	-	-
Obavljanje djelatnosti (preduzetnici)	2	51	2	51	-	-
Ukupni krediti	686	182 451	655	148 693	31	33 758

Od ukupno 666 klijenata, koji su od početka pandemije Covid - 19 podnijeli zahtjev za odobrenje neke od posebnih mjera u bruto iznosu kredita od 170.384 hiljade KM, Banka je odobrila 548 zahtjeva (82,3%) u bruto iznosu kredita od 140.106 hiljada KM (82,2%).

U podacima iz prethodnog stava nisu uključeni krediti na koje je tokom 2020. i 2021. godine primjenjivana neka od posebnih mjera, a koji su u potpunosti otplaćeni i ne nalaze se u kreditnom portfoliju Banke na dan 31. decembar 2021. godine.

Na dan 31. decembar 2021. godine aktivna je bila posebna mjera za samo jednog klijenta - pravno lice, u bruto iznosu kredita od 5.768 hiljada KM, koja ističe do kraja prvog kvartala 2022. godine, dok su posebne mjere odobrene za 547 klijenata u bruto iznosu kredita od 134.338 hiljada KM istekle do izvještajnog datuma.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Pod kamatnim prihodima se podrazumijeva obračunata kamata, čija je osnovica za obračun plasman iskazan u aktivi bilansa. Kamatni prihod može biti i negativan u slučaju da Banka plaća kamatu na plasman dat drugoj strani, u kojem slučaju se prikazuje na poziciji kamatnog rashoda.

Pod kamatnim rashodima se podrazumijeva obračunata kamata, čija je osnovica za obračun obaveza iskazana u pasivi bilansa. Kamatni rashod može biti i pozitivan u slučaju da druga strana plaća Banci kamatu na dati depozit, u kojem slučaju se prikazuje na poziciji kamatnog prihoda.

Prihodi od kamata se priznaju u bilansu uspjeha u zavisnosti od toga da li se obračun kamate vrši na izloženosti u statusu izmirenja obaveza - nivo kreditnog rizika 1 i 2, (PE - Performing Exposure) ili na izloženosti u statusu neizmirenja obaveza - nivo kreditnog rizika 3 (NPE - Non-Performing Exposure) priznaje se zatezna kamata po naplati.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.1. Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Priznavanje kamatnog prihoda u bilansu uspjeha se vrši po efektivnoj kamatnoj stopi.

Efektivna kamatna stopa je stopa, kojom se neto sadašnja vrijednost budućih očekivanih neto priliva / odliva izjednačava sa neto knjigovodstvenim iznosom finansijskog sredstva / obaveze. Neto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva / obaveze jednaka je iznosu priliva / odliva po osnovu finansijskog sredstva / obaveze, umanjeno za sve naknade i prilive / odlive po osnovu tog sredstva / obaveze.

Jednokratno naplaćene / plaćene naknade prilikom odobravanja / uzimanja kredita, odnosno izdavanja hartija od vrijednosti, smatraju se kamatnim prihodom / rashodom i priznaju se u bilansu uspjeha na vremenskoj osnovi u periodu naplate / otplate kredita.

Naplaćeni prihodi od zastupničke provizije na polise osiguranja kredita se priznaju kao kamatni prihod ukoliko ispunjavaju uslove da čine sastavni dio efektivne kamatne stope, tj. ukoliko je zastupnička provizija uključena u kalkulaciju nominalne kamatne stope, čiji je rezultat da krediti bez polise osiguranja imaju veću nominalnu kamatnu stopu od kredita sa polisom osiguranja. Razlika između ovih nominalnih kamatnih stopa se naplati u vidu zastupničke provizije, te shodno tome predstavlja sastavni dio efektivne kamatne stope kredita.

Na dospelu i nedospelu, a nenaplaćenu kamatu, obračunatu na izloženosti u statusu izmirenja obaveza, vrši se ispravka vrijednosti, obračunata na isti način kao i na glavicu, na koju se kamatna potraživanja odnose.

Na izloženosti u statusu neizmirenja obaveza Banka vrši:

- suspendovanje dospelje, a nenaplaćene kamate,
- dalji obračun nakon suspendovanja nastavlja obračunavati i knjižiti u vanbilansnoj evidenciji, a
- kamatni prihod u bilansu uspjeha priznaje u momentu naplate.

Prihodi i rashodi od kamata priznati i iskazani u izvještaju o dobiti ili gubitku uključuju:

- kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koje se mjere po amortizovanom trošku, izračunate metodom efektivne kamatne stope, i
- kamate na finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije, koje su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, se uključuju u prihod, odnosno rashod od kamata.

Ostali prihodi od naknada i provizija, koji uglavnom uključuju naknade za kartično poslovanje, garancije, kredite, domaća i međunarodna plaćanja i ostale usluge, se priznaju u računu dobiti ili gubitka po obavljanju pojedine usluge.

Ostali rashodi za naknade i provizije, prvenstveno uslužne i transakcijske naknade, se priznaju kao rashod po primanju usluge.

3.3. Neto dobiti i gubici od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju finansijske imovine i obaveza

Neto dobiti i gubici od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od trgovanja i kursnih razlika derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

3.4. Strane valute

Transakcije u stranim valutama su svedene u BAM po kursu važećem na datum transakcije. Monetarna aktiva i obaveze, izražene u stranim valutama na datum izvještavanja, su svedene u BAM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti, koje se mjere po amortizacionom trošku, se svode u BAM po kursu na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvještavanja.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.5. Specifični instrumenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju: gotovina u domaćoj i stranoj valuti, čekovi poslani na naplatu, sredstva na računu rezervi kod Centralne banke iznad iznosa obavezne rezerve i sredstva na nostro računima kod drugih banaka.

Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze

Finansijske garancije su ugovori, koji Banku obavezuju na specifična plaćanja vezana uz nadoknadu sredstava korisniku garancije za gubitke, koji nastaju zbog nemogućnosti određenog dužnika da izvrši dospeljelo plaćanje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama se početno priznaju po fer vrijednosti, koja se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveze po garancijama se naknadno vrednuju po amortizovanom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova (kada je plaćanje po garanciji vjerovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći.

Preuzete kreditne obaveze su čvrste obaveze za odobravanje kredita po prethodno ugovorenim uslovima.

3.6. Materijalna imovina

Materijalna imovina, koja se vrednuje u skladu sa MRS 16 - nekretnine, postrojenja i oprema, uključuje sljedeće stavke:

- zemljište,
- zgrade,
- namještaj i opremu,
- postrojenja i mašine,
- ostale mašine i opremu.

Materijalna imovina se klasifikuje u sljedeće kategorije:

- imovina, koja se koristi u poslovanju,
- imovina, koja se drži radi ulaganja (investicione nekretnine),
- zalihe materijala, i
- imovina, koja proizlazi iz naplate kolaterala.

Imovina, koja se koristi u poslovanju

Imovina, koja se koristi u poslovanju, se drži za upotrebu u proizvodnji ili snabdijevanju robom ili uslugama ili za administrativne svrhe i očekuje se da će se koristiti duže od jedne godine.

Stavka „nekretnine, postrojenja i oprema“ uključuje imovinu, koju Banka koristi kao zakupac po ugovoru o zakupu (pravo korišćenja), ili koju Banka daje u operativni zakup, kao i poboljšanja zakupa u vezi sa imovinom, koja se može zasebno identifikovati. Poboljšanja zakupa se obično izvršavaju kako bi se unajmljeni prostori prilagodili za očekivanu upotrebu.

Imovina, koja se drži u investicione svrhe, su nekretnine obuhvaćene MRS 40, tj. nekretnine u vlasništvu radi dobijanja zakupnine i/ili kapitalnog dobitka.

Nekretnine, postrojenja i oprema se početno priznaju po trošku, uključujući sve troškove, koji se mogu direktno pripisati stavljanju imovine u upotrebu (transakcijski troškovi, profesionalne naknade, direktni troškovi prevoza nastali dovođenjem imovine na željenu lokaciju, troškovi instalacije i troškovi demontaže).

Naknadni troškovi se dodaju knjigovodstvenoj vrijednosti ili se priznaju kao zasebno sredstvo samo kada je vjerovatno da će postojati buduće ekonomske koristi veće od prvobitno predviđenih i trošak se može pouzdano izmjeriti. Ostali troškovi, koji nastaju kasnije (npr. uobičajeni troškovi održavanja), se priznaju u godini, u kojoj su nastali, u stavkama dobiti i gubitka:

- „ostali administrativni troškovi“, ako se odnose na imovinu, koja se koristi u poslovanju; ili
- „ostali operativni prihodi i rashodi“, ako se odnose na imovinu, koja se drži radi ulaganja.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Materijalna imovina (nastavak)

Nakon početnog priznavanja, materijalna imovina se mjeri kako slijedi:

- zgrade i zemljišta, koja se koriste u poslovanju, se mjere prema modelu revalorizacije;
- materijalna imovina, koja se koristi u poslovanju, različita od zemljišta i zgrada, se mjeri prema modelu troška;
- zgrade i zemljišta, koja se drže radi ulaganja (investicione nekretnine), se vrednuju prema modelu fer vrijednosti.

Model revalorizacije zahtijeva da se materijalna imovina vodi u bilansu stanja po vrijednosti, koja se ne razlikuje značajno od fer vrijednosti. Revalorizaciju vrše nezavisni spoljni procjenitelji putem „kancelarijske“ ili „procjene na licu mjesta“, na osnovu relevantnosti imovine.

Pozitivne promjene fer vrijednosti se priznaju u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu, stavka „materijalna imovina“ i kumulira u stavku „rezerve vrednovanja“, osim ako te promjene nisu kompenzovale prethodne negativne promjene evidentirane u bilansu uspjeha, u stavci „ostali operativni prihodi i rashodi“.

Negativne promjene fer vrijednosti se evidentiraju u stavci „ostali operativni prihodi i rashodi“, osim ako ne nadoknađuju prethodne pozitivne promjene evidentirane u izvještaju o ostalom ukupnom rezultatu, stavka „materijalna imovina“ i kumulirana u stavku „rezerve vrednovanja“.

Model troška zahtijeva da se bruto knjigovodstveni iznos amortizuje kroz njegov vijek trajanja.

I materijalna imovina, koja se mjeri prema revalorizacionom modelu i troškovnom modelu, podliježe linearnoj amortizaciji tokom njenog korisnog vijeka upotrebe, u mjeri, u kojoj ima ograničeni vijek trajanja.

Amortizacione stope materijalne imovine su date u narednom pregledu:

	2021.	2020.
Zgrade	2,0% - 5,0%	2,0% - 5,0%
Elektronski sistemi	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Kancelarijski namještaj i uređaji	12,5% - 20,0%	12,5% - 20,0%
Ostalo	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Ulaganja u tuđe nekretnine	20,0%	20,0%

Amortizacija se obračunava mjesečno i priznaje u stavci „troškovi amortizacije materijalne imovine“.

Stavke sa neograničenim vijekom trajanja se ne amortizuju.

Zemljišta i zgrade se priznaju odvojeno, čak i ako su stečeni zajedno. Zemljište se ne amortizuje jer obično ima neodređeni vijek trajanja, dok zgrade i poslovni prostori imaju ograničen vijek trajanja i stoga podliježu amortizaciji.

Procjena korisnog vijeka upotrebe imovine se preispituje na kraju obračunskog perioda na osnovu, između ostalog, uslova upotrebe sredstva, uslova održavanja i očekivane zastarjelosti, a ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, iznos amortizacije za tekuću i naredne finansijske godine se u skladu s tim prilagođava.

Ako postoje jasni dokazi umanjenja vrijednosti imovine, knjigovodstvena vrijednost te imovine prema troškovnom modelu se upoređuje sa njenom nadoknadivom vrijednošću, koja je jednaka većoj od fer vrijednosti umanjene za prodajni trošak i vrijednosti u upotrebi, tj. sadašnje vrijednosti budućeg novčanog toka, koji se očekuje kao priliv od te imovine. Svako usklađivanje vrijednosti priznaje se u stavci „umanjenja vrijednosti za nekretnine, postrojenja i opremu“.

Ako se vrijednost ranije umanjene imovine vrati, njen povećani knjigovodstveni iznos ne može prelaziti neto knjigovodstvenu vrijednost, koju bi imao da nije bilo gubitaka, koji su priznati nakon umanjenja vrijednosti iz prethodnog perioda.

U skladu sa propisima regulatora bankarskog sektora Republike Srpske, revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti materijalne imovine se ne mogu uključiti u obračun regulatornog kapitala.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.6. Materijalna imovina (nastavak)

Prestanak priznavanja

Imovina, postrojenja i oprema se prestaje priznavati u slučaju otuđenja ili kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njegove upotrebe ili prodaje u budućnosti, a bilo kakva razlika između prodajne cijene ili nadoknadive vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti se priznaje na poziciji „dobici (gubici) odgovarajuće materijalne imovine“.

Za materijalnu imovinu, koja se mjeri prema revalorizovanom iznosu, svaki dobitak od prodaje, uključujući iznose kumulirane u stavci „rezerve vrednovanja“, klasifikuje se u „rezerve kapitala“, bez uticaja na bilans uspjeha.

3.7. Materijalna imovina stečena preuzimanjem kolaterala

Materijalna imovina stečena preuzimanjem kolaterala (nekretnina i opreme), s ciljem sprečavanja gubitaka od kreditnog poslovanja, se priznaje kada nadležni sud donese rješenje o dosudi ili drugi ekvivalentni dokument, te isto postane pravosnažno, ili na datum kada stekne imovinu vansudskom nagodbom.

U slučaju da Banka stečenu materijalnu imovinu nema namjeru koristiti u poslovne svrhe, takva imovina se inicijalno priznaje po nižoj od sljedećih vrijednosti:

1. iznosa neto knjigovodstvene vrijednosti potraživanja Banke. Ukoliko je visina knjigovodstveno evidentiranih očekivanih gubitaka jednaka visini potraživanja, Banka stečenu materijalnu imovinu evidentira po tehničkoj vrijednosti u iznosu od 1 BAM;
2. procijenjenoj fer vrijednosti od strane nezavisnog procjenitelja umanjenoj za troškove prodaje. Troškovi prodaje su troškovi, koji su direktno povezani sa prodajom, kao npr. troškovi notara, porez, sudske takse i slično.

Ukoliko banka ne uspije prodati stečenu materijalnu imovinu u roku od tri godine od datuma njenog početnog priznavanja, dužna je njenu vrijednost svesti na 1 BAM.

U toku 2021. godine Banka je dio stečene materijalne imovine u iznosu od 557 hiljada BAM, koja je ispunila propisane uslove, svela na tehničku vrijednost od 1 BAM po pojedinačnoj nekretnini.

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove, koji su direktno vezani za nabavku imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, se amortizuje linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja. Korisni vijek upotrebe se provjerava i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2021.	2020.
Nematerijalna ulaganja - softver i licence	20,0% - 25,0%	20,0% - 25,0%

3.9. Imovina s pravom korišćenja

Imovina s pravom korišćenja u računovodstvu zajmoprimca se priznaje u skladu sa MSFI 16, koji je na snazi od 1. januara 2019. godine, dok je računovodstvo zajmodavca ostalo nepromijenjeno.

Zakupi, u kojima je Banka zakupoprimac, se priznaju kao imovina, koja predstavlja pravo korišćenja predmetne imovine i istovremeno obaveze za buduća plaćanja ugovorenih zakupnina.

Shodno MSFI 16, zakup se definiše kao ugovor, kojim se prenosi pravo korištenja imovine u određenom vremenskom periodu u zamjenu za naknadu. Imovina sa pravom korištenja se priznaje ukoliko su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- da se imovina, koja je predmet zakupa, može eksplicitno identifikovati,
- da se tokom perioda zakupa mogu ostvariti sve suštinske ekonomske koristi od korištenja imovine,
- da se može upravljati korištenjem imovine, odnosno odlučivati na koji način i za koje svrhe će se imovina koristiti tokom cijelog perioda zakupa.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.9. Imovina s pravom korišćenja (nastavak)

Banka primjenjuje zahtjeve MSFI 16 na dugoročne zakupe (preko godinu dana) i na imovinu veće vrijednosti (preko 10 hiljada BAM godišnje).

Ova imovina se inicijalno mjeri na osnovu novčanih tokova iz ugovora o zakupu. Nakon početnog priznavanja, pravo korišćenja se mjeri na osnovu pravila, koja se primjenjuju za imovinu, koja se mjeri po MRS 16 primjenom troškovnog modela, umanjenog za akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke od umanjenja.

Na datum prve primjene MSFI 16, 1. januara 2019. Banka je priznala pravo korišćenja materijalne imovine u iznosu od 3.077 hiljada BAM, koji se odnosi na ugovore o zakupu poslovnih prostora i obaveze za zakup u istom iznosu, a stanje ove imovine na dan 31. decembar 2021. godine iznosi 1.718 hiljada BAM.

Na dan 31.12.2021. godine Banka je imala 23 ugovora o zakupu, koji se vode u skladu sa MSFI 16, sa sljedećim rokovima dospijanja:

	Dospijanje						UKUPNO
	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2028.	
Broj ugovora o zakupu	6	5	5	1	3	3	23

3.10. Klasifikacija i mjerenje

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija imovine i obaveza se zasniva na poslovnom modelu i karakteristikama ugovornih novčanih tokova.

Analiza poslovnog modela se sprovodi mapiranjem poslovnih područja Banke i alociranjem specifičnog poslovnog modela svakom od njih.

U tom smislu, poslovnim područjima, koja čine portfolio Banke, dodijeljeni su poslovni modeli „držanje radi naplate“ ili „držanje radi naplate i prodaje“, u skladu s namjerama držanja i očekivanim prometom finansijskih instrumenata.

Za svrhe klasifikacije finansijskih instrumenata u kategorije predviđene MSFI 9, analiza poslovnog modela dopunjena je analizom ugovornih tokova („SPPI Test“).

U skladu sa MSFI 9, klasifikacija imovine i obaveza se zasniva na poslovnom modelu i karakteristikama ugovornih novčanih tokova.

Analiza poslovnog modela se sprovodi mapiranjem poslovnih područja Banke i alociranjem specifičnog poslovnog modela svakom od njih.

U tom smislu, poslovnim područjima, koja čine portfolio Banke, dodijeljeni su poslovni modeli „držanje radi naplate“ ili „držanje radi naplate i prodaje“, u skladu s namjerama držanja i očekivanim prometom finansijskih instrumenata.

Za svrhe klasifikacije finansijskih instrumenata u kategorije predviđene MSFI 9, analiza poslovnog modela dopunjena je analizom ugovornih tokova („SPPI Test“).

Shodno navedenom, Banka je uspostavila procese za analizu portfolija dužničkih vrijednosnih papira i kredita, u kojima procjenjuje da li karakteristike ugovornih novčanih tokova dozvoljavaju mjerenje po amortizovanom trošku (portfolio, koji se drži za naplatu) ili po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (portfolio, koji se drži za naplatu i prodaju).

Analiza se sprovodi i ugovorom i definisanjem specifičnih klastera zasnovanih na karakteristikama transakcija i upotrebom specifičnog alata, koji je razvila Grupa („SPPI alat“), za analizu karakteristika ugovora u odnosu na zahtjeve MSFI 9, ili korišćenjem spoljnih davalaca podataka.

U primjeni gore navedenih pravila, finansijska imovina i obaveze Banke su klasifikovane kako slijedi.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.10. Klasifikacija i mjerenje (nastavak)

a) **Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka**

Finansijska imovina je klasifikovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ako:

- je stečena ili nastala uglavnom radi prodaje ili otkupa u kratkom roku;
- je dio portfolija identifikovanih finansijskih instrumenata, kojima se upravlja zajedno i za koje postoje dokazi o nedavnom stvarnom obrascu kratkoročnosti;
- se drži radi ostvarivanja profita;
- je ugovor o derivatima, koji nije definisan računovodstvom zaštite, uključujući derivate sa pozitivnom fer vrijednosti ugrađenom u finansijske obaveze, osim onih, koji se vrednuju po fer vrijednosti uz priznavanje efekata prihoda kroz dobit ili gubitak.

Kao i drugi finansijski instrumenti, finansijska imovina, koja se drži radi trgovanja, inicijalno se mjeri po fer vrijednosti na datum poravnanja, koja je obično jednaka plaćenom iznosu, isključujući transakcijske troškove i prihode, koji se priznaju u računu dobiti i gubitka, ako se isti mogu direktno pripisati finansijskoj imovini. Derivati trgovačke knjige se priznaju na datum trgovanja.

Nakon početnog priznavanja ova finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Dobitak ili gubitak nastao prodajom ili otkupom ili promjenom fer vrijednosti finansijske imovine, koja se drži radi trgovanja, priznaje se u računu dobiti i gubitka na poziciji „neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza“, uključujući dobitke ili gubitke od finansijskih derivata, koji se odnose na finansijsku imovinu i/ili finansijske obaveze označene po fer vrijednosti ili drugu finansijsku imovinu, koja se obavezno vodi po fer vrijednosti.

Ako fer vrijednost finansijskog instrumenta padne ispod nule, što se može dogoditi kod ugovora o derivatima, ona se priznaje na poziciji „finansijske obaveze, koje se drže radi trgovanja“.

Ova imovina se mjeri na sličan način kao „finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“, ali se dobiti i gubici, bilo realizovani ili nerealizovani, priznaju na poziciji „dobici (gubici) na finansijskoj imovini / obavezama po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha“.

b) **Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat**

Finansijska imovina se klasifikuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat ako:

- odražava poslovni model za naplatu i prodaju;
- su njeni novčani tokovi isključivo plaćanje glavnice i kamate.

U ovu kategoriju spadaju dužnički instrumenti (obveznice i trezorski zapisi) i vlasnički instrumenti.

Prilikom inicijalnog priznavanja, na datum poravnanja, finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti, koja je obično jednaka plaćenju naknadi plus troškovi transakcije i prihodi, koji se mogu direktno pripisati instrumentu.

Nakon početnog priznavanja, kamate obračunate na kamatonosne instrumente se evidentiraju u bilansu uspjeha po kriterijumu amortizovanog troška na poziciji „prihodi od kamata i slični prihodi“.

Dobici i gubici, koji proizlaze iz promjena u fer vrijednosti, se priznaju u izvještaju o ukupnom rezultatu i iskazuju u kapitalu na poziciji „rezerve vrednovanja“.

U slučaju otuđenja, akumulirani dobiti ili gubici se evidentiraju kroz ostali ukupni rezultat.

U skladu sa odredbama MSFI 9, gubici od ispravki vrijednosti vlasničkih instrumenata se ne priznaju u računu dobiti i gubitka. Samo dividende se priznaju u računu dobiti i gubitka u okviru stavke „prihodi od dividendi i slični prihodi“.

c) **Finansijska imovina po amortizovanom trošku**

Finansijska imovina se klasifikuje po amortizovanom trošku ako:

- je njen poslovni model držanje radi naplate, i
- su njeni novčani tokovi isključivo plaćanje glavnice i kamate.

Prilikom inicijalnog priznavanja, na datum poravnanja, finansijska imovina po amortizovanom trošku se mjeri po fer vrijednosti, koja je obično jednaka plaćenju naknadi plus troškovi transakcije i prihodi, koji se mogu direktno pripisati instrumentu.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.10. Klasifikacija i mjerenje (nastavak)

c) **Finansijska imovina po amortizovanom trošku (nastavak)**

Nakon početnog priznavanja po fer vrijednosti, ova imovina se mjeri po amortizovanoj vrijednosti, koja zahtijeva priznavanje kamate na obračunskoj osnovi primjenom metode efektivne kamatne stope tokom trajanja kredita. Takva kamata se priznaje na poziciji „prihodi od kamata i slični prihodi“. Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine po amortizovanoj vrijednosti se prilagođava kako bi se uzele u obzir smanjenja / otpisi, koji proizlaze iz procesa vrednovanja.

Gubici od ispravki vrijednosti se evidentiraju u bilansu uspjeha, u stavci „neto gubici / povrati od ispravki vrijednosti kredita, koji se odnose na finansijska sredstva po amortizovanom trošku“.

U slučaju otuđenja, akumulirani dobici i gubici se evidentiraju u bilansu uspjeha na poziciji „dobici (gubici) od otuđenja i otkupa finansijskih sredstava po amortizovanoj vrijednosti“.

Iznosi, koji proizlaze iz usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine, bruto kumuliranih otpisa, kako bi odražavali izmjene ugovornih novčanih tokova, koji ne dovode do raskida računovodstvenog priznavanja, priznaju se u računu dobiti i gubitka kao dobici / gubici iz ugovornih promjena, takav novčani tok ne uključuje uticaj ugovornih modifikacija na iznos očekivanog gubitka priznatog na poziciji „neto gubici / povrati od ispravki vrijednosti kredita“, koji se odnose na stavku „finansijska imovina po amortizovanoj vrijednosti“.

d) **Finansijske obaveze, koje se vrednuju po amortizovanom trošku**

Finansijske obaveze, koje se vrednuju po amortizovanom trošku, obuhvataju finansijske instrumente (osim obaveza, koje se drže radi trgovanja ili onih, koji su određeni po fer vrijednosti), koji predstavljaju različite oblike finansiranja od trećih strana. Ove finansijske obaveze se priznaju na datum poravnania inicijalno po fer vrijednosti, koja je obično primljena, umanjeno za transakcijske troškove, koji se mogu direktno pripisati finansijskoj obavezi. Nakon toga ovi instrumenti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Takva kamata se priznaje u poziciji „rashodi kamata i slični rashodi“.

e) **Finansijske obaveze, koje se drže radi trgovanja**

Finansijske obaveze, koje se drže radi trgovanja, uključuju derivate, koji nisu određeni kao instrumenti zaštite.

Ove obaveze se vrednuju po fer vrijednosti prilikom inicijalnog priznavanja i tokom trajanja transakcije.

Dobitak ili gubitak nastao prodajom ili otkupom ili promjenom fer vrijednosti finansijskih obaveza, koje se drže radi trgovanja, se priznaje u računu dobiti i gubitka u poziciji „neto dobici (gubici) od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza“.

f) **Kvalitativne informacije o fer vrijednosti**

Objelodanjivanje o fer vrijednosti se vrši u skladu sa zahtjevima MSFI 13. Fer vrijednost je cijena, koja se može dobiti za prodaju imovine ili je plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na glavnom tržištu na datum mjerenja (tj. izlazna cijena). Za finansijske instrumente, koji kotiraju na aktivnim tržištima, fer vrijednost se utvrđuje na osnovu službenih cijena na glavnom tržištu na kojem Banka posluje i ima pristup (Mark to Market).

Finansijski instrument se smatra kotiranim na aktivnom tržištu, ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne iz usluge određivanja cijena, distributera, brokera, agencije, koja određuje cijene ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije na principu „van dohvata ruke“. Ako objavljena kotacija cijena na aktivnom tržištu ne postoji za finansijski instrument u cijelosti, već za aktivna tržišta za njegove sastavne dijelove, fer vrijednost se može odrediti na osnovu relevantnih tržišnih cijena za sastavne dijelove.

g) **Principi mjerenja fer vrijednosti**

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza, kojima se trguje na aktivnim tržištima, se zasniva na kotiranim tržišnim cijenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.10. Klasifikacija i mjerenje (nastavak)

g) Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Tehnike procjene fer vrijednosti uključuju modele diskontovanja novčanih tokova na neto sadašnju vrijednost, upoređivanja sa sličnim instrumentima, za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene, i druge modele procjene. Pretpostavke i ulazni podaci, koji se koriste u tehnikama procjene, uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i akcija, devizne kurseve, cijene indeksa, te promjenjivosti i korelacije. Cilj tehnika procjene je izračunati fer vrijednost, koja najbolje odražava cijenu finansijskog instrumenta na izvještajni datum, odnosno onu cijenu, koju bi odredili i ostali učesnici na tržištu u uobičajenim tržišnim uslovima.

Prilikom izračuna fer vrijednosti Banka uzima u obzir MSFI 13 pravila hijerarhije fer vrijednosti, koja odražavaju značajnost ulaznih parametara korišćenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Nivoi hijerarhije fer vrijednosti se određuju na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

h) Modeli procjene fer vrijednosti

Finansijski instrumenti, koji se vode po fer vrijednosti, su kategorisani u tri nivoa MSFI 13 hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

- nivo 1 - instrumenti, koji se vrednuju pomoću kotiranih cijena na aktivnim tržištima. To su instrumenti, kojima se fer vrijednost može odrediti direktno na osnovu cijena, koje kotiraju na aktivnim, likvidnim tržištima;
- nivo 2 - instrumenti, koji se vrednuju tehnikama procjene, koje koriste dostupne tržišne podatke. To su instrumenti, kojima je fer vrijednost određena u odnosu na slične instrumente, kojima se trguje na aktivnim tržištima, ili gdje su svi ulazni podaci, koji se koriste u tehnikama vrednovanja, dostupni na tržištu;
- nivo 3 - instrumenti, koji se vrednuju tehnikama procjene, koje koriste tržišne podatke, koji nisu dostupni na aktivnom tržištu. To su instrumenti, kojima se fer vrijednost ne može odrediti direktno na osnovu dostupnih tržišnih informacija i kod kojih se za izračun vrijednosti koriste nešto drugačije tehnike procjene.

i) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti se vrednuju kroz dvodjelni proces, koji zavisi od likvidnosti odgovarajućeg tržišta. Likvidni instrumenti na aktivnim tržištima se vrednuju po tržišnoj vrijednosti („mark to market“), te im se stoga dodjeljuje nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti. Instrumenti, kojima se ne trguje na aktivnim tržištima, se vrednuju u odnosu na modele („mark to model“), koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre, koji su tržišno neprepoznatljivi. S obzirom na navedeno, u zavisnosti od značaja ulaznih parametara, koji su tržišno neprepoznatljivi, obveznicama se dodjeljuje odgovarajući nivo.

j) Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski sprovodivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namirenja na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza odvija istovremeno.

Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Banke.

3.11. Ispravka vrijednosti

a) Opšti dio

Kreditni, plasmani bankama, dužnički vrijednosni papiri i druga potraživanja, koji su klasifikovani kao finansijska imovina po amortizovanom trošku ili finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, i relevantne vanbilansne izloženosti se testiraju na obezvređenje u skladu sa MSFI 9.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11. Ispravka vrijednosti (nastavak)

a) Opšti dio (nastavak)

U tom smislu, ovi instrumenti su klasifikovani u nivoe kreditnog rizika: 1, 2 ili 3 prema njihovom apsolutnom ili relativnom kreditnom kvalitetu u odnosu na početnu isplatu.

Konkretno:

- Nivo 1: uključuje (i) novoodobrene ili stečene kreditne izloženosti, (ii) izloženosti za koje kreditni rizik nije značajno pogoršan u odnosu na početno priznavanje, (iii) izloženosti sa niskim kreditnim rizikom;
- Nivo 2: uključuje kreditne izloženosti, koje imaju značajno pogoršanje kreditnog rizika od početnog priznavanja;
- Nivo 3: uključuje umanjene kreditne izloženosti.

Za izloženosti u Nivou 1, ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke je jednaka očekivanom gubitku, koji se izračunava u vremenskom periodu do jedne godine.

Za izloženosti u Nivou 2, ispravka vrijednosti je jednaka očekivanom gubitku, koji se izračunava u vremenskom periodu, koji odgovara cijelom životnom vijeku izloženosti.

Za izloženosti u Nivou 3, ispravka vrijednosti se izračunava na kolektivnom pristupu ili individualnom pristupu, u zavisnosti od karakteristika klijenta.

Odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu Odluka) ABRS je propisala minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka na nivou transakcije u zavisnosti od nivoa kreditnog rizika.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u Nivo 1 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

- 1) za izloženosti sa niskim rizikom¹ - 0,1% izloženosti,
- 2) za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banaka raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
- 3) za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora, za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, koja se u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banaka raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
- 4) za ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u Nivo 2 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu 5% izloženosti.

Banka je dužna da za izloženosti raspoređene u Nivo 3 utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima definisanim u Tabeli 1 ili Tabeli 2.

Tabela 1

Obezbijedena izloženost	
Dani kašnjenja	Min ECL
≤ 180	15%
181-270	25%
271-365	40%
366-730	60%
731-1460	80%
> 1460	100%

¹Izloženosti prema Centralnoj banci BiH, izloženosti prema Savjetu ministara BiH, Vladi RS, Vladi FBiH, Vladi Brčko distrikta

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11. Ispravka vrijednosti (nastavak)

a) Opšti dio (nastavak)

Tabela 2

Neobezbjedena izloženost	
Dani kašnjenja	Min ECL
≤ 180	15%
181-270	45%
271-365	75%
366-456	85%
> 456	100%

Banka je razvila specifične modele za izračunavanje očekivanog gubitka na osnovu PD, LGD i EAD parametara, koji se koriste u regulatorne svrhe i prilagođavaju kako bi se osigurala konzistentnost sa računovodstvenom regulativom.

U ovom kontekstu, informacije, koje se odnose na budućnost, uključene su kroz razradu specifičnih scenarija.

Model alokacije u nivoe kreditnog rizika je ključni aspekt računovodstvenog modela potrebnog za izračun očekivanih kreditnih gubitaka, koji je usmjeren na prenos kreditne izloženosti iz Nivoa 1 u Nivo 2. Nivo 3 obuhvata izloženosti u neizvršenju.

MSFI 9 smjernice su prilično opširne u pogledu principa kada je riječ o procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika. Istovremeno Standard ne pricizira termin „značajan“ pa banke imaju diskreciju u pogledu definicije značajnog povećanja kreditnog rizika.

Kvalitativni kriterijumi, koje Banka koristi u prepoznavanju značajnog povećanja kreditnog rizika, su:

klasifikacija u status Forbearance - rezultira automatskom klasifikacijom u Nivo 2 za naredna 24 mjeseca (počevši od datuma klasifikacije u taj status);

- 30 dana kašnjenja - kada transakcija dostigne 30 dana kašnjenja alocira se u Nivo 2;
- kašnjenje u plaćanju dospjelih obaveza 30+ dana u prethodnih 12 mjeseci;
- klasifikacija u restrukturisane neproblematične izloženosti - automatski se klasifikuju u fazu 2 (PSC 651);
- klasifikacija na Listu praćenja (Watch list; PSC 600 i 601);
- manualna podešavanja - klijenti, kod kojih je prepoznato značajno povećanje kreditnog rizika, a nisu klasifikovani kroz osnovne kvalitativne kriterijume;
- kriterijumi, kojima se Banka vodi pri sastavljanju liste ugovora / klijenata za manualno podešavanje nivoa su:
 - klijent nije poštovao obavezu upisa hipoteke kod stambenih kredita u definisanim rokovima;
 - zaposleni klijenata pravnih lica sa prepoznatim signalima pogoršanja kreditnog rizika;
 - ostalo - pojedinačni slučajevi prepoznatog pogoršanja kreditnog rizika.

Finansijska imovina, koju čine hartije od vrijednosti (HoV), klasifikovana je u Nivo 1 kreditnog rizika u skladu sa lokalnom regulativom, kojom je definisano da se za sve plasmane centralnim vladama dodjeljuje Nivo 1, dok je u skladu sa grupnim pristupom, u izvještajima prema Grupi, Banka iste klasifikovala u Nivo 2, s obzirom da nemaju investicijski rang („non-investment grade“).

Izračun ispravke vrijednosti aktive, klasifikovane kao aktiva u statusu neizvršenja, uključuje usklađivanje na bazi informacija s pogledom u budućnost i uključivanja više scenarija primjenjivih za datu klasu aktive.

Definicija statusa neizvršenja je usklađena sa principima ugrađenim u smjernicu o statusu neizvršenja objavljenu od strane EBA (European Banking Authority), pri čemu se ukupna izloženost klijenta klasifikuje kao izloženost u statusu neizvršenja, ukoliko je bar jedna transakcija u statusu neizvršenja (tzv. klijentski pristup).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11. Ispravka vrijednosti (nastavak)

b) Parametri i definicije rizika, koji se koriste za izračunavanje ispravke vrijednosti

Kao što je pomenuto iznad, razvijeni su specifični modeli za izračunavanje očekivanog gubitka, koji su zasnovani na parametrima PD, LGD i EAD i na efektivnoj kamatnoj stopi:

- PD (vjerovatnoća neizmirenja) predstavlja vjerovatnoću nastanka slučaja neizmirenja kreditnih obaveza u određenom periodu;
- LGD (gubitak zbog neizmirenja) predstavlja gubitak usljed nastupanja statusa neizmirenja kreditnih obaveza;
- EAD (izloženost u slučaju neizmirenja) predstavlja izloženost u trenutku nastanka statusa neizmirenja kreditnih obaveza;
- Efektivna kamatna stopa je diskontna stopa, koja izražava vremensku vrijednost novca.

Osim toga, posebna usklađivanja su primijenjena na kreditne parametre vjerovatnoća neizmirenja (PD), gubitak zbog neizmirenja (LGD) i izloženost u slučaju neizmirenja (EAD), koji se koriste za izračun očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Model je razvijen za podjelu prihodujuće aktive po nivoima: Nivo 1 i Nivo 2 na nivou transakcije.

Osnovna razlika između dva nivoa se odnosi na vremenski period za koji se očekuje da bude izračunat očekivani kreditni gubitak. Zapravo, za transakcije u Nivou 1 primjenjuje se izračun jednogodišnjeg očekivanog gubitka, dok se za transakcije u Nivou 2 primjenjuje izračun višegodišnjeg očekivanog kreditnog gubitka.

Osnovna usklađivanja kreditnih parametara su u dijelu:

- uključivanje pristupa „u vremenu“ („point in time“) u izračunu parametara umjesto „kroz ciklus“ (TTC-Through the cycle),
- uključivanje informacija s pogledom u budućnost (FLI-Forward Looking Information),
- izračun kreditnih parametara uzimajući u obzir period trajanja aktive.

Kada je u pitanju izračun višegodišnjeg PD, TTC PD krive dobijene na bazi utvrđenih kumulativnih stopa neizmirenja su dalje kalibrirane kako bi reflektovale trenutna i buduća očekivanja u pogledu stope neizmirenja portfolija.

Stopa oporavka uključena u izračun TTC LGD je prilagođena da reflektuje uočeni trend u kretanju stope oporavka, kao i očekivanja u pogledu budućeg trenda, i diskontovana je na bazi efektivne kamatne stope ili najbolje približne vrijednosti.

Višegodišnja EAD je izračunata na bazi proširenja jednogodišnjeg upravljačkog modela uključujući očekivanja u pogledu budućih novčanih tokova.

Očekivani kreditni gubitak dobijen na bazi prilagođenih parametara uzima u obzir procjenu makroekonomskih pokazatelja primjenjujući više scenarija s ciljem kompenzovanja djelimične nelinearnosti ugrađene u korelaciju između makroekonomskih promjena i ključnih komponenti očekivanog gubitka. Banka je u ovom smislu razvila tzv. overlay factor, koji je direktno primijenjen na očekivani gubitak. Isti scenario se koristi i za druge relevantne procese upravljanja rizicima (EBA stres test i ICAAP). U navedenom procesu Banka isporučuje potrebne podatke u zahtijevanom obimu i propisanom formatu.

Metodologija izračuna ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke mora biti usklađena sa grupnim standardima i korigovana u skladu sa lokalnim regulatornim zahtjevima ABRS i potvrđuje je Uprava Banke. Analizu i testiranje metodologije parametara Banka redovno provodi i za istu je odgovorna funkcija interne validacije.

c) Definicija neizmirenja kreditnih obaveza (default)

Za određivanje očekivanih kreditnih gubitaka ključna je definicija neizmirenja kreditnih obaveza. Definicija neizmirenja kreditnih obaveza se koristi u mjerenju iznosa očekivanih kreditnih gubitaka i kod određivanja da li se gubitak temelji na 12-mjesečnom ili očekivanom kreditnom gubitku za vijek trajanja.

Sve izloženosti, koje su klasifikovane kao izloženosti u neizmirenju obaveza, smatraju se izloženostima sa objektivnim dokazom umanjenja vrijednosti. Prema Bazelu III, izloženosti su u statusu neizmirenja kada je ispunjen jedan ili oba od sledećih uslova:

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11. Ispravke vrijednosti (nastavak)

c) **Definicija neizmirenja kreditnih obaveza (default) (nastavak)**

1. dužnik kasni sa otplatom dospjelih obaveza prema banci duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu,
2. banka smatra izvjesnim da dužnik neće u potpunosti izmiriti svoje obaveze prema banci ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala (engl. Unlikelihood to pay - UTP).

Za izloženosti pravnih i fizičkih lica status neizmirenja Banka određuje na nivou klijenta uzimajući u obzir sve njegove izloženosti. Broj dana u kašnjenju s izmirivanjem obaveza počinje da se računa nakon što dospjele obaveze na nivou klijenta pređu definisane pragove. Prag materijalnosti za pravna lica je: dospjele obaveze u visini 1 % ukupne izloženosti klijenta i 1.000 BAM. Prag materijalnosti za fizička lica je: dospjele obaveze u visini 1 % ukupne izloženosti klijenta i 200 BAM.

d) **Značajno povećanje kreditnog rizika**

Banka prati svu finansijsku imovinu, koja podliježe zahtjevu za umanjenjem vrijednosti, kako bi procijenila da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka mjeri gubitak na osnovu očekivanog kreditnog gubitka za vijek trajanja, umjesto 12-mjesečnog očekivanog kreditnog gubitka.

Prilikom procjene da li je kreditni rizik na finansijskom instrumentu značajno povećan od početnog priznavanja, Banka upoređuje rizik nastanka neizmirenja obaveza na finansijskom instrumentu na datum izvještavanja na osnovu preostalog dospijeća instrumenta, s rizikom neizmirenja obaveza predviđenim za preostali rok do dospijeća na datum izvještavanja kada je finansijski instrument prvi put priznat. Prilikom izrade ove procjene, Banka razmatra i kvantitativne i kvalitativne informacije, koje su razumne i evidentne, uključujući istorijsko iskustvo i informacije, koje se odnose na budućnost, a koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora, na osnovu istorijskog iskustva Banke i stručne kreditne procjene uključujući napredne informacije.

e) **Kupljeni ili nastali krediti umanjene vrijednosti (POCI-Purchased or Originated Credit Impaired)**

POCI finansijska imovina je ona finansijska imovina, kojoj je umanjena kreditna vrijednost u momentu početnog priznavanja. Standard i lokalni regulator definišu posebna pravila za te stavke u pogledu pravila njihovog vrednovanja, priznavanja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke.

POCI imovina obuhvata:

- kredite i dužničke HOV, koji su kupljeni uz ekonomski gubitak (diskont) veći od 5% neto knjigovodstvene vrijednosti, osim u slučaju da prodavac prodaje finansijsku imovinu u slučajevima, koji nisu povezani sa kreditnim rizikom,
- kupljenu finansijsku imovinu ili refinansirane izloženosti (djelimično ili potpuno), koja je u drugoj banci bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3,
- nove kredite plasirane klijentima, koji su već s umanjenom kreditnom vrijednošću, pri čemu je novo finansiranje značajno u odnosu na ukupnu izloženost klijenta,
- izloženosti, koje su raspoređene u nivo kreditnog rizika 3, a za koje se vrši značajna modifikacija u skladu sa Uputstvom za klasifikaciju i vrednovanje finansijske aktive.

U pogledu utvrđivanja novog značajnog finansiranja primjenjuju se relativni i apsolutni pragovi. Novo finansiranje se smatra značajnim ako ispunjava sljedeće uslove:

- iznosi 20% ukupne izloženosti u neizvršenju obaveza zajmoprimca ili iznosi ≥ 100.000 BAM.

Pri utvrđivanju statusa POCI imovine Banka je dužna da istu posmatra na nivou pojedinačne izloženosti, a ne na nivou klijenta.

Banka utvrđuje očekivani kreditni gubitak za POCI imovinu na individualnoj osnovi.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.11. Ispravka vrijednosti (nastavak)

f) *Otpisi*

Otpis nekvadratnih izloženosti Banka radi u slučajevima kada je izloženost u potpunosti dospjela i kada je evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti. Banka je definisala dvije vrste otpisa: računovodstveni i trajni otpis.

Računovodstveni otpis je prenos bilansne izloženosti u vanbilansnu evidenciju, pri čemu Banka zadržava pravo na dalje preduzimanje mjera za naplatu potraživanja od dužnika. Banka vrši računovodstveni otpis bilansne izloženosti, koja je u statusu neizmirenja tj. nekvadratne izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 3, dvije godine nakon posljednjeg od dva događaja: knjigovodstveno evidentiranje očekivanih kreditnih gubitaka u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i prenos te izloženosti u cijelosti na dospelu potraživanje.

Trajni otpis je otpis bilansne izloženosti, koji dovodi do prestanka priznavanja cijele izloženosti ili njenog dijela u poslovnim knjigama Banke (bilansnoj i vanbilansnoj evidenciji). Ukoliko postoji bilo kakva naznaka da će se naplatiti određeni iznos od klijenta, Banka ne vrši trajni otpis izloženosti. Trajni otpis se vrši u slučaju kada Banka prestane sa preduzimanjem mjera za naplatu potraživanja od dužnika.

g) *Prestanak priznavanja finansijske imovine*

U slučaju značajne izmjene uslova, Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu, kao što je kredit klijentu, kada su ugovoreni uslovi promijenjeni u takvoj mjeri da ugovor postaje novi kredit, pri čemu se razlika priznaje u dobit ili gubitak prestanka priznavanja, ali u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti nije već evidentiran. Novopriznati kredit klasifikuje se u Nivo 1 za potrebe mjerenja ECL, osim u slučaju da novi kredit predstavlja POCL.

Prilikom procjene prestanka priznavanja kredita klijentu, Banka, između ostalog, u obzir uzima sljedeće faktore: promjena valute kredita, uvođenje odredbi vlasničkog udjela, promjena druge ugovorne strane, ili u slučaju da izmjena ima za posljedicu da instrument više ne zadovoljava kriterijum SPPI testa.

Ako izmjena uslova ne dovodi do promjene u novčanim tokovima, neće doći do prestanka priznavanja. Na osnovu promjene novčanih tokova diskontovanih po izvornoj EKS, Banka evidentira dobit ili gubitak promjene u mjeri u kojoj gubitak od umanjenja vrijednosti već nije evidentiran.

U slučaju kad nije bilo značajne izmjene uslova, finansijska imovina (ili njen dio ili dio grupe slične finansijske imovine) prestaje se priznavati kada su prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine istekla ili kada su preneseni gotovo svi rizici i nagrade povezane s vlasništvom, ili kontrola nad imovinom.

3.12. Prikaz očekivanih kreditnih gubitaka u izvještaju o finansijskom položaju

Očekivani kreditni gubici su prikazani u izvještaju o finansijskom položaju kako slijedi:

- za finansijsku imovinu mjerenu po amortizovanom trošku: ispravka ili umanjenje vrijednosti, kao odbitak od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat: ne priznaje se kao umanjenje imovine, već kao stavka rezervi vrednovanja u kapitalu;
- za obaveze po neiskorišćenim kreditima i ugovore o finansijskim jemstvima (garancijama, akreditivima i drugim jemstvima): kao rezervisanje za rizike i troškove u pasivi.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (nastavak)

3.12. Prikaz očekivanih kreditnih gubitaka u izvještaju o finansijskom položaju

a. Razlika ECL u skladu sa odlukom ABRS i ECL po internoj MSFI 9 metodologiji

Sljedeća tabela prikazuje razlike u utvrđenim očekivanim kreditnim gubicima (ECL) izračunatim u skladu sa Odlukom ABRS i u skladu sa internom metodologijom zasnovanom na MSFI 9 i zahtjevima Grupe na izvještajni datum:

	ECL po Odluci ABRS 31. decembar 2021. '000 BAM	ECL po MSFI 9 31. decembar 2021. '000 BAM	RAZLIKA 31. decembar 2021. '000 BAM
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	189	146	43
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	43.755	41.764	1.991
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	208	208	-
- Krediti i potraživanja od banaka	160	126	50
- Krediti i potraživanja od komitenata	43.387	41.430	1.957
3. Ostala aktiva	519	519	-
4. Rezervisanje na kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	3.682	3.402	280
UKUPNO (1+2+3+4)	48.145	45.831	2.314
5. Ostala finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	377	2.448	(2.071)
UKUPNO (1+2+3+4+5)	48.522	48.279	243
	ECL po Odluci ABRS 31. decembar 2020. '000 BAM	ECL po MSFI 9 31. decembar 2020. '000 BAM	RAZLIKA 31. decembar 2020. '000 BAM
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	47.465	44.903	2.562
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	316	646	(330)
- Krediti i potraživanja od banaka	174	214	(40)
- Krediti i potraživanja od komitenata	46.975	44.043	2.932
3. Ostala aktiva	495	495	-
4. Rezervisanje na kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	2.713	2.386	327
UKUPNO (1+2+3+4)	50.673	47.784	2.889
5. Ostala finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	2.523	2.523	-
UKUPNO (1+2+3+4+5)	53.196	50.307	2.889

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

4.1. Rezervisanja za rizike i troškove

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu, kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa, koji sadrže ekonomske koristi, radi podmirivanja tih obaveza, i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku u skladu sa propisima.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

4.1. Rezervisanja za rizike i troškove (nastavak)

Rezervisanja za obaveze i troškove se održavaju na nivou za koji rukovodstvo Banke smatra da je dovoljan za podmirenje budućih gubitaka. Rukovodstvo utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove, za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

4.2. Kapital

Aksijski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama i uključuju zakonske rezerve i rezerve kapitala.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvajati najmanje 5% dobiti u rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% akcionarskog kapitala društva.

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Rezerve vrednovanja uključuju promjene u fer vrijednosti materijalne imovine i rezerve za kreditne rizike finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto od odloženog poreza.

Dividende na redovne akcije se priznaju kao obaveza u periodu, u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

Zadržana zarada ili akumulirani dobitak uključuje neprenesenu i neraspoređenu dobit, koja se može rasporediti u narednom periodu.

4.3. Preuzete obaveze i date finansijske garancije

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore, kojima preuzima potencijalne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditivne, neiskorišćene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kada iste postanu plative.

4.4. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

4.5. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, obaveza i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge), koji podliježe rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja, koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata, koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identifikovala tri glavna segmenta: korporativno i investiciono bankarstvo, maloprodaja i ostalo.

Osnovne informacije po segmentima se zasnivaju na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata. Rezultati segmenata se mjere primjenom internih cijena (Napomena 5).

4.6. Primanja zaposlenih

Primanja zaposlenih

Troškovi bruto plata se evidentiraju u izvještaju o dobiti ili gubitku u periodu, u kojem su nastali. Bruto plate uključuju neto primanja zaposlenih, porez na dohodak i doprinose po propisanim stopama, koji se računaju na bruto platu. Navedene doprinose Banka plaća u korist obaveznih fondova.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

4.6. Primanja zaposlenih (nastavak)

Primanja zaposlenih (nastavak)

Naknade za prevoz na posao i sa posla, naknade za topli obrok, regres i druge naknade zaposlenima se plaćaju u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u računu dobiti ili gubitka u periodu, u kojem su nastali.

Dugoročna rezervisanja za zaposlene

Banka isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade u skladu sa propisima Republike Srpske. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesečne plate Banke obračunate u mjesecu, koji prethodi isplati za navršenih 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesečne plate Banke za navršenih 30 godina u Banci.

U skladu sa internim pravilnikom o platama, Banka isplaćuje otpremnine radnicima prilikom odlaska u penziju u visini tri prosječne mjesečne neto plate radnika.

Obračun dugoročnih rezervisanja za zaposlene (otpremnine i jubilarne nagrade) godišnje radi ovlašćeni aktuar, korišćenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja, koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu, koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerena postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

4.7. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku kada je utvrđeno pravo Banke na primanje dividende.

4.8. Zarada po akciji

Zarada po akciji se računa dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda sa prosječnim ponderisanim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

4.9. Najmovi

Najmovi, u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom, se klasifikuju kao finansijski najmovi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih najмова.

Svi ostali zakupi su operativni i oni se, ukoliko se radi o kratkoročnim zakupima i zakupima manje vrijednosti, priznaju na teret troškova, dok se zakupi na rok preko jedne godine i zakupi veće vrijednosti priznaju kao materijalna imovina.

4.10. Porez na dobit

Porez na dobit se bazira na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos, koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja, korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda, te svim korekcijama iznosa poreske obaveze za prethodne periode, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Odloženi porez

Odloženi porez se priznaje uzimajući u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza, koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa, koji se koriste za potrebe obračuna poreza. Odloženi porezi se ne priznaju na privremene razlike kod inicijalnog priznavanja imovine i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija i koja ne utiče na računovodstvenu niti oporezivu dobit.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

4.10. Porez na dobit (nastavak)

Odloženi porez (nastavak)

Iznos odložene poreske imovine ili obaveza se priznaje koristeći poresku stopu, za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu, u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum izvještavanja.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i imovine odražava poreske posljedice, koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum izvještavanja, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza.

Odložena poreska imovina i obaveze se netiraju samo ukoliko se odnose na istu poresku jurisdikciju, te ukoliko postoji zakonsko pravo za netiranje tekuće poreske imovine i obaveza. Odložena poreska imovina i obaveze se ne diskontuju, te se klasifikuju kao dugoročna imovina i/ili obaveze u izvještaju o finansijskom položaju.

Odložena poreska imovina se priznaje samo u visini, u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum izvještavanja Banka ponovo procjenjuje nepriznatu potencijalnu odloženu poresku imovinu, testira knjigovodstvenu vrijednost priznate odložene poreske imovine na umanjenje vrijednosti i smanjuje u mjeri, u kojoj više nije vjerovatno da će priznata poreska imovina moći biti iskorišćena.

4.11. Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske (ABRS) je ovlaštena za sprovođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem banaka i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Nakon stupanja na snagu novog Zakona o bankama RS početkom 2017. godine, ABRS je donijela niz podzakonskih akata radi usklađivanja regulatornog okvira poslovanja banaka u Republici Srpskoj sa regulatornim okvirom Evropske unije, koji se, između ostalog, odnose na upravljanje kapitalom, upravljanje rizicima (deviznim, kamatnim, velikim izloženostima) i dr.

Tokom 2019. godine ABRS je donijela Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine, a čija primjena je rezultirala razlikama u vrednovanju u odnosu na MSFI 9 koje su navedene u tački 2.1.

Na osnovu ABRS Instrukcije za primjenu pojedinih odredaba Odluke o izračunavanju kapitala banaka iz 2020. godine, sa krajem 2021. godine u potpunosti su iz računa dopunskog kapitala isključene ispravke vrijednosti na izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1, te je, po tom osnovu, regulatorni kapital Banke u 2021. godini manji za 9,8 miliona KM u odnosu na 2020. godinu (napomena 34.6).

Tokom 2021. godine ABRS je donijela novu Odluku o upravljanju rizikom likvidnosti kojom su, pored minimalnih zahtjeva u pogledu upravljanja ovim rizikom, propisani i kvantitativni zahtjevi vezani za koeficijent pokrića likvidnosti (LCR - Liquidity Coverage Ratio) i obezbjeđenje stabilnih izvora finansiranja (NSFR - Net Stable Funding Ratio).

4.12. Sudski sporovi

Banka sprovodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu sprovodi posebna tročlana komisija, čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Ljudskim resursima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju direktor Pravnih poslova, direktor Ljudskih resursa, direktor Računovodstva i izvještavanja i šef Platnih sistema i administriranja računa, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima, u skladu sa metodologijom UniCredit Grupe, uključuju:

- „Maloprodaju“: fizička lica, preduzetnici, mikro i mala preduzeća,
- „Korporativno i investiciono bankarstvo“: velika i srednja preduzeća i javni sektor,
- „Ostalo“: kapital i rezerve, Upravljanje aktivom i pasivom, ostale centralizovane operacije, te ostala imovina i obaveze, koje nisu pridružene drugim segmentima.

Izveštaji po segmentima su pripremljeni u skladu sa internim upravljačkim izveštajima Banke i dodatno su usklađeni sa finansijskim izveštajima u ovim napomenama.

Pri mjerenju poslovnih rezultata se primjenjuju interne cijene bazirane na specifičnim cijenama proizvoda i usluga, određene valute i ročnosti u skladu sa metodologijom Grupe.

Budući da Banka većinom posluje u Republici Srpskoj, Bosni i Hercegovini, ne prikazuju se sekundarni (geografski) segmenti.

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima

Za godinu, koja se završava 31. decembra 2021.	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno po segment izveštajima	Usklađivanje	Ukupno po finansijskim izveštajima
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Neto prihodi od kamata	12.699	28.129	4.672	45.500	40	45.540
Neto prihodi od naknada i provizija	4.204	10.816	(241)	14.779	-	14.779
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	4	4	-	4
Neto dobici / (gubici) od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju finansijske imovine i obaveza	1.381	709	(12)	2.078	-	2.078
Ukupni operativni prihodi	18.283	39.654	4.423	62.360	41	62.401
Troškovi zaposlenih	(1.751)	(6.513)	(9.442)	(17.707)	27	(17.680)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	(211)	(1.263)	(763)	(2.237)	(199)	(2.436)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	(225)	(1.305)	(1.150)	(2.681)	(0)	(2.681)
Ostali administrativni troškovi	(1.197)	(5.844)	(3.632)	(10.674)	(2.358)	(13.032)
Indirektni i ostali alocirani troškovi	(4.059)	(10.518)	14.577	-	-	-
Ukupno operativni troškovi	(7.444)	(25.443)	(411)	(33.298)	(2.531)	(35.829)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	10.840	14.211	4.012	29.063	(2.491)	26.572
Neto gubici / povrti od ispravki vrijednosti kredita	(1.930)	(4.519)	383	(6.065)	4.063	(2.002)
- Finansijska imovina po amortizovanom trošku	(1.930)	(4.519)	383	(6.065)	1.916	(4.149)
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-	-	-	-	2.147	2.147
Rezervisanja za rizike i troškove	(1.246)	(1.284)	4	(2.527)	1.562	(965)
- Rezervisanja za kreditni rizik za preuzete obaveze i date finansijske garancije	(1.246)	(1.284)	4	(2.527)	1.558	(969)
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	-	-	-	-	4	4
Ostali operativni prihodi i rashodi	83	1.328	-	1.411	26	1.437
Dobici/gubici od prodaje nekretnina i opreme	1.210	1	620	1.831	(75)	1.756
Dobit prije oporezivanja	8.956	9.738	5.019	23.713	3.085	26.798
Porez na dobit	(779)	(474)	(314)	(1.566)	110	(1.456)
Dobit za godinu	8.178	9.264	4.705	22.147	3.195	25.342
Izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu						
Dobit za godinu	8.178	9.264	4.705	22.147	3.195	25.342
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit						
Stavke, koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:						
- (Gubitak) / Dobitak od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	(8.590)	(8.590)	-	(8.590)
Ukupni rezultat za godinu	8.178	9.264	(3.885)	13.557	3.195	16.752

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu po segmentima (nastavak)

Za godinu, koja se završava 31. decembra 2020.	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno po segment izvještajima	Usklađivanje	Ukupno po finansijskim izvještajima
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Neto prihodi od kamata	13.900	27.162	4.890	45.952	(2)	45.950
Neto prihodi od naknada i provizija	3.634	10.788	(690)	13.732	4	13.736
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	4	4	-	4
Neto dobiti / (gubici) od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju finansijske imovine i obaveza	1.133	574	-	1.707	-	1.707
Ukupni operativni prihodi	18.667	38.524	4.204	61.395	2	61.397
Troškovi zaposlenih	(1.216)	(6.676)	(9.115)	(17.007)	-	(17.007)
Troškovi amortizacije materijalne imovine	(188)	(1.402)	(741)	(2.331)	(207)	(2.538)
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine	(127)	(874)	(701)	(1.702)	-	(1.702)
Ostali administrativni troškovi	(1.200)	(5.684)	(3.776)	(10.660)	(1.985)	(12.645)
Indirektni i ostali alocirani troškovi	(3.806)	(9.844)	13.650	-	-	-
Ukupno operativni troškovi	(6.537)	(24.480)	(683)	(31.700)	(2.192)	(33.892)
Dobit prije umanjavanja vrijednosti i rezervisanja	12.130	14.044	3.521	29.695	(2.190)	27.505
Neto (gubici) / povrati od ispravki vrijednosti kredita	(2.860)	(8.885)	(259)	(12.004)	390	(11.614)
- Finansijska imovina po amortizovanom trošku	(2.860)	(8.885)	(259)	(12.004)	881	(11.123)
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	-	-	(491)	(491)
Rezervisanja za rizike i troškove	(1.048)	(1.143)	49	(2.142)	3.108	966
- Rezervisanja za kreditni rizik za preuzete obaveze i date finansijske garancije	(1.048)	(1.143)	-	(2.191)	3.108	917
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	-	-	49	49	-	49
Ostali operativni prihodi i rashodi	176	884	(62)	998	(50)	948
Dobici / (gubici) od prodaje nekretnina i opreme	-	-	(532)	(532)	491	(41)
Dobit prije oporezivanja	8.398	4.900	2.717	16.015	1.749	17.764
Porez na dobit	(761)	(444)	(246)	(1.451)	(135)	(1.586)
Dobit za godinu	7.637	4.456	2.471	14.564	1.614	16.178
Izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu						
Dobit za godinu	7.637	4.456	2.471	14.564	1.614	16.178
Ostali ukupni rezultat, neto od poreza na dobit						
Stavke, koje mogu biti naknadno reklasifikovane u dobitke ili gubitke:						
- (Gubici) / Dobici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	749	749	-	749
Ukupni rezultat (dobit) za godinu	7.637	4.456	3.220	15.313	1.614	16.927

Prihodi i rezultati segmenata prikazani u prethodnim tabelama (za godine, koje se završavaju na dan 31. decembra 2021. i 2020. godine) predstavljaju prihode generisane od prodatih proizvoda i izvršenih usluga prema klijentima iz ovih segmenata.

Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova i prihoda. To predstavlja kriterijum po kojem se izvještava prema rukovodiocima nadležnim za donošenje ključnih odluka, s ciljem alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata. Prihodi Banke od glavnih usluga detaljno su prikazani u Napomenama 6. i 8. uz finansijske izvještaje.

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izveštaj o finansijskom položaju po segmentima

Za godinu, koja se završava 31. decembra 2021.	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno po segment izvještajima	Usklađivanje	Ukupno po finansijskim izvještajima
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	170.265	170.265	(43)	170.222
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	241.987	241.987	-	241.987
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	503.469	528.325	195.880	1.227.674	(1.991)	1.225.683
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	131.104	131.104	-	131.104
- Krediti i potraživanja od banaka	-	-	64.776	64.776	(35)	64.741
- Krediti i potraživanja od komitenata	503.469	528.325	-	1.031.794	(1.956)	1.029.838
Materijalna imovina	-	-	21.217	21.217	654	21.871
Nematerijalna imovina	-	-	11.799	11.799	-	11.799
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	-	-	593	593	(24)	569
Ostala aktiva	-	-	5.597	5.597	(653)	4.944
Ukupno imovina	503.469	528.325	647.339	1.679.133	(2.058)	1.677.075
Obaveze						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	599.131	638.793	154.989	1.392.913	1.777	1.394.690
- Depoziti i krediti od banaka	-	-	154.989	154.989	-	154.989
- Depoziti i krediti od komitenata	599.131	638.793	-	1.237.924	-	1.237.924
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	1.777	1.777
Poreske obaveze	-	-	931	931	-	931
- Tekuće poreske obaveze	-	-	385	385	-	385
- Odložene poreske obaveze	-	-	546	546	-	546
Ostale obaveze	-	-	21.311	21.311	(1.971)	19.340
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	5.057	5.057	474	5.531
- Rezervisanja za kreditne rizike i garancije	-	-	3.402	3.402	280	3.682
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	-	-	169	169	194	363
- Rezervisanja za sudske sporove	-	-	1.486	1.486	-	1.486
Ukupno obaveze	599.131	638.793	182.287	1.420.211	281	1.420.492
Kapital i rezerve						
Akcijski kapital	-	-	97.055	97.055	-	97.055
Emisiona premija	-	-	373	373	-	373
Zakonske rezerve	-	-	9.706	9.706	-	9.706
Rezerve kapitala	-	-	43.001	43.001	-	43.001
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	-	-	(5.076)	(5.076)	-	(5.076)
Rezerve vrednovanja	-	-	(1.605)	(1.605)	(2.072)	(3.677)
Zadržana zarada	-	-	93.321	93.321	(3.462)	89.859
Neto dobit za godinu	8.178	9.264	4.705	22.147	3.195	25.342
Ukupno kapital i rezerve	8.178	9.264	241.480	258.922	(2.339)	256.583
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	607.308	648.057	423.767	1.679.133	(2.058)	1.677.075

Računovodstvene politike izvještajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Banke, aazlike prikazane u koloni „Usklađivanje“ se odnose u razlikama proisteklim iz Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekvanih kreditnih gubitaka kao što je to objašnjeno u napomeni 2.1. u odnosu na zahtjeve MSFI.

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Izveštaj o finansijskom položaju po segmentima

Za godinu, koja se završava 31. decembra 2021.	Korporativno i investiciono bankarstvo	Maloprodaja	Ostalo	Ukupno po segment izvještajima	Usklađivanje	Ukupno po finansijskim izvještajima
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	251.140	251.140	(56)	251.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	240.348	240.348	-	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	465.562	472.490	189.868	1.127.920	(2.944)	1.124.976
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	125.128	125.128	-	125.128
- Krediti i potraživanja od banaka	-	-	64.740	64.740	(12)	64.728
- Krediti i potraživanja od komitenata	465.562	472.490	-	938.052	(2.932)	935.120
Materijalna imovina	-	-	22.883	22.883	842	23.725
Nematerijalna imovina	-	-	11.551	11.551	-	11.551
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	1.089	1.089	-	1.089
Odložena poreska sredstva	-	-	294	294	(134)	160
Ostala aktiva	-	-	5.916	5.916	(843)	5.073
Ukupno imovina	465.562	472.490	723.089	1.661.141	(3.135)	1.658.006
Obaveze						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	539.414	570.897	259.447	1.369.758	2.406	1.372.164
- Depoziti i krediti od banaka	-	-	259.447	259.447	-	259.447
- Depoziti i krediti od komitenata	539.414	570.897	-	1.110.311	-	1.110.311
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	2.406	2.406
Poreske obaveze	-	-	557	557	-	557
- Tekuće poreske obaveze	-	-	273	273	(273)	-
- Odložene poreske obaveze	-	-	284	284	273	557
Ostale obaveze	-	-	28.709	28.709	(2.600)	26.109
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	4.045	4.045	520	4.565
- Rezervisanja za kreditne rizike i garancije	-	-	2.386	2.386	327	2.713
- Dugoročna rezervisanja za zaposlene	-	-	173	173	193	366
- Rezervisanja za sudske sporove	-	-	1.486	1.486	-	1.486
Ukupno obaveze	539.414	570.897	292.757	1.403.068	327	1.403.395
Kapital i rezerve						
Akcijski kapital	-	-	97.055	97.055	-	97.055
Emisiona premija	-	-	373	373	-	373
Zakonske rezerve	-	-	9.706	9.706	-	9.706
Rezerve kapitala	-	-	42.897	42.897	-	42.897
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	-	-	-	-	(5.076)	(5.076)
Rezerve vrednovanja	-	-	5.133	5.133	-	5.133
Zadržana zarada	-	-	88.345	88.345	-	88.345
Neto dobit za godinu	7.637	4.456	2.471	14.564	1.614	16.178
Ukupno kapital i rezerve	7.637	4.456	245.980	258.073	(3.462)	254.611
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	547.051	575.353	538.737	1.661.141	(3.135)	1.658.006

6. PRIHODI OD KAMATA I SLIČNI PRIHODI

a) Raščlanjivanje po vrsti finansijske imovine

	Dužničke HOV 2021.	Kredit 2021.	Ukupno 2021.	Ukupno 2020.
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
1. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	8.657	-	8.657	7.736
2. Finansijska imovina po amortizovanom trošku	-	45.937	45.937	47.137
- Krediti i potraživanja od banaka	-	223	223	348
- Krediti i potraživanja od komitenata	-	45.714	45.714	46.789
Ukupno	8.657	45.937	54.594	54.873
Od čega: kamatni prihod na neprihodujući portfolio	-	664	664	526

b) Raščlanjivanje po sektorima

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Fizička lica	27.904	28.533
Preduzeća i preduzetnici	10.010	9.856
Banke	223	348
Javni sektor	16.457	16.136
	54.594	54.873

7. RASHODI OD KAMATA I SLIČNI RASHODI

a) Raščlanjivanje po vrsti finansijske imovine

	Dužničke HOV 2021.	Kredit 2021.	Ukupno 2021.	Ukupno 2020.
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku				
- Depoziti i krediti od banaka	2.647	317	2.964	2.691
- Depoziti i krediti od komitenata	5.392	698	6.090	6.232
Ukupno	8.039	1.015	9.054	8.923

b) Raščlanjivanje po sektorima

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Fizička lica	3.069	3.144
Preduzeća i preduzetnici	1.884	1.574
Banke	2.964	2.691
Javni sektor	282	243
Ostale organizacije	855	1.271
	9.054	8.923

8. PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Platni promet u zemlji	7.389	6.976
Kartično poslovanje	3.200	2.745
Poslovi isplata deviznih penzija i doznaka fizičkih lica	1.941	1.854
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	2.076	1.732
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.618	1.397
Poslovi kupoprodaje efektivne i deviza	1.241	1.031
Naknade po osnovu kredita	1.032	847
Ostale naknade i provizije	391	628
	18.888	17.210

9. RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Kartično poslovanje	2.613	2.185
Platni promet u zemlji	735	631
Platni promet s inostranstvom	204	198
Naknade po poslovima kredita	194	128
Poslovi sa efektivom	14	28
Ostale naknade i provizije	349	304
	4.109	3.474

10. PRIHODI OD DIVIDENDI I UČEŠĆA U KAPITALU

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Prihodi od dividendi	4	4
	4	4

11. NETO DOBICI OD TRGOVANJA I KURSNIH RAZLIKA PO PRERAČUNAVANJU MONETARNE IMOVINE I OBAVEZA

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Neto dobiti od trgovanja i kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	2.078	1.707
	2.078	1.707

12. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Redovna primanja - bruto plate	14.257	13.874
Ostali troškovi zaposlenih	1.802	1.625
Varijabilna primanja - bonusi	1.365	854
Troškovi za otpremnine	63	482
Ostali troškovi (ugovori o djelu)	193	172
Ukupno troškovi zaposlenih	17.680	17.007

13. OSTALI ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Informaciono-komunikacione tehnologije	4.291	4.281
Operativno poslovanje	3.296	2.916
Troškovi najma poslovnog prostora	1.029	1.176
Konsultantske usluge	1.639	1.567
Obezbjedenje i transport novca	1.089	1.120
Oglašavanje, marketing i promocija	340	374
Kancelarijsko poslovanje	606	545
Ostali troškovi za zaposlene	199	223
Indirektni porezi i doprinosi	280	266
Naplata kredita	263	177
	13.032	12.645

14. NETO GUBICI / POVRATI OD ISPRAVKI VRIJEDNOSTI ZA KREDITNE RIZIKE

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	(2.147)	491
Kredit i potraživanja od banaka	(373)	277
Kredit i potraživanja od komitenata (napomena 21.)	4.496	10.897
Ostala aktiva	26	(51)
	2.002	11.614

15. NETO GUBICI / POVRATI OD REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	969	(917)
Dugoročna rezervisanja za zaposlene	(4)	(49)
	965	(966)

15.a DOBICI/GUBICI PO OSNOVU VREDNOVANA I PRODAJE NEKRETNINA I OPREME

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Prihodi / (Rashodi) po osnovu promjene vrijednosti poslovnih nekretnina koje se vode po fer vrijednosti	(4)	(65)
Prihodi / (Rashodi) po osnovu promjene vrijednosti stečene materijalne imovine (umanjenje vrijednosti i svođenje na tehničku vrijednost)	(557)	-
Dobici / (Gubici) od prodaje opreme koja se vodi po modelu troška	21	2
Dobici / (Gubici) od prodaje stečene materijalne imovine	2 296	22
	1.756	(41)

15.b OSTALI OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Prihodi po osnovu naplate računovodstveno otpisanih potraživanja u skladu sa odlukom ABRS		
- glavnica	1.434	935
- kamata i naknada	40	51
- prinudna naplata i ostalo	(19)	(16)
Ostali prihodi / (rashodi)	(18)	(22)
	1.437	948

16. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit priznat u izvještaju o dobitku ili gubitku sadrži tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Tekući porez na dobit	1.863	1.478
Odloženi porez na dobit (Napomena 27.)	(407)	108
Ukupno	1.456	1.586

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Dobit prije oporezivanja	26.798	17.764
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	2.680	1.776
Umanjenje poreza za isključene prihode	(847)	(820)
Uvećanje poreza za nepriznate rashode od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine	25	417
Uvećanje poreza za nepriznate ostale rashode	5	105
Neto promjena odloženih poreza	(407)	108
Porez na dobit	1.456	1.586
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	5,43%	8,93%

Poreski propisi određuju poresko priznate rashode i prihode za potrebe obračuna poreske osnovice, kao i iznos poresko priznatih rashoda / prihoda od ukidanja indirektnih otpisa plasmana, pri čemu se u Poreskom bilansu priznaju samo rashodi / prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana evidentirani i u Bilansu uspjeha na izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 2 i 3.

17. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Gotovina u domaćoj valuti	102.495	120.205
Sredstva kod Centralne banke-žiro račun	67.727	130.879
Gotovina u stranoj valuti	-	-
	170.222	251.084

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT

a) Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat prema vrsti

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Vlasničke hartije od vrijednosti		
Ostale domaće organizacije	236	240
Strane organizacije	8	8
	244	248
Kotirane na berzi	-	-
Nekotirane na berzi	244	248
	244	248
Dužničke hartije od vrijednosti		
Obveznice Republike Srpske	241.743	240.100
	241.743	240.100
Kotirane na berzi	241.743	240.100
Nekotirane na berzi	-	-
	241.743	240.100
Ukupno finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	241.987	240.348

b) Pregled finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat prema nivoima fer vrijednosti

	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2021.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	244	244
Obveznice Republike Srpske	-	241.743	-	241.743
Ukupno	-	241.743	244	241.987
31. decembar 2020.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	248	248
Obveznice Republike Srpske	-	240.100	-	240.100
Ukupno	-	240.100	248	240.348

Iako obveznice Republike Srpske kotiraju na Berzi, na osnovu podataka o obimu trgovanja ne ispunjavaju uslove za klasifikaciju u Nivo hijerarhije 1, već su klasifikovane u Nivo hijerarhije 2, u hijerarhiji fer vrijednosti.

c) Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti

Za eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti je primijenjen eksterni kreditni rejting države Bosne i Hercegovine. Kao rezultat svojih analiza u avgustu 2021. agencija Standard & Poor's potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. U avgustu 2021. agencija Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

Hartije od vrijednosti su klasifikovane u izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 te se u skladu sa tim utvrđuju očekivani kreditni gubici.

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT (nastavak)

c) Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti (nastavak)

Dužnički instrumenti, koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOCI)

Bruto izloženost	Godina, koja se završava 31. decembra 2021.				31. decembar 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	241.743	-	-	241.743	240.100
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neizvršenja obaveza	-	-	-	-	-
Ukupno	241.743	-	-	241.743	240.100

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2021. godine	240.100	-	-	240.100
Novo finansiranje	48.838	-	-	48.838
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	(6.315)	-	-	(6.315)
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(39.985)	-	-	(39.985)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	(895)	-	-	(895)
Na dan 31. decembar 2021. godine	241.743	-	-	241.743

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2021. godine	2.524	-	-	2.524
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 18.)	(2.147)	-	-	(2.147)
Na dan 31. decembar 2021. godine	377	-	-	377

18. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT (nastavak)

c) Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti (nastavak)

Dužnički instrumenti, koji se mjere po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOCI) (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2020. godine	218.646	-	-	218.646
Novo finansiranje	36.141	-	-	36.141
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	(32)	-	-	(32)
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(14.507)	-	-	(14.507)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	(148)	-	-	(148)
Na dan 31. decembar 2020. godine	240.100	-	-	240.100
Kretanje umanjenja vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2020. godine	2.033	-	-	2.033
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januar 2020.	-	-	-	-
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 18)	491	-	-	491
Na dan 31. decembar 2020. godine	2.524	-	-	2.524

19. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	131.312	125.444
Umanjene vrijednosti novčanih sredstava	(208)	(316)
	131.104	125.128

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) propisuje način obračuna i održavanja obavezne rezerve, te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava iznad obavezne rezerve, koji se drži na računima kod Centralne banke.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u BAM, u BAM sa valutnom klauzulom i stranim valutama (izraženim u BAM prema kursnoj listi Centralne banke, koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda). U osnovicu za obračun obavezne rezerve ne ulaze depoziti domaćih banaka i depoziti domaćih banaka u stečaju.

Stopa obavezne rezerve se primjenjuje na iznad navedenu osnovicu i iznosi 10%.

Na iznos sredstava obavezne rezerve Centralna banka je do 31. maja 2021. godine obračunavala naknadu po stopi od 0%, a od 01. juna 2021. godine na sredstva obavezne rezerve, i to na osnovicu u stranoj valuti i osnovicu u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom, obračunava naknadu po stopi, koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate), u iznosu od 0,60%, dok se na iznos sredstava obavezne rezerve po osnovu osnovice u BAM ne obračunava i ne plaća naknada.

Na iznos sredstava iznad obavezne rezerve Centralna banka je obračunavala naknadu po stopi, koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka (Deposit Facility Rate). Ova stopa je tokom 2021. godine iznosila 0,5%.

19. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Bruto izloženost	31. decembar 2021.			31. decembar 2020.	
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	131.312	-	-	131.312	125.444
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neizvršenja obaveza	-	-	-	-	-
Ukupno	131.312	-	-	131.312	125.444
Kretanje bruto izloženosti					
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2021. godine	125.444	-	-	125.444	
Novo finansiranje	3.553.795	-	-	3.553.795	
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-	
Naplaćena imovina	(3.547.927)	-	-	(3.547.927)	
Otpisani iznosi	-	-	-	-	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. decembar 2021. godine	131.312	-	-	131.312	
Kretanje ispravke vrijednosti					
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2021. godine	316	-	-	316	
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-	
Ispravka vrijednosti (Napomena 19)	(108)	-	-	(108)	
Na dan 31. decembar 2021. godine	208	-	-	208	

19. OBAVEZNA REZERVA KOD CENTRALNE BANKE (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januara 2020. godine	127.484	-	-	127.484
Novo finansiranje	2.971.482	-	-	2.971.482
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Naplaćena imovina	(2.973.522)	-	-	(2.973.522)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	125.444	-	-	125.444

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2020. godine	468	-	-	468
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 19)	(152)	-	-	(152)
Na dan 31. decembar 2020. godine	316	-	-	316

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 BAM	'000 BAM
Plasmani stranim bankama	48.896	48.896
Plasmani domaćim bankama	16.005	16.006
Ispravka vrijednosti plasmana bankama	(160)	(174)
	64.741	64.728

Od kredita i potraživanja od banaka sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 64.741 hiljada BAM, iznos od 16.000 hiljada BAM odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih banaka (31. decembar 2020.: 16.000 hiljada BAM).

	31. decembar 2021.				31. decembar 2020.
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući					
Nizak rizik	64.901	-	-	64.901	64.902
Srednji rizik	-	-	-	-	-
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući					
Status neizvršenja obaveza	-	-	-	-	-
Ukupno	64.901	-	-	64.901	64.902

20. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2021. godine	64.902	-	-	64.902
Novo finansiranje	5.078.878	-	-	5.078.878
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(5.078.879)	-	-	(5.078.879)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2021. godine	64.901	-	-	64.901

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2021. godine	174	-	-	174
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 20.)	(14)	-	-	(14)
Na dan 31. decembar 2021. godine	160	-	-	160

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2020. godine	45.343	-	-	45.343
Novo finansiranje	2.356.954	-	-	2.356.954
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Promjene fer vrijednosti	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Otplaćena imovina	(2.337.395)	-	-	(2.337.395)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	64.902	-	-	64.902

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2020. godine	133	-	-	133
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januar 2020.	50	-	-	50
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 2	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	-	-	-
Efekti reklasifikacije	(108)	-	-	(108)
Ispravka vrijednosti (Napomena 20)	99	-	-	99
Na dan 31. decembar 2020. godine	174	-	-	174

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA

a) Raščlanjivanje po poslovima

	31. decembar 2021.	31. decembar 2021.
	'000 BAM	'000 BAM
Pravna lica		
- u BAM	365.385	294.108
- u stranoj valuti	14.030	25.411
- sa valutnom klauzulom	190.033	199.378
Ukupno bruto	569.448	518.897
Ispravka vrijednosti kredita	(14.459)	(18.263)
	554.989	500.634
Fizička lica		
- u BAM	333.573	250.585
- u stranoj valuti	-	-
- sa valutnom klauzulom	170.204	212.613
Ukupno bruto	503.777	463.198
Ispravka vrijednosti kredita	(28.928)	(28.712)
	474.849	434.486
Bruto krediti	1.073.225	982.095
Neto krediti	1.029.838	935.120

b) Kretanje ispravke vrijednosti kredita

	Kredit pravna lica '000 BAM	Kredit stanovništva '000 BAM	Kamata pravna lica '000 BAM	Kamata stanovništva '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januar 2020.	13.200	21.461	101	237	73.327
Prva primjena odluke ABRS	3.199	1.149	6	1	4.355
Neto gubici/(povrat) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14.)	2.601	8.231	107	(42)	10.897
Računovodstveni otpis	(973)	(2.383)	-	-	(3.356)
Trajni otpisi i zaokruženja	1	(23)	21	81	80
Stanje na dan 31. decembar 2020.	18.028	28.435	235	277	46.975
Neto gubici/(povrat) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14.)	1.267	3.279	(42)	(8)	4.496
Računovodstveni otpis	(3.942)	(3.000)	(48)	(51)	(7.041)
Trajni otpisi i zaokruženja	(1.057)	(61)	18	57	(1.043)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	14.296	28.653	163	275	43.387

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku

a) Pravna lica

Bruto izloženost	31. decembar 2021.				31. decembar 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući	519.311	48.651	-	567.962	512.228
Nizak rizik	519.311			519.311	429.272
Srednji rizik	-	48.651	-	48.651	82.956
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući	-	-	1.486	1.486	6.669
Status neizvršenja obaveza	-	-	1.486	1.486	6.669
Ukupno	519.311	48.651	1.486	569.448	518.897

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2021. godine	429.273	82.956	6.668	518.897
Novo finansiranje	193.770	26.123	93	219.986
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	19.896	(19.896)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(3.519)	3.776	(257)	-
Prenosi u Nivo 3	(101)	-	101	-
Otplaćena imovina	(120.008)	(44.308)	(1.889)	(166.205)
Otpisani iznosi	-	-	(3.230)	(3.230)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2021. godine	519.311	48.651	1.486	569.448

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2021. godine	2.255	9.596	6.412	18.263
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	55	(55)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(177)	306	(129)	-
Prenosi u Nivo 3	(101)	-	101	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 21.)	1.330	(209)	(1.695)	(574)
Otpisani iznosi	-	-	(3.230)	(3.230)
Na dan 31. decembar 2021. godine	3.362	9.638	1.459	14.459

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku (nastavak)

a) Pravna lica (nastavak)

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2020. godine	477.811	70.823	7.968	556.602
Novo finansiranje	119.982	44.390	-	164.372
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	8.458	(8.458)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(22.650)	22.650	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	(81)	81	-
Otplaćena imovina	(154.328)	(46.368)	(430)	(201.126)
Otpisani iznosi	-	-	(951)	(951)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	429.273	82.956	6.668	518.897
Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2020. godine	570	4.783	7.948	13.301
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januar 2020.	1.358	1.845	-	3.203
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	34	(34)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(2.880)	2.880	-	-
Prenosi u Nivo 3	-	(81)	81	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 21)	3.173	203	(666)	2.710
Otpisani iznosi	-	-	(951)	(951)
Na dan 31. decembra 2020. godine	2.255	9.596	6.412	18.263

b) Fizička lica

Bruto izloženost	31. decembar 2021.				31. decembar 2020.
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući	448.440	38.297	-	486.737	445.062
Nizak rizik	448.440	-	-	448.440	402.498
Srednji rizik	-	38.297	-	38.297	42.564
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući	-	-	17.040	17.040	18.136
Status neizvršenja obaveza	-	-	17.040	17.040	18.136
Ukupno	448.440	38.297	17.040	503.777	463.198
Kretanje bruto izloženosti					
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2021. godine	402.498	42.564	18.136	463.198	
Novo finansiranje	164.127	13.483	571	178.181	
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-	
Prenosi u Nivo 1	12.529	(12.525)	(4)	-	
Prenosi u Nivo 2	(8.855)	10.295	(1.440)	-	
Prenosi u Nivo 3	(2.675)	(2.805)	5.480	-	
Otplaćena imovina	(119.184)	(12.715)	(752)	(132.651)	
Otpisani iznosi	-	-	(4.951)	(4.951)	
Ostale promjene	-	-	-	-	
Na dan 31. decembar 2021. godine	448.440	38.297	17.040	503.777	

21. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KOMITENATA (nastavak)

Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku (nastavak)

b) Fizička lica (nastavak)

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2021. godine	7.131	5.142	16.439	28.712
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	255	(255)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(996)	1.099	(103)	-
Prenosi u Nivo 3	(1.985)	(2.282)	4.267	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 21.)	4.160	1.324	(317)	5.167
Otpisani iznosi	-	-	(4.951)	(4.951)
Na dan 31. decembar 2021. godine	8.565	5.028	15.335	28.928

Kredit i potraživanja od komitenata po amortizovanom trošku analizirani prema industriji su u sljedećoj tabeli:

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2020. godine	442.245	46.015	16.255	504.515
Novo finansiranje	69.206	5.294	-	74.500
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	11.795	(11.794)	(1)	-
Prenosi u Nivo 2	(16.240)	17.322	(1.082)	-
Prenosi u Nivo 3	(9.408)	(3.659)	7.126	(5.941)
Otplaćena imovina	(95.100)	(10.614)	(1.781)	(107.495)
Otpisani iznosi	-	-	(2.381)	(2.381)
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2020. godine	402.498	42.564	18.136	463.198

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2020. godine	3.744	4.384	13.570	21.698
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januar 2020.	430	469	250	1.149
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	248	(248)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(1.920)	2.013	(93)	-
Prenosi u Nivo 3	(2.926)	(3.187)	6.113	-
Ispravka vrijednosti (Napomena 21)	7.555	1.711	(1.020)	8.246
Otpisani iznosi	-	-	(2.381)	(2.381)
Na dan 31. decembar 2020. godine	7.131	5.142	16.439	28.712

22. MATERIJALNA IMOVINA

Materijalna imovina obuhvata:

	31. decembar 2021. '000 KM	31. decembar 2020. '000 KM
Imovina, koja se koristi u poslovne svrhe	21.505	22.802
- Građevinski objekti i zemljište	15.101	14.338
- Oprema i ostala sredstva	2.419	3.026
- Osnovna sredstva u pripremi	1.613	2.233
- Ulaganja u tuđa osnovna sredstva	654	843
- Imovina sa pravom korištenja	1.718	2.362
Imovina stečena u postupku naplate kredita - namijenjena za prodaju	366	923
Ukupno materijalna imovina	21.871	23.725

Promjene na imovini, koja se koristi u poslovne, su date u tabeli ispod:

	Građevinski objekti i zemljište '000 KM	Oprema i ostala sredstva '000 KM	Osnovna sredstva u pripremi '000 KM	Ulaganja u tuđa osnovna sredstva '000 KM	Imovina sa pravom korištenja '000 KM	Ukupno nekretnine i oprema '000 KM
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 1. januar 2020.	28.591	18.120	1.359	3.126	3.679	54.875
Procjena fer vrijednosti	251	-	-	-	-	251
Povećanja	-	-	1.442	-	-	1.442
Prenosi	5	563	(568)	-	-	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(321)	(388)	-	(148)	(58)	(915)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	28.526	18.295	2.233	2.978	3.621	55.653
Stanje na dan 1. januar 2021.	28.526	18.295	2.233	2.978	3.621	55.653
Procjena fer vrijednosti	(115)	-	-	-	-	(115)
Povećanja	-	-	1.922	10	-	1.932
Prenosi	2.073	466	(2.539)	-	-	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(1.892)	(419)	(3)	-	-	(2.314)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	28.592	18.342	1.613	2.988	3.621	55.156
Umanjenje vrijednosti						
Stanje na dan 1. januar 2020.	13.836	14.494	-	2.076	627	31.033
Amortizacija	519	1.163	-	207	649	2.538
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(167)	(388)	-	(148)	(17)	(720)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	14.188	15.269	-	2.135	1.259	32.851
Stanje na dan 1. januar 2021.	14.188	15.269	-	2.135	1.259	32.851
Amortizacija	520	1.073	-	199	644	2.436
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(1.217)	(419)	-	-	-	(1.636)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	13.491	15.923	-	2.334	1.903	33.651
Neto knjigovodstvena vrijednost:						
Stanje na dan 31. decembar 2020.	14.338	3.026	2.233	843	2.362	22.802
Stanje na dan 31. decembar 2021.	15.101	2.419	1.613	654	1.718	21.505

22. MATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, koja se ne amortizuju, u okviru građevinskih objekata i zemljišta, iznosi 3.202 hiljada BAM (2020.: 3.308 hiljada BAM).

Osnovna sredstva u pripremi na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 1.613 hiljade BAM (31. decembar 2020.: 2.233 hiljade BAM) se odnose na ulaganja u rekonstrukciju poslovnih prostora i opremu, koji još nisu stavljeni u upotrebu.

Pozitivni efekti revalorizacije nekretnina Banke se evidentiraju u okviru revalorizacionih rezervi u kapitalu i sa 31. decembrom 2021. godine iznose 2.469 hiljada BAM bruto (2020.: 2.843 hiljada BAM), odnosno 2.222 hiljada BAM neto od poreza (2020.: 2.559 hiljada BAM), a odložena poreska obaveza iznosi 247 hiljada BAM (2020.: 284 hiljade BAM).

Negativni efekti revalorizacije se evidentiraju kao rashod umanjenja vrijednosti u bilansu uspjeha i u toku 2021. godine ovaj rashod je evidentiran u iznosu od 4 hiljade BAM (2020.: 65 hiljada BAM).

Na dan 31. decembar 2021. godine Banka ima registrovan jedan zalog u korist založnog povjerioca Vlade Republike Srpske, po osnovu kredita „IFAD 449 BA PROJECT_IFAD 772-BA“. Obaveze po ovom kreditu na dan 31. decembar 2021. godine iznose 206 hiljada BAM (31. decembar 2020: 244 hiljade BAM).

Osim gorenavedenog zaloga, Banka, na dan 31. decembar 2021. godine nema drugih zaloga i hipoteka na nekretninama i opremi.

Imovina stečena u postupku naplate kredita

Imovinu stečenu u postupcima naplate kredita čine nekretnine i oprema. Način vrednovanja ove imovine opisan je u tački 3.7.

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 KM	'000 KM
Nekretnine	366	923

23. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Softver	Ostalo	Investicije nematerijalne imovine u toku	Ukupno nematerijalna imovina
	'000 KM	'000 KM	'000 KM	'000 KM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januar 2020.	22.517	5.527	5.658	33.702
Povećanja	-	-	2.722	2.722
Prenosi	3.932	678	(4.610)	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(2.906)	(4.682)	-	(7.588)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	23.543	1.523	3.770	28.836
Stanje na dan 1. januar 2021.	23.543	1.523	3.770	28.836
Povećanja	-	-	2.929	2.929
Prenosi	2.250	410	(2.660)	-
Prodaja, otpisi i zaokruženja	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	25.793	1.933	4.039	31.765
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januar 2020.	18.091	5.081	-	23.172
Amortizacija	1.388	314	-	1.702
Prodaja, otpisi i zaokruženja	(2.906)	(4.683)	-	(7.589)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	16.573	712	-	17.285
Stanje na dan 1. januar 2021.	16.573	712	-	17.285
Amortizacija	2.164	517	-	2.681
Prodaja, otpisi i zaokruženja	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	18.737	1.229	-	19.966
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembar 2020.	6.970	811	3.770	11.551
Stanje na dan 31. decembar 2021.	7.056	704	4.039	11.799

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembar 2021. godine u iznosu od 4.039 hiljada BAM (31. decembar 2020.: 3.770 hiljada BAM) se odnose na softver i ostalu nematerijalnu imovinu, koja još nije stavljena u upotrebu.

Na dan 31. decembar 2021. godine Banka nije imala interno generisane nematerijalne imovine.

24. OSTALA AKTIVA

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	146	132
Potraživanja za plate radnika	491	1.283
Potraživanja po osnovu kartica	3.305	2.508
Potraživanja po osnovu čekova	-	-
Potraživanja po operativnim poslovima	318	297
Potraživanja po osnovu prodaje NPE	52	-
Ostala potraživanja	1.151	1.348
	5.463	5.568
Umanjenje vrijednosti	(519)	(495)
Ukupno ostala aktiva	4.944	5.073
Kretanje umanjenja vrijednosti ostale aktive		Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januar 2020.		1.022
Prva primjena Odluke ABRs		4
Neto dobiti / (gubici) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14.)		(51)
Računovodstveni otpis		(438)
Otpisi, prenosi i zaokruženja		(42)
Stanje na dan 31. decembar 2020.		495
Neto dobiti / (gubici) priznati u izvještaju o dobitku ili gubitku (Napomena 14.)		26
Računovodstveni otpis		-
Otpisi, prenosi i zaokruženja		(2)
Stanje na dan 31. decembar 2021.		519

25. DEPOZITI I KREDITI OD BANAKA

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Depoziti po viđenju		
- u BAM	14	13
- u stranoj valuti	132	-
	146	13
Oročeni depoziti		
- u BAM	16.678	16.309
- u stranoj valuti	116.372	208.577
	133.050	224.886
Ukupno depoziti	133.196	224.899
Uzeti krediti		
- u stranoj valuti	21.793	34.548
Ukupno uzeti krediti	21.793	34.548
Ukupno depoziti i krediti od banaka	154.989	259.447

Unutar depozita i kredita od banaka iznos od 133.064 hiljada BAM (31. decembar 2020.: 224.899 hiljada BAM) se odnosi na depozite i kredite od povezanih lica.

26. DEPOZITI I KREDITI OD KOMITENATA

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
PRAVNA LICA I PREDUZETNICI		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	380.909	309.237
- u stranoj valuti	90.572	60.072
	471.481	369.309
Oročeni depoziti		
- u BAM	49.042	33.526
- sa valutnom klauzulom	99.900	139.240
- u stranoj valuti	14.824	17.677
	163.766	190.443
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	635.247	559.752
FIZIČKA LICA		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	230.846	196.209
- sa valutnom klauzulom	103	67
- u stranoj valuti	118.190	99.241
	349.139	295.517
Oročeni depoziti		
- u BAM	84.527	77.271
- sa valutnom klauzulom	63	39
- u stranoj valuti	112.537	122.296
	197.127	199.606
Ukupno depoziti fizičkih lica	546.266	495.123
UKUPNO DEPOZITI	1.181.513	1.054.875
Uzeti krediti od komitenata		
- u BAM	-	-
- sa valutnom klauzulom	56.411	55.436
- u stranoj valuti	-	-
Ukupno uzeti krediti od komitenata	56.411	55.436
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	1.237.924	1.110.311

26. a) OBAVEZE PO OSNOVU ZAKUPA

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Obaveze po osnovu zakupa prema pravnim licima	815	1.048
Obaveze po osnovu zakupa prema fizičkim licima	962	1.358
Ukupno obaveze po osnovu zakupa	1.777	2.406

27. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze, neto od poreza

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korišćenjem zakonske poreske stope od 10% (2020.: 10%).

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Odložena poreska sredstva		
Odložena poreska sredstva po osnovu razgraničenja CPI naknada iz ranijih godina	127	160
Odložena poreska sredstva po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije	-	-
Odložena poreska sredstva po osnovu različitog poreskog tretmana ispravki vrijednosti za kreditne gubitke - nivo 1 (ST1)	442	-
	569	160
Odložena poreska obaveza		
Odložena poreska obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije	299	273
Odložena poreska obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti imovine	247	284
	546	557
Odložena poreska imovina / obaveza - neto	23	(397)

Kretanje odloženih poreza

	Odložena poreska sredstva '000 BAM	Odložene poreske obaveze '000 BAM
Stanje na dan 1. januar 2020.	6	263
Dobitak / (gubitak) po osnovu smanjenja (povećanja) odloženih poreskih sredstava i obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije kroz bilans uspjeha	(6)	273
Dobitak / (gubitak) po osnovu povećanja odloženih poreska sredstva po osnovu razgraničenja CPI naknada iz ranijih godina	160	-
Povećanje / (smanjenje) odloženih poreskih obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti imovine	-	21
Stanje na dan 31. decembar 2020.	160	557
Stanje na dan 1. januar 2021.	160	557
Gubitak / (dobitak) po osnovu smanjenja (povećanja) odloženih poreskih sredstava i obaveza po osnovu razlika u metodu obračuna amortizacije i različitim stopama amortizacije kroz bilans uspjeha	-	26
Gubitak / (dobitak) po osnovu smanjenja (povećanja) odloženih poreskih sredstava po osnovu razgraničenja CPI naknada iz ranijih godina	(33)	-
Dobitak / (gubitak) po osnovu smanjenja (povećanja) odloženih poreskih sredstava i obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti imovine	-	(24)
Smanjenje / (povećanje) odloženih poreskih sredstava i obaveza po osnovu promjene fer vrijednosti imovine	-	(13)
Dobitak / (gubitak) po osnovu povećanja (smanjenja) odloženih poreskih sredstava i obaveza poresko nepriznatih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke-nivo 1 (ST1)	442	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	569	546

Banka je 2021. godine, u skladu sa važećom poreskom regulativom i Odlukom ABRS o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine, obračunala i proknjižila dobitak od odloženih poreskih sredstava, koji proizlazi iz poresko nepriznatih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke po plasmanima svrstanim u nivo kreditnog rizika 1 (ST1), u iznosu od 442 hiljade KM.

28. OSTALE OBAVEZE

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Obaveze po osnovu izlaska iz poslovnog odnosa	4.565	6.128
Obaveze prema zaposlenima	4.955	4.374
Obaveze prema dobavljačima	2.700	3.847
Obaveze po sudskom sporu	124	2.972
Obaveze za izvršenje naloga platnog prometa u zemlji	1.386	2.131
Pasivna vremenska razgraničenja	313	1.489
Obaveze po operativnim poslovima - kartice	1.876	1.243
Obaveze za neisplaćene osigurane depozite	-	1.038
Obaveze po osnovu nenominiranih depozita	657	657
Obaveze za PDV	284	530
Primljeni avansi za naplatu imovine iz NPL kredita	110	35
Ostale obaveze	2.370	1.665
	19.340	26.109

29. REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija	3.682	2.713
Dugoročna rezervisanja za zaposlene	363	366
Rezervisanja za sudske sporove	1.486	1.486
	5.531	4.565

Kretanje rezervisanja za rizike i troškove

	Dugoročna rezervisanja za zaposlene '000 BAM	Sudski sporovi '000 BAM	Preuzete obaveze i date finansijske garancije '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januar 2020.	415	1.857	2.959	5.231
Prva primjena odluke ABRS	-	-	671	671
Neto dobitak / (gubitak) priznat u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomena 15.)	(49)	-	(917)	(966)
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	-	(371)	-	(371)
Stanje na dan 31. decembar 2020.	366	1.486	2.713	4.565
Neto dobitak / (gubitak) priznat u izvještaju dobitku ili gubitku (Napomena 15.)	-	-	969	969
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(3)	-	-	(3)
Stanje na dan 31. decembar 2021.	363	1.486	3.682	5.531

Protiv Banke se vodi ukupno 29 pasivnih sudskih sporova, od čega je 18 sudskih sporova sa imovinsko-pravnim zahtjevima. U sudskim sporovima sa imovinsko pravnim zahtjevima uključen je i spor koji je protiv Banke u julu 2019. godine pokrenuo „Bitminer Factory“ d.o.o. Gradiška (u daljem tekstu: „Bitminer“). Bitminer je podnio tužbu pred Okružnim privrednim sudom u Banjoj Luci sa zahtjevom za naknadu štete zbog zatvaranja transakcijskih računa od strane Banke, navodeći da je ukidanje računa opstruisalo njegovu inicijalnu ponudu (ICO) u vezi sa početnim projektom ulaganja u obnovljive izvore energije i rudarenje kriptovaluta u Bosni i Hercegovini.

29. REZERVISANJA ZA RIZIKE I TROŠKOVE (nastavak)

Prvostepeni sud je 30. decembra 2021. godine usvojio većinu tužbenih zahtjeva Bitminera i obavezao Banku da isplati odštetu u iznosu od 256,3 miliona BAM (cca. 131,2 miliona EUR). Odluka prvostepenog suda nije pravosnažna ni izvršna, jer je Banka uložila žalbu u januaru 2022. godine Višem privrednom sudu u Banjoj Luci.

Prema odluci Uprave Banke, a na prijedlog Komisije za procjenu rizičnosti po obavezama iz sudskih postupaka koji se vode protiv Banke, za sporove, za koje se procjenjuje da bi Banka mogla izgubiti ili imati značajnije troškove, izvršeno je rezervisanje u ukupnom iznosu od 1.486 hiljada BAM, koji se odnose na rezervisanja za ostale sporove 273 hiljade BAM, a za staru deviznu štednju 1.213 hiljada BAM (2020.: ukupno 1.486 hiljada BAM, koji se odnose na rezervisanja za ostale sporove 1.419 hiljada BAM, a za staru deviznu štednju 67 hiljada BAM).

Na osnovu procjene vjerovatnoće ishoda sudskog spora, s obzirom da nisu ispunjeni zahtjevi propisani MRS 37, rezervisanje za spor po tužbi Bitminera nije izvršeno (Napomene 15. i 29.).

30. AKCIJSKI KAPITAL

	Redovne akcije '000 BAM
Stanje na dan 1. januar 2020.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembar 2020.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	97.055
Nominalna vrijednost (BAM)	700
Broj akcija	138.650
Aktionare Banke na dan 31. decembar 2021. godine čine 1 većinski akcionar i 59 malih akcionara: domaćih i stranih pravnih i fizička lica sa učešćem od:	
	% učešća
UniCredit S.p.A. Italija	99,4439%
Mali akcionari	0,5561%
	100,00%

Članovi Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Banke na dan 31. decembra 2021. godine ne posjeduju akcije Banke.

Sve akcije Banke izlistane su na Banjalučkoj berzi. Cijena akcija na dan zadnjeg trgovanja u 2021. godini iznosila je 1.910,00 BAM (2020.: 1.462,50 BAM).

31. ZARADA PO AKCIJI

	2021.	2020.
Ukupan broj akcija	138.650	138.650
Prosječan ponderisani broj akcija	138.650	138.650
Tekuća neto dobit u '000 BAM	25.342	16.178
Zarada po akciji u BAM	182,78	116,68

Banka je u četvrtom kvartalu 2021. godine izvršila isplatu dividende akcionarima u iznosu od 14.780 hiljada BAM od neto dobiti ostvarene u 2019. godini. Pravo na isplatu dividende ostvario je 61 akcionar, a dividenda po jednoj akciji iznosila je 106,60 BAM.

32. PREUZETE OBAVEZE I DATE FINANSIJSKE GARANCIJE

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Plative garancije:		
- u BAM	14.403	14.090
- u stranoj valuti	21.594	16.373
Činidbene garancije:		
- u BAM	47.611	59.907
- u stranoj valuti	35.202	16.829
Preuzete obaveze po osnovu nepovučenih kredita i garancija:		
- u BAM	116.175	131.558
- u stranoj valuti	-	50
Akreditivi u stranoj valuti	4.075	2.229
Ukupno	239.060	241.036

Na dan 31. decembar 2021. godine, rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih finansijskih garancija iznosila su 3.682 hiljada BAM (31. decembar 2020: 2.713 hiljada BAM). Kretanje u rezervisanjima prikazano je u Napomeni 29.

Bruto izloženost

	31. decembar 2021.				31. decembar 2020.
Bruto izloženost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno	Ukupno
Nivo internog ocjenjivanja					
Prihodujući	223.518	15.466	-	238.984	240.949
Nizak rizik	223.518	-	-	223.518	221.841
Srednji rizik	-	15.466	-	15.466	19.108
Visok rizik	-	-	-	-	-
Neprihodujući	-	-	76	76	87
Status neizvršenja obaveza	-	-	76	76	87
Ukupno	223.518	15.466	76	239.060	241.036

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2021. godine	221.841	19.108	87	241.036
Novo finansiranje	131.175	11.270	-	142.445
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	1.718	(1.717)	(1)	-
Prenosi u Nivo 2	(1.255)	1.265	(10)	-
Prenosi u Nivo 3	(50)	(13)	63	-
Otplaćena imovina	(129.911)	(14.447)	(63)	(144.421)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2021. godine	223.518	15.466	76	239.060

32. PREUZETE OBAVEZE I DATE FINANSIJSKE GARANCIJE (nastavak)

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2021. godine	579	2 105	29	2.713
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	8	(8)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(37)	39	(2)	-
Prenosi u Nivo 3	(41)	(10)	51	-
Ispravka vrijednosti	289	699	(19)	969
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. decembar 2021. godine	798	2.825	59	3.682

Kretanje bruto izloženosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost na dan 1. januar 2020. godine	184.594	36.533	51	221.178
Novo finansiranje	115.087	12.076	50	127.213
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	15.163	(15.163)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(2.251)	2.265	(14)	-
Prenosi u Nivo 3	(18)	(14)	32	-
Otplaćena imovina	(90.734)	(16.589)	(32)	(107.355)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Ostale promjene	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	221.841	19.108	87	241.036

Kretanje ispravke vrijednosti				
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na dan 1. januar 2020. godine	103	2.834	22	2.959
Efekti prve primjene Odluke ABRS na dan 1. januar 2020.	292	379	-	671
Imovina, koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-	-	-	-
Prenosi u Nivo 1	43	(43)	-	-
Prenosi u Nivo 2	(135)	135	-	-
Prenosi u Nivo 3	(10)	(5)	15	-
Ispravka vrijednosti	286	(1.195)	(8)	(917)
Otpisani iznosi	-	-	-	-
Na dan 31. decembra 2020. godine	579	2.105	29	2.713

TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 24, lica povezana sa Bankom i ključni menadžment Banke čine:

MRS 24.19	Naziv	Opis
MRS 24.19 (a),(b)	Matični entitet i entiteti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad entitetom	UniCredit S.p.A. Italija
MRS 24.19 (c)	Supsidijarna i druga lica iz iste Grupe	Povezane banke i druga pravna lica u okviru UniCredit Grupe
MRS 24.19 (c), (e)	Pridruženi entiteti i zajednička ulaganja	Banka nije imala zavisnih entiteta niti zajedničkih ulaganja u 2021. godini
MRS 24.19 (f)	Ključni menadžment institucije ili njenog matičnog entiteta	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke; članovi Nadzornog odbora i Uprave matičnog entiteta, ključni menadžment Banke, te lica povezana sa navedenim članovima
MRS 24.19 (g)	Ostala povezana lica	Banka nije imala ostalih povezanih lica u 2021. godini

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Iznosi imovine i obaveza sa članicama UniCredit Grupe su kako slijedi:

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Imovina		
Devizni računi po viđenju		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	7.529	2.759
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	3.381	3.414
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	425	443
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	2.729	1.148
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	17.160	12.256
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	2	2
- UniCredit Bank d.d. Ljubljana, Slovenija	7	-
	31.233	20.022
Oročeni dati depoziti		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	16.000	16.000
	16.000	16.000
Ostala potraživanja		
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	28	397
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	310	669
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	6	6
- UniCredit Services GmbH Austria	101	92
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	61	71
	506	1.235
Ukupno imovina	47.739	37.257
Obaveze		
Depoziti po viđenju		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	14	13
	14	13
Oročeni primljeni depoziti		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	16.678	16.309
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	116.372	208.577
	133.050	224.886
Ostale obaveze		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	12	10
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	74	35
- UniCredit Services GmbH Austria	88	1.748
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	169	149
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	28	-
- UniCredit Bank Czech Republic and Slovačka	165	-
- UniCredit Bulbank AD Sofija, Bugarska	7	44
	543	1.986
Ukupne obaveze	133.607	226.885
Neto obaveze	(85.868)	(189.628)

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Pozicije uključene u bilans uspjeha		
Prihodi od kamata		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	-	-
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	210	252
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	-	1
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	11	84
Ukupno prihodi od kamata	221	337
Prihodi po osnovu naknada i provizija		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	2	2
- UniCredit Bank Moskva AO, Rusija	56	38
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	1	3
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	5	-
- UniCredit Banka d.d. Ljubljana, Slovenija	-	-
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	64	43
Rashodi od kamata		
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	401	404
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	35	-
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	2	-
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	5	-
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	624	913
Ukupno rashodi od kamata	1.067	1.317
Rashodi po osnovu naknada i provizija		
- UniCredit Bank Austria AG Beč, Austrija	21	7
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd, Srbija	-	8
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	58	59
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	280	259
- UniCredit Bank AG Minhen, Njemačka	7	4
- UniCredit Services S.C.p.A Milano, Italija	4	6
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	370	343
Operativni troškovi poslovanja		
- UniCredit Services GmbH Austria	1.355	1.337
- UniCredit Bank d.d. Mostar, BiH	337	315
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb, Hrvatska	64	21
- UniCredit S.p.A. Milano, Italija	231	215
Ukupno operativni troškovi poslovanja	1.987	1.888
Neto troškovi	(3.139)	(3.168)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	Godina, koja se završava 31. decembra	
	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Nadzorni odbor	74	70
	74	70
Uprava		
Kratkoročno nagrađivanje		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	1.334	954
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	149	187
Dugoročno nagrađivanje		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	40	28
Isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	215	166
Ukupno Uprava	1.738	1.335
Ostalo ključno rukovodstvo		
Kratkoročno nagrađivanje		
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	643	717
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	64	120
Dugoročno nagrađivanje		
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	10	15
Isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	-	-
Ukupno ostalo ključno rukovodstvo	717	852

U Nadzornom odboru su u prva tri mjeseca godine bila 4 člana, a od aprila 5 članova, od kojih su dva zaposlena u Grupi, jedan je bivši zaposlen Grupe, a dva su nezavisni članovi. Banka plaća mjesečnu naknadu za rad samo članovima, koji nisu zaposleni u Grupi. Članovi Nadzornog odbora u skladu sa Politikom naknada ne ostvaruju pravo na varijabilnu nagradu.

Uprava Banke se tokom 2021. godine, tačnije do 31. marta, sastojala od 5 članova, dok od 1. aprila 2021. godine broji 6 članova (31. decembar 2020: 5 članova). Iznos u okviru dugoročnog nagrađivanja članova Uprave za bruto isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina ne uključuje isplate prethodnim članovima Uprave.

U ključno rukovodstvo u prva tri mjeseca 2021. godine je bilo uključeno 7 radnika Banke, a od aprila direktor Ljudskih resursa je imenovan za člana Uprave Banke, pa je ključno osoblje činilo 6 radnika Banke.

U 2020. godini bilo je 8 radnika, što je za dva više u odnosu na 2021. godinu (promjena kategorizacije za člana Uprave nadležnog za Ljudske resurse i pozicija direktora Upravljanja iskustvom klijenata, marketingom i komunikacijama je ostala upražnjena).

Iznos plata i nagrada isplaćen članovima Uprave i ključnom rukovodstvu uključuje 399 hiljada BAM (2020.: 378 hiljada BAM) doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, koji je uplaćen u obavezne penzione fondove u Republici Srpskoj po propisanim stopama.

U okviru redovnih transakcija se obavljaju transakcije sa licima povezanim sa Bankom po standardnim i fer tržišnim uslovima, za koje smatramo da su „van dohvata ruke“ te procjenjujemo da Banka nema poreskih rizika povezanih sa transfernim cijenama.

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Kreditni i depoziti, te prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Nadzornog odbora, Uprave Banke i ostalog ključnog rukovodstva i njihovih povezanih lica su kako slijedi:

	2021. '000 BAM	2020. '000 BAM
Nadzorni odbor		
- Krediti na dan 31. decembar	-	10
- Kamatni prihod za godinu	-	1
- Depoziti na dan 31. decembar	14	101
- Kamatni rashod za godinu	-	1
Uprava		
- Krediti na dan 31. decembar	3	55
- Kamatni prihod za godinu	-	2
- Depoziti na dan 31. decembar	601	782
- Kamatni rashod za godinu	1	1
Ostalo ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31. decembar	120	231
- Kamatni prihod za godinu	6	9
- Depoziti na dan 31. decembar	591	657
- Kamatni rashod za godinu	1	1
Ukupno ključno rukovodstvo		
- Krediti na dan 31. decembar	123	296
- Kamatni prihod za godinu	6	12
- Depoziti na dan 31. decembar	1.206	1.540
- Kamatni rashod za godinu	2	3

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima, koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima, se provodi kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda Grupe u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama, te postavljenim limitima rizika.

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuju načela cjelokupnog upravljanja rizicima, te donose strategije rizika, koje pokrivaju to područje poslovanja. Odbor za rizike razmatra i izvještava Nadzorni odbor o sprovođenju strategije, adekvatnosti i načinu sprovođenja usvojenih politika i drugih procedura za upravljanje rizicima, kao i adekvatnosti i pouzdanosti cjelokupnog sistema za upravljanje rizicima.

U skladu sa politikama Grupe, Banka ima implementiran standardni pristup kreditnom riziku prema Bazel III sporazumu i to putem IT platforme, koja je usklađena sa zahtjevima tih standarda.

Upravljanje rizicima je u nadležnosti člana Uprave Banke zaduženog za upravljanje rizicima i organizovano je kroz sljedeće organizacione jedinice:

- Odobravanje kreditnog rizika,
- Monitoring kreditnog rizika i Upravljanje specijalnim plasmanima i
- Strateški, tržišni i operativni rizik.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

U okviru Monitoringa kreditnog rizika i Upravljanja specijalnim plasmanima postoje dva odjeljenja: Monitoring kreditnog rizika i Upravljanje specijalnim plasmanima za pravna lica i Monitoring kreditnog rizika i Upravljanje specijalnim plasmanima za fizička lica. U okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika takođe su dva odjeljenja: Kontrola kreditnog rizika i Basel II i Upravljanje tržišnim i operativnim rizikom. Upravljanje kolateralima, politike i procedure je funkcija koja djeluje u okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika.

Najznačajnije vrste rizika, kojima je Banka izložena, su:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik, i
- operativni rizik.

34.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku, koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika je regulisano specifičnim pravilima i principima, koje su definisali Grupa i lokalni regulator za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, upravljanja kolateralima, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima, koja su propisali Nadzorni odbor i Uprava Banke. Strategijama kreditnog rizika su definisani glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom su definisani Grupnim politikama, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i Grupnim standardima i najboljom praksom.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenju kreditnog rizika uglavnom su zastupljeni sljedeći faktori: rizik gubitka, koji proizlazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka, koji proizlazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori, koji se uzimaju u obzir su i ukupna kreditna izloženost, koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke, te kvalitet i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita / transakcije i na nivou ukupnog portfolija.

Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel III osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolija, te kalkulaciju rizične aktive i internih kapitalnih zahtjeva za pokriće neočekivanih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu obračuna kreditnog VaR („Value at Risk“). Kreditni VaR kao mjera ekonomskog / internog kapitala takođe je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvalitetu kreditnog portfolija na nivou segmenta klijenata i za Banku.

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen, a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskih sektora.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika, koji preuzima, postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici se prate na redovnom kvartalnom nivou kroz izvještaj o koncentraciji izloženosti po industrijskim sektorima i usklađenosti sa usvojenom industrijskom strategijom, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke.

Dodatno, kroz redovni mjesečni izvještaj za Kreditni odbor, Upravljanje rizicima izvještava Kreditni odbor o definisanim limitima na nivou Banke. O koncentraciji kreditnog rizika se redovno informišu Odbor za rizike i Nadzorni odbor.

Kreditni odbor, Uprava i Nadzorni odbor Banke se redovno informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolija.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih podmirivanja obaveza otplate glavnice i kamate, te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

b) Politike kontrole rizika (nastavak)

Radi minimalizacije rizika u kreditnom poslovanju, Banka ima uspostavljen sistem sa politikama za definisanje, procjenu i tretman kolaterala, koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalog, koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene, čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštiti Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	31. decembar 2021. '000 BAM	31. decembar 2020. '000 BAM
Bilansna aktiva		
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (dio napomene 17.)	67.727	130.879
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (Napomena 18.)	241.987	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.225.683	1.124.976
- Obavezna rezerva kod Centralne banke (Napomena 19.)	131.104	125.128
- Krediti i potraživanja od banaka (Napomena 20.)	64.741	64.728
- Krediti i potraživanja od komitenata (Napomena 21.)	1.029.838	935.120
Ostala aktiva (Napomena 24.)	4.944	5.073
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.540.341	1.501.276
Vanbilansna aktiva		
Garancije i druga jemstva	122.885	109.428
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	116.175	131.608
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	239.060	241.036
Stanje na dan 31. decembar	1.779.401	1.742.312

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku novčanih depozita, garancija, hipoteka nad nekretninama, te drugih osiguranja nad imovinom i garancijama. Inicijalne procjene vrijednosti kolaterala, odnosno nekretnina, se rade već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata.

Ponovne procjene se rade u skladu sa definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima.

Da bi bile priznate kao kolateral nekretnine je potrebno redovno pratiti i revidirati vrijednost i to stambene nekretnine jednom u tri godine, a poslovne jednom godišnje. Učestalije praćenje i provjera su potrebni u slučaju značajnih promjena tržišnih uslova.

U svrhu usklađivanja sa grupnim tehnikama smanjenja kreditnog rizika, Banka je implementirala funkcionalnost automatskog praćenja isteklih polisa osiguranja nekretnina i isteklih procjena i uvedeni su korektivni faktori u slučaju valutne neusklađenosti kolaterala i plasmana. Korektivni faktori se ne primjenjuju ukoliko je kolateral nekretnina ili pokretnina u EUR/BAM valuti za vrijeme dok je na snazi valutni odbor.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke (nastavak)

31. decembar 2021.	Alocirana vrijednost primljenih instrumenata osiguranja						Neto izloženost
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Depoziti	Primljene garancije	Hipoteke	Ostalo	Ukupno instrumenti zaštite	
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Bilansna aktiva							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	67.727	-	-	-	-	-	67.727
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	241.987	-	-	-	-	-	241.987
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.225.683	18.761	113.956	219.701	20.393	372.812	852.871
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	131.104	-	-	-	-	-	131.104
- Krediti i potraživanja od banaka	64.741	-	-	-	-	-	64.741
- Krediti i potraživanja od komitenata	1.029.838	18.761	113.956	219.701	20.393	372.812	657.026
Ostala aktiva	4.944	-	-	-	-	-	4.944
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.540.341	18.761	113.956	219.701	20.393	372.812	1.167.529
Vanbilansna aktiva							
Garancije i druga jemstva	122.885	2.215	1.313	18.167	5.881	27.576	95.309
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	116.175	469	8.639	13.378	874	23.360	92.815
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	239.060	2.684	9.952	31.545	6.755	50.936	188.124
Stanje na dan 31. decembar	1.779.401	21.445	123.909	251.246	27.148	423.748	1.355.653
31. decembar 2020.	Alocirana vrijednost primljenih instrumenata osiguranja						Neto izloženost
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	Depoziti	Primljene garancije	Hipoteke	Ostalo	Ukupno instrumenti zaštite	
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Bilansna aktiva							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	130.879	-	-	-	-	-	130.879
Finansijska imovina, koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	240.348	-	-	-	-	-	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.124.976	21.121	91.020	218.280	15.406	345.827	779.149
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	125.128	-	-	-	-	-	125.128
- Krediti i potraživanja od banaka	64.728	-	-	-	-	-	64.728
- Krediti i potraživanja od komitenata	935.120	21.121	91.020	218.280	15.406	345.827	589.293
Ostala aktiva	5.073	-	-	-	-	-	5.073
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.501.276	21.121	91.020	218.280	15.406	345.827	1.155.449
Vanbilansna aktiva							
Garancije i druga jemstva	109.428	4.500	18.340	17.050	3.209	43.099	66.329
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	131.608	469	19.720	14.893	373	35.455	96.153
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	241.036	4.969	38.060	31.943	3.582	78.554	162.482
Stanje na dan 31. decembar	1.742.312	26.090	129.080	250.223	18.988	424.381	1.317.931

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike obračuna očekivanih kreditnih gubitaka - ECL

Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti finansijske imovine, kao što je prethodno objašnjeno u Napomeni 2.7.

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditni portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Nivo 1 i 2: prihodujući krediti, i
- Nivo 3: neprihodujući krediti.

Finansijska imovina, koju čine hartije od vrijednosti (HoV), je klasifikovana u Nivo 1 kreditnog rizika, u skladu sa ABRs regulativom, kojom je definisano da se za sve plasmane centralnim vladama dodjeljuje Nivo 1, dok je, u skladu sa grupnim pristupom, u izvještajima prema Grupi, Banka iste klasifikovala u Nivo 2, s obzirom da nemaju investicijski rang („non-investment grade“).

U svrhu određivanja umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja, Banka razlikuje dva pristupa:

- krediti, koji se procjenjuju pojedinačno,
- krediti, koji se procjenjuju na portfolio osnovi.

Krediti, koji se procjenjuju pojedinačno

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno, kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti. Faktori, koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispunji svoju obavezu prema Banci, su brojni i dijele se na jake i slabe uslove UTP („unlikely to pay“), a neki od njih su dati u nastavku:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice,
- nepoštovanje uslova ugovora,
- pokretanje izvršnog ili stečajnog postupka,
- konkretne informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovoljnoj likvidnosti klijenta),
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju, i
- globalna ekonomska situacija.

Detaljan pregled i opis UTP uslova je definisan kroz Smjernicu o definiciji slučaja neizvršenja obaveza.

Krediti, koji se procjenjuju na portfolio osnovi

U svrhu procjene umanjenja vrijednosti kredita, koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika. Banka je izvršila segmentaciju portfolija i u okviru nje podjelu na grupe rizika na bazi rejtinga za pravna lica i vrste proizvoda i dana kašnjenja za fizička lica, te u skladu s tim, primjenom parametara (vjerovatnoće neizvršenja obaveza, gubitka zbog neizvršenja i iznosa, koji Banka potražuje u slučaju neizvršenja obaveza) utvrđenih Basel III standardima i usklađenih s MSFI zahtjevima, kao i Odlukom ABRs, kreira ispravku vrijednosti.

Manuelna usklađivanja za klijente značajno povećanog kreditnog rizika

Za klijente, za koje je identifikovana značajno povećana izloženost kreditnom riziku, tj. klijente klasifikovane u Nivo 2, u izuzetnim slučajevima, gdje je utvrđeno da izračun na portfolio osnovi ne odražava identifikovani nivo kreditnog rizika klijenta, Banka zadržava pravo individualne procjene ECL. Ovo naročito važi za klijente klasifikovane kao klijenti na monitoring listi (WL - Watch list) - šifra statusa izvršenja (PSC Performance Status CODE 600 i 601) i klijente, koji su klasifikovani kao restrukturisane (PSC 651), koji su i dalje u prihodujućem portfoliju.

Prijedlog iznosa ECL određuje Monitoring kreditnog rizika i Upravljanje specijalnim plasmanima, pri čemu iznos ECL ne može biti veći od minimalno definisanog iznosa ECL za izloženosti u statusu neizmirenja obaveza, za koje se obračun ECL utvrđuje po principu individualne procjene. Odobranje predloženih iznosa ECL je u nadležnosti Kreditnog odbora Banke.

Ukoliko je, u skladu sa internom metodologijom, utvrđeni iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih, koji proizlaze iz odredaba definisanih Odlukom, Banka je dužna je primijeniti tako utvrđen veći iznos.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike obračuna očekivanih kreditnih gubitaka - ECL (nastavak)

Analiza kreditnog portfolija u skladu sa navedenim kategorijama je navedena u nastavku:

Finansijska imovina po amortizovanom trošku - krediti i potraživanja od komitenata	31. decembar 2021. '000 BAM			31. decembar 2020. '000 BAM		
	Kredit	Ispravka vrijednosti	%	Kredit	Ispravka vrijednosti	%
Faza 1 i 2						
- krediti pravnim licima	567.962	13.000	2,3%	512.229	11.851	2,3%
- krediti fizičkim licima	486.737	13.593	2,8%	445.062	12.273	2,8%
	1.054.699	26.593	2,5%	957.291	24.124	2,5%
Faza 3						
- krediti pravnim licima	1.486	1.459	98,2%	6.668	6.412	96,2%
- krediti fizičkim licima	17.040	15.335	90,0%	18.136	16.439	90,6%
	18.526	16.794	90,7%	24.804	22.851	92,1%
Ukupno krediti	1.073.225	43.387	4,0%	982.095	46.975	4,8%

Pokrivenost neprihodujućeg portfolija isprawkama vrijednosti iznosi 90,7% (2020.: 92,1%).

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto kredita i potraživanja od komitenata:

Finansijska imovina po amortizovanom trošku - krediti i potraživanja od komitenata	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 BAM	'000 BAM
Pravna lica		
Faza 1 i 2: Prihodujući nedospjeli krediti	567.134	509.843
Faza 1 i 2: Prihodujući dospjeli krediti	828	2.386
Faza 3: Neprihodujući krediti	1.486	6.668
Bruto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	569.448	518.897
Ispravka vrijednosti (Faza 1, 2 i 3)	(14.459)	(18.263)
Neto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	554.989	500.634
Fizička lica		
Faza 1 i 2: Prihodujući nedospjeli krediti	486.206	444.650
Faza 1 i 2: Prihodujući dospjeli krediti	531	412
Faza 3: Neprihodujući krediti	17.040	18.136
Bruto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	503.777	463.198
Ispravka vrijednosti (Faza 1, 2 i 3)	(28.928)	(28.712)
Neto izloženost (Faza 1, 2 i 3)	474.849	434.486
Ukupna bruto izloženost (pravna i fizička lica)	1.073.225	982.095
Faza 1 i 2: Prihodujući krediti - ispravka vrijednosti	(26.593)	(24.124)
Faza 3: Neprihodujući krediti - ispravka vrijednosti	(16.794)	(22.851)
Neto izloženost (pravna i fizička lica)	1.029.838	935.120

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (nastavak)

a) Nivo 1 i 2: prihodujući nedospjeli krediti

Kvalitet portfolija kredita klijentima, koji nisu dospjeli, se može procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledaju radi otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Isti su predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija, koje su usklađene sa poboljšanjem / pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti prihodujućih nedospjelih kredita prema vrsti klijenta je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2021.								
Faza 1 i 2 Standardno praćenje	326.659	135.769	23.778	486.206	351.876	161.580	53.678	567.134
31. decembar 2020.								
Faza 1 i 2 Standardno praćenje	292.392	127.299	24.959	444.650	326.865	146.092	36.886	509.843

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2021.								
Dospjelo - Faza 1 i 2:								
- do 30 dana	80	4	336	420	8	211	309	528
- od 30 - 60 dana	78	-	14	92	-	300	-	300
- od 60 - 90 dana	8	-	11	19	-	-	-	-
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	166	4	361	531	8	511	309	828
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	502	172	674
31. decembar 2020.								
Dospjelo - Faza 1 i 2:								
- do 30 dana	133	1	206	340	7	1.233	376	1.616
- od 30 - 60 dana	26	-	25	51	-	-	100	100
- od 60 - 90 dana	12	-	9	21	652	18	-	670
- iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	171	1	240	412	659	1.251	476	2.386
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	11	130	141

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (nastavak)

c) **Nivo 3: neprihodujući krediti**

Podjela neprihodujućih kredita od komitenata, zajedno sa alociranom vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

	Kreditni fizičkim licima				Kreditni pravnim licima			
	Potrošački krediti	Stambeni krediti	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	Ukupno	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti	Domaći poslovni subjekti	Preduzetničko bankarstvo	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2021.								
Neprihodujući krediti - Faza 3	13.417	2.679	944	17.040	-	1.004	482	1.486
Vrijednost zaloga	11	1.852	-	1.863	-	-	-	-
31. decembar 2020.								
Neprihodujući krediti - Faza 3	13.797	3.335	1.004	18.136	2.122	1.864	2.682	6.668
Vrijednost zaloga	1	2.035	-	2.036	-	-	333	333

Podaci prikazani u navedenoj tabeli su iskazani u bruto iznosu.

Na dan 31. decembar 2021. godine, imovina stečena u postupku prinudne naplate kredita iznosi 366 hiljada BAM (31. decembar 2020.: 923 hiljade BAM).

d) **Restrukturisani krediti i potraživanja**

Tokom godine Banka je restrukturisala određene kredite klijentima, s ciljem poboljšanja njihove krajnje naplativosti. Restrukturisanje se uglavnom sprovodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljeg pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restruktuisanja, s ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u prihodujući portfolio.

Restrukturisani krediti (izloženost po svim restrukturisanim plasmanima, bez obzira da li su u nadležnosti Poslovnih segmenata ili Monitoringa kreditnog rizika i Upravljanja specijalnim plasmanima) su iznosili ukupno 3.867 hiljada BAM (31. decembar 2020.: 5.682 hiljade BAM).

Smanjenje ukupne izloženosti restrukturisanih plasmana je rezultat naplate izloženosti i računovodstvenog otpisa.

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 BAM	'000 BAM
Restrukturirani krediti	3.867	5.682
Kreditni portfolio - bruto	1.073.225	982.095
Učešće restrukturiranih kredita u bruto kreditnom portfoliju	0,4%	0,6%

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike obračuna očekivanih kreditnih gubitaka (nastavak)

d) Restrukturisani krediti i potraživanja (nastavak)

Restrukturisane izloženosti po nivoima kreditnog rizika su prikazane u tabeli ispod:

	Restrukturirane izloženosti (nivo kreditnog rizika)					
	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3	
	restrukturirana izloženost-bruto	ispravka vrijednosti	restrukturirana izloženost-bruto	ispravka vrijednosti	restrukturirana izloženost-bruto	ispravka vrijednosti
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2021.						
Fizička lica	-	-	841	57	1.178	1.079
Pravna lica	-	-	645	198	1.203	1.203
Ukupno	-	-	1.486	255	2.381	2.282

	Restrukturirane izloženosti (nivo kreditnog rizika)					
	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3	
	restrukturirana izloženost-bruto	ispravka vrijednosti	restrukturirana izloženost-bruto	ispravka vrijednosti	restrukturirana izloženost-bruto	ispravka vrijednosti
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2020.						
Fizička lica	10	1	725	34	1.471	1.271
Pravna lica	-	-	197	2	3.279	3.022
Ukupno	10	1	922	36	4.750	4.293

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.3. Koncentracije kreditnog rizika

a) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfolija kredita u potpunosti se odnosi na pravna i fizička lica, te ostale subjekte, koji su locirani u Bosni i Hercegovini.

b) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembar 2021. i 31. decembar 2020. godine je analiziran prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 BAM	'000 BAM
Pravna lica		
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	7.783	8.255
Vađenje ruda i kamena	1.826	959
Prerađivačka industrija	106.863	107.269
Proizvodnja i snabijevanje električnom energijom i plinom	8.374	9.180
Snabijevanje vodom i djelatnosti sanacije okoliša	1.563	1.319
Građevinarstvo	29.953	30.512
Trgovina na veliko i na malo	103.493	80.751
Prevoz i skladištenje	28.096	14.207
Djelatnosti hotelijerstva i ugostiteljstva	6.310	6.520
Informacije i komunikacije	44.238	45.295
Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	14.171	10.043
Poslovanje nekretninama	364	532
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	3.659	2.752
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	6
Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	181.329	170.359
Obrazovanje	50	103
Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	31.358	30.800
Umjetnost, zabava i rekreacija	13	16
Ostale uslužne djelatnosti	4	19
	569.448	518.897
Fizička lica	503.777	463.198
Ukupno bruto krediti	1.073.225	982.095
Ispravka vrijednosti kredita	(43.387)	(46.975)
Ukupno neto krediti	1.029.838	935.120

Struktura kreditnog portfolija se redovno nadgleda u Upravljanju rizicima radi prepoznavanja mogućih događaja, koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajeni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost Banke prema određenim sektorima u privredi.

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.3. Koncentracije kreditnog rizika (nastavak)

c) Velike izloženosti kreditnom riziku

Velike izloženosti kreditnom riziku	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 BAM	'000 BAM
Broj klijenata sa izloženosti većom od 10% priznatog kapitala	6	5
Bilansna i vanbilansna izloženost - bruto	294.496	273.679
Ispravka vrijednosti i rezervisanje na vanbilans (ECL)	(1.350)	(1.931)
Bilansna i vanbilansna izloženost - neto	293.146	271.748
Izloženost prema javnom sektoru (centralne institucije)	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 BAM	'000 BAM
Bilansna i vanbilansna izloženost - bruto	114.051	76.776
Ispravka vrijednosti i rezervisanje na vanbilans (ECL)	(171)	(967)
Bilansna i vanbilansna izloženost - neto	113.880	75.809
Bilansna izloženost - hartije od vrijednosti	241.743	240.100

34.1.4. Krediti, kojima je odobren moratorijum ili druga posebna mjera zbog uticaja Covid-19

	Pravna lica			Fizička lica			UKUPNO		
	Kredit u moratorijumu	ECL		Kredit u moratorijumu	ECL		Kredit u moratorijumu	ECL	
	'000 BAM	'000 BAM	%	'000 BAM	'000 BAM	%	'000 BAM	'000 BAM	%
31. decembar 2021.									
Nivo 1	-	-	0,0%	-	-	0,0%	-	-	0,0%
Nivo 2	5.768	2.307	40,0%	-	-	0,0%	5.768	2.307	40,0%
Nivo 3	-	-	0,0%	-	-	0,0%	-	-	0,0%
Ukupno	5.768	2.307	40,0%	-	-	0,0%	5.768	2.307	40,0%
Bruto iznos kredita prema preostalom periodu do isteka posebne mjere									
	Do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 3 do 6 mjeseci	Od 3 do 6 mjeseci	Ukupno		Ukupni bruto kredit		%
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM		'000 BAM		
31. decembar 2021.									
Pravna lica	-	-	5.768	-	5.768		569.448		1,0%
Fizička lica	-	-	-	-	-		503.777		0,0%
Ukupno	-	-	5.768	-	5.768		1.073.225		0,5%

34.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da potpuno i bez odlaganja izmiri svoje finansijske obaveze. U tom smislu, osnovni cilj Banke kod upravljanja rizikom likvidnosti, kao centralnim rizikom prisutnim u bankarskom poslovanju, jeste da uskladi svoje poslovne aktivnosti i obezbijedi optimalnu likvidnost, u skladu sa minimalnim standardima i limitima propisanim od Agencije za bankarstvo Republike Srpske, Centralne banke BiH i Grupe.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja, koji uključuju različite vrste depozita fizičkih i pravnih lica, banaka (unutar i van Grupe), te kreditnih linija. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora finansiranja, te ograničavaju zavisnost od bilo kojeg pojedinačnog izvora, samim tim obezbjeđujući visok nivo samoodrživosti u eventualnim kriznim periodima.

Banka je implementirala politike likvidnosti Grupe, kojima su definisane metode i procedure analize parametara likvidnosti, a koje pokrivaju upravljanje i kontrolu rizika likvidnosti, kako u uslovima redovnog poslovanja, tako i u kriznim situacijama. U skladu sa smjericama Grupe i zahtjevima lokalnog regulatora, izloženost riziku likvidnosti se drži na nivou, na kojem Banka može biti u stanju da poštuje svoje obaveze plaćanja na redovnoj osnovi, ali i u periodu kriza. Redovno poslovanje podrazumijeva uobičajene dnevne aktivnosti, za koje je uobičajeno da se ne aktivira nijedna faza iz Plana za likvidnost za nepredviđene slučajeve poremećaja likvidnosti.

Najvažnije aktivnosti su usmjerene na obavljanje uobičajenih tržišnih transakcija, u okviru propisanih limita izloženosti riziku, u skladu sa definisanim planom finansiranja, kao i odlukama nadležnih tijela i operativnih funkcija.

Ove aktivnosti se uglavnom svode na upravljanje kratkoročnom i dugoročnom likvidnošću, upravljanje izvršenjem plana finansiranja, redovno praćenje i analizu rezultata testiranja otpornosti na stres rizika likvidnosti, kao i dosljednu primjenu načela određivanja internih cijena.

Rizik kratkoročne likvidnosti se mjeri kroz operativne korpe ročnosti do godinu dana, putem neto novčanih tokova (priliva / odliva), kao i preko koeficijenta pokrića likvidnosti (LCR), gdje je Banka dužna da obezbijedi odgovarajući nivo zaštitnog sloja likvidnosti, kako bi zadovoljila potrebe za likvidnošću za scenarij stresa likvidnosti od 30 kalendarskih dana.

Kratkoročna likvidnost limitira izloženosti po svim valutama, kao i ukupnu izloženost. Mjere strukturalne likvidnosti nastoje osigurati odgovarajuću ravnotežu između imovine i obaveza u srednjem-dugom roku (preko godinu dana), kako bi se obezbijedila strukturalna stabilnost i ograničila zavisnost od kratkoročnog, manje stabilnog finansiranja.

Testiranje otpornosti na stres kratkoročne likvidnosti mjeri da li dostupne rezerve likvidnosti mogu osigurati da Banka izdrži hipotetički nedostatak kratkoročnih izvora sredstava. Scenariji se baziraju na konceptu korpi ročnosti imovine i njenog zadržavanja. Relevantni scenariji su definisani s ciljem predstavljanja mogućih događaja sa potencijalno negativnim uticajem na likvidnost. S obzirom na prirodu stres testa likvidnosti, kao alat za procjenu različitih rizika likvidnosti prihvatljiv je kombinovani scenario.

Banka je upravljanje likvidnošću u vanrednim situacijama definisala dokumentom Politika likvidnosti UniCredit Bank a.d. Banja Luka, Prilog 1: Plan za likvidnost za nepredviđene slučajeve poremećaja likvidnosti UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

Banka ima obavezu da održava likvidnost u okvirima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske i Centralne banke Bosne i Hercegovine:

- održavanje obavezne rezerve,
- održavanje dekadne i dnevne likvidnosti,
- ročna usklađenost finansijske aktive i pasive,
- koeficijent pokrića likvidnosti (LCR).

Banka je u obavezi da izvještava Agenciju za bankarstvo Republike Srpske o koeficijentu pokrića likvidnosti na mjesečnom nivou.

Koeficijent pokrića likvidnosti na kraju godine je iznosio:

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Koeficijent pokrića likvidnosti (LCR) u %	145%	218%

Cilj upravljanja strukturnom likvidnošću je da osigura finansijsku stabilnost Banke. Osnovni je cilj izbjeći pretjerane i neočekivane pritiske na potrebe finansiranja kratkoročne pozicije likvidnosti i osigurati optimalne izvore finansiranja i povezane troškove. To je moguće postići na način da se uspostavi ravnoteža između srednjoročne i dugoročne stabilne imovine te odgovarajućih stabilnih izvora finansiranja.

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

Prilagođeni NSFR omjer prati strukturnu likvidnost po vremenskim korpama preko tri i preko pet godina.

PRILAGOĐENI NSFR	(u milionima KM)			
	31. decembar 2021.		31. decembar 2020.	
	>3G	>5G	>3G	>5G
Stavke, koje omogućuju stabilne izvore finansiranja	348	338	371	346
Stavke, koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja	478	281	473	276
NET STL	619	619	546	546
Stavke, koje omogućuju stabilne izvore finansiranja + NET STL	966	956	917	893
Nivo upozorenja	122%	122%	124%	124%
Vrijednost	202%	340%	194%	324%

Stavke, koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja i neto kratkoročne obaveze, su dovoljne za pokrivanje stavki, koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja u relevantnim vremenskim korpama.

Strukturni FX Gap prati ročnu usklađenost po materijalno značajnim valutama (EUR, ostalo) u vremenskim korpama preko jedne godine.

EUR FX GAP >1G	(u milionima KM)	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obaveze u korpama >1G	76	123
NET STL	226	208
Potraživanja u korpama >1G	313	352
Nivo upozorenja (max)	(117)	(156)
Vrijednost	(11)	(21)

OSTALO FX GAP >1G	(u milionima KM)	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Obaveze u korpama >1G	-	-
NET STL	19	16
Potraživanja u korpama >1G	-	-
Nivo upozorenja (max)	(20)	(78)
Vrijednost	19	16

Stavke, koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja i neto kratkoročne obaveze u značajnim valutama, različitim od domaće valute (EUR i ostale valute), su dovoljne za pokrivanje stavki, koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja u vremenskim geovima preko jedne godine.

Zahtjev za stabilnim izvorima finansiranja (engl. NSFR - Net Stable Funding Ratio) predstavlja omjer iznosa stavki, koje obezbjeđuju stabilne izvore finansiranja i stavki, koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja. Cilj je da se osigura minimalno prihvatljiv nivo dugoročnih izvora finansiranja za trenutni nivo i strukturu imovine Banke, te ograniči mogućnost oslanjanja na kratkoročne izvore finansiranja, posebno tokom perioda stresa.

NSFR	(u milionima KM)	
	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
Stavke, koje omogućuju stabilne izvore finansiranja	824	784
Stavke, koje zahtijevaju stabilne izvore finansiranja	1.161	1.132
Nivo upozorenja	106%	105%
Limit	102%	102%
Zahtjev za stabilnim izvorom finansiranja (%)	141%	144%

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

U narednim tabelama je prikazana struktura likvidnosti na dan 31. decembar 2021. godine i 31. decembar 2020. godine, koja predstavlja pregled sredstava i obaveza po odgovarajućim vremenskim korpama, a na osnovu preostalog perioda ugovorenog dospeljeća, uz sljedeće izuzetke:

1. tekući i štedni računi po viđenju, te prekoračenja po tekućim računima pravnih i fizičkih lica raspoređeni su na bazi njihove procijenjene stabilnosti;
2. neprihodujući krediti, materijalna imovina, kapital i rezerve mapiraju se takođe prema standardnim pravilima Grupe, na najduži rok dospeljeća.

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	170.222	-	-	-	-	170.222
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	24.031	6.007	198.019	13.930	241.987
Finansijska imovina po amortizovanom trošku						
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	131.104	-	-	-	-	131.104
- Krediti i potraživanja od banaka	48.741	-	-	16.000	-	64.741
- Krediti i potraživanja od komitenata	22.910	87.738	210.390	478.054	230.746	1.029.838
Materijalna imovina	-	-	-	-	21.871	21.871
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	11.799	11.799
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	-	-	-	-
Odloženo poresko sredstvo	-	-	569	-	-	569
Ostala aktiva	-	-	4.944	-	-	4.944
Ukupno imovina	372.977	111.769	221.910	692.073	278.346	1.677.075
Obaveze, kapital i rezerve						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku						
- Depoziti i krediti od banaka	68.993	47.792	8.296	29.908	-	154.989
- Depoziti i krediti od komitenata	862.017	43.057	136.354	164.612	31.884	1.237.924
- Obaveze po osnovu zakupa	62	157	419	1.075	64	1.777
Tekuće poreske obaveze	385	-	-	-	-	385
Odložene poreske obaveze	-	-	546	-	-	546
Ostale obaveze	-	-	19.340	-	-	19.340
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	5.531	-	-	5.531
Kapital i rezerve	-	-	-	-	256.583	256.583
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	931.457	91.006	170.486	195.595	288.531	1.677.075
Neusklađenost ročne strukture	(558.480)	20.763	51.424	496.478	(10.185)	-

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	251.084	-	-	-	-	251.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.450	-	29.878	174.691	26.329	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku						
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	125.128	-	-	-	-	125.128
- Krediti i potraživanja od banaka	48.728	-	-	16.000	-	64.728
- Krediti i potraživanja od komitenata	43.024	67.960	174.228	431.860	218.048	935.120
Materijalna imovina	-	-	-	-	23.725	23.725
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	11.551	11.551
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	123	246	720	-	-	1.089
Odloženo poresko sredstvo	-	-	160	-	-	160
Ostala aktiva	-	-	5.073	-	-	5.073
Ukupno imovina	477.537	68.206	210.059	622.551	279.653	1.658.006
Obaveze, kapital i rezerve						
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku						
- Depoziti i krediti od banaka	48.009	35.205	9.779	130.817	35.637	259.447
- Depoziti i krediti od komitenata	473.485	75.830	304.830	223.599	32.567	1.110.311
- Obaveze po osnovu zakupa	53	107	480	1.552	214	2.406
Odložene poreske obaveze	-	-	557	-	-	557
Ostale obaveze	-	-	26.109	-	-	26.109
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	4.565	-	-	4.565
Kapital i rezerve	-	-	-	-	254.611	254.611
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	521.547	111.142	346.320	355.968	323.029	1.658.006
Neusklađenost ročne strukture	(44.010)	(42.935)	(136.261)	266.583	(43.377)	-

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizlaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, deviznih kurseva), koje mogu uticati na ekonomsku vrijednost portfolija u knjizi trgovanja i u bankarskoj knjizi Banke. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u bankarskoj knjizi Banke.

Upravljanje izloženosti tržišnim rizicima uključuje aktivnosti vezane za poslovanje Tržišta i Upravljanja aktivom i pasivom, a uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja, koji se nadgledaju na dnevnoj osnovi. Mjerenje tržišnih rizika se zasniva na VaR („Value at Risk“) metodologiji; VaR je procijenjeni potencijalni prekonoični gubitak, koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom periodu, zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. Grupa koristi istorijsku simulaciju volatilnosti kao model procjene, koji se bazira na posljednjih 250 opservacija dnevnih povrata. Kvalitet VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem. Pored VaR modela Tržišni i operativni rizik koristi i limite otvorene devizne pozicije i kalkulaciju baznog boda (BPV) kao dopunu postavljenim VaR limitima.

Faktori, koji su takođe od važnosti za procjenu uticaja tržišnih rizika na portfolio Banke, su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti, a rezultati su uključeni u redovne ALCO / FCRC izvještaje (izvještaji, koji se prezentuju Odboru za upravljanje aktivom i pasivom Banke (ALCO), koji je od novembra 2021. godine inkorporiran u novoformirani Odbor za finansijske i kreditne rizike).

Aktivnosti na reviziji limita tržišnih rizika Banka sprovodi usko sarađujući sa UniCredit Grupom. Ove aktivnosti rade se najmanje na godišnjem nivou, a po potrebi i češće, u skladu sa poslovnim promjenama nastalim mijenjanjem zakonske regulative, razvojem ciljeva poslovnih strategija, kao i ciljanim profilom rizika.

Skup dokumenata sa pravilima za poslovne aktivnosti, koje obavljaju Tržišta i za upravljanje tržišnim rizicima, sačinjen je u vidu internih akata Finansijskih tržišta i Strategije tržišnih rizika. Samo dozvoljenim nosiocima rizika omogućeno je da ulaze u rizične pozicije.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

	2021.	2020.
	'000 BAM	'000 BAM
- prosjek za period	1.136	696
- maksimalan za period	3.114	3.638
- minimalan za period	469	2.894

Pored implementiranja Grupnih tehnika, metoda i modela mjerenja tržišnih rizika, Banka kontinuirano radi na unapređenju poslovnih procesa i kvaliteta podataka.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizlazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Upravljanje valutnim rizikom obuhvata praćenje i kontrolu individualnih pozicija u stranim valutama i ukupne devizne pozicije Banke. Otvorena pozicija se određuje na osnovu svih bilansnih i vanbilansnih pozicija. Limiti deviznog rizika postavljaju ograničenja na maksimalan iznos otvorene devizne pozicije po valutama. Banka kontinuirano vrši monitoring deviznog rizika putem limita propisanih od strane lokalne regulative i Grupe.

U skladu sa odlukom lokalnog regulatora, kojom se uređuju minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, Banka je dužna da odnose između aktive i pasive u svakoj pojedinoj valuti održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 40% njenog priznatog (regulatornog) kapitala.

Svoje poslovne aktivnosti Banka usmjerava u pravcu minimizacije neusklađenosti između stavki aktive i obaveza u stranim valutama ili sa ugovorenim valutnom klauzulom, održavajući dnevno poslovanje u granicama postavljenih limita.

Sve osjetljivosti, koje proizlaze iz pozicija u vezi sa valutama, su obuhvaćene i opštim dnevnim VaR limitom, koji, između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama.

	2021.	2020.
Pokazatelji valutnog rizika:		
- na dan 31. decembar	2,08%	7,24%
- maksimalan za period - mjesec decembar	29,60%	32,71%
- minimalan za period - mjesec decembar	2,08%	5,15%

S obzirom na prisustvo Valutnog odbora (Currency Board režima Centralne banke BiH), prema kojem je odnos domaće valute i evra fiksiran, može se smatrati da ne postoji izloženost Banke riziku promjene kursa EUR/BAM.

Od rizika izloženosti valutnom riziku u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti upravljanjem deviznom pozicijom u okviru strategije Tržišta na način da se pozicije otvorene kroz poslovanje s klijentima zatvaraju suprotnim transakcijama, tako da se otvorena pozicija Banke svodi na minimum.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima sa stanjem na dan 31. decembar 2021. godine i na dan 31. decembar 2020. godine je prikazana u narednoj tabeli.

	EUR	EUR vezane pozicije	USD	Ostale valute	Ukupno valute	BAM	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2021.							
Imovina							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	45.279	-	11.162	15.494	71.935	98.287	170.222
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	110.523	110.568	-	-	221.091	20.896	241.987
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	61.518	349.203	-	-	410.721	814.962	1.225.683
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	131.104	131.104
- Krediti i potraživanja od banaka	48.847	-	-	-	48.847	15.894	64.741
- Krediti i potraživanja od komitenata	12.671	349.203	-	-	361.874	667.964	1.029.838
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	21.871	21.871
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	11.799	11.799
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	569	569
Ostala aktiva	310	-	2	1	313	4.631	4.944
Ukupno imovina	217.630	459.771	11.164	15.495	704.060	973.015	1.677.075
Obaveze							
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	448.419	156.474	11.049	14.952	630.894	763.796	1.394.690
- Depoziti i krediti od banaka	138.297	-	-	-	138.297	16.692	154.989
- Depoziti i krediti od komitenata	310.122	156.474	11.049	14.952	492.597	745.327	1.237.924
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	1.777	1.777
- Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	385	385
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	546	546
Ostale obaveze	3.383	-	116	197	3.696	15.644	19.340
Rezervisanja za rizike i troškove	188	17	-	-	205	5.326	5.531
Ukupno obaveze	451.990	156.491	11.165	15.149	634.795	785.697	1.420.492
Kapital i rezerve	-	335	-	-	335	256.248	256.583
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	451.990	156.826	11.165	15.149	635.130	1.041.945	1.677.075
Neto devizna pozicija	(234.360)	302.945	(1)	346	68.930	(68.930)	-

Napomene uz finansijske izvještaje (NASTAVAK)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

	EUR	EUR vezane pozicije	USD	Ostale valute	Ukupno valute	BAM	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2020.							
Imovina							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	70.619	-	9.467	13.466	93.552	157.532	251.084
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	66.498	146.286	-	-	212.784	27.564	240.348
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	71.475	397.508	-	-	468.983	655.993	1.124.976
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	125.128	125.128
- Krediti i potraživanja od banaka	48.835	-	-	-	48.835	15.893	64.728
- Krediti i potraživanja od komitenata	22.640	397.508	-	-	420.148	514.972	935.120
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	23.725	23.725
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	11.551	11.551
Tekuce poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	-	-	-	1.089	1.089
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	160	160
Ostala aktiva	400	-	4	3	407	4.666	5.073
Ukupno imovina	208.992	543.794	9.471	13.469	775.726	882.280	1.658.006
Obaveze							
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	520.280	194.782	9.399	12.732	737.193	634.971	1.372.164
- Depoziti i krediti od banaka	243.125	-	-	-	243.125	16.322	259.447
- Depoziti i krediti od komitenata	277.155	194.782	9.399	12.732	494.068	616.243	1.110.311
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	2.406	2.406
- Tekuce poreske obaveze	-	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	557	557
Ostale obaveze	4.033	-	116	224	4.373	21.736	26.109
Rezervisanja za rizike i troškove	58	-	-	-	58	4.507	4.565
Ukupno obaveze	524.371	194.782	9.515	12.956	741.624	661.771	1.403.395
Kapital i rezerve	450	-	-	-	450	254.161	254.611
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	524.821	194.782	9.515	12.956	742.074	915.932	1.658.006
Neto devizna pozicija	(315.829)	349.012	(44)	513	33.652	(33.652)	-

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena kamatnom riziku, koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri, u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija, ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Osnovni izvori rizika promjene kamatnih stopa su:

- rizik promjene cijena (repricing risk), koji proizlazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obaveza tokom preostalog perioda do sljedeće promjene kamatne stope (stavke sa fiksnom kamatnom stopom se klasifikuju prema preostalom dospijeću),
- rizik promjene nagiba i oblika krive prinosa (yield curve risk),
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) instrumenata, koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope baziraju na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR),
- rizik opcije (optionality risk), koji proizlazi iz opcija, uključujući ugrađene opcije u kamatno osjetljive pozicije (npr. krediti sa mogućnošću prije-vremene otplate, depoziti sa mogućnošću prijevremenog povlačenja i sl.).

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa se prati na osnovu zahtjeva lokalnog regulatora i u skladu sa smjernicama Grupe.

Izloženost kamatnom riziku u skladu sa zahtjevima lokalnog regulatora se prati za značajne valute pojedinačno i za sve ostale valute zajedno, kroz praćenje promjena ekonomske vrijednosti bankarske knjige za: stavke sa fiksnom kamatnom stopom, promjenjivom kamatnom stopom, ukupnu ponderisanu poziciju, kao i uticaj kamatnog rizika na neto kamatni prihod.

Metodologija, koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa, je bazirana na analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim korpama pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne razlike, Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Kamatni rizik se, u skladu sa zahtjevima Grupe, mjeri sa perspektive uticaja promjene kamatnih stopa na ekonomski kapital Banke (EV metrika) i sa perspektive zarade, tj. uticaja promjene kamatnih stopa na neto kamatni prihod Banke (NII metrika). Pored navedenih metrika, uticaj kamatnog rizika se prati i izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija u slučaju pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod) i limitira se BP01 limitom (limit vrijednosti baznog boda) kao mjerom osjetljivosti. Kamatni rizik se, takođe, prati i kroz spomenuti VaR model.

Prikaz uticaja pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod), na neto sadašnju vrijednost portfolija (BP01):

	(BAM)		BP01 bankarska knjiga 31.12.2021.				Suma	EUR
	0-3M	3M-1G	1G-3G	3G-10G	>10G			
TOTAL BP01	(907)	(15.910)	(41.984)	20.276	(11.275)	(49.800)		15.464
Limit	9.779	29.337	68.454	107.571	29.337	166.246		78.233
Iskorištenost limita	9%	54%	61%	19%	38%	30%		20%

	(BAM)		BP01 bankarska knjiga - 31.12.2020.				Suma	EUR
	0-3M	3M-1G	1G-3G	3G-10G	>10G			
TOTAL BP01	574	3.685	48.974	70.476	15.161	137.651		38.346
Limit	9.779	48.896	58.675	136.908	39.117	176.025		78.233
Iskorištenost limita	6%	8%	83%	51%	39%	78%		49%

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Testiranje otpornosti na stres, koje Banka sprovodi za kategoriju kamatnog rizika, obuhvata scenarije različitih šokova na kamatnim krivama. Šokovi uključuju promjenu nivoa kamatnih stopa (paralelne pomake), rotacije krivulja, promjene nagiba krivulja i skokove na određenim segmentima kamatnih krivulja.

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku prema lokalnom regulatornom zahtjevu kroz kamatni „gap“ na dan 31. decembar 2021. godine, te 31. decembar 2020. godine je prikazan u narednim tabelama.

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi, na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Takođe, na zaradu će uticati i ročna struktura imovine i obaveza Banke:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2020.								
Imovina								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	132.472	-	-	-	-	37.750	170.222	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	33.399	5.990	186.796	13.818	1.984	241.987	26.231
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	69.383	372.982	407.473	155.623	89.118	131.104	1.225.683	554.400
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	131.104	131.104	-
- Krediti i potraživanja od banaka	48.741	16.000	-	-	-	-	64.741	113.771
- Krediti i potraživanja od komitenata	20.642	356.982	407.473	155.623	89.118	-	1.029.838	440.629
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	21.871	21.871	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	11.799	11.799	-
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	-	-	-	-	-	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	569	569	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	4.944	4.944	-
Ukupno imovina	201.855	406.381	413.463	342.419	102.936	210.021	1.677.075	580.631
Obaveze								
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	83.436	92.544	975.328	181.270	59.000	3.112	1.394.690	1.369.796
- Depoziti i krediti od banaka	68.894	47.742	20.540	16.535	-	1.278	154.989	131.929
- Depoziti i krediti od komitenata	14.542	44.802	954.788	164.735	59.000	57	1.237.924	1.237.867
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	1.777	1.777	-
Tekuće poreske obaveze	-	-	-	-	-	385	385	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	546	546	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	19.340	19.340	-
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	-	-	-	5.531	5.531	-
Ukupno obaveze	83.436	92.544	975.328	181.270	59.000	28.914	1.420.492	1.369.796
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	256.583	256.583	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	83.436	92.544	975.328	181.270	59.000	285.497	1.677.075	1.369.796
Kamatna neusklađenost	118.419	313.837	(561.865)	161.149	43.936	(75.476)	-	(789.165)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi, na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Nekama- tonosno	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
31. decembar 2020.								
Imovina								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	217.300	-	-	-	-	33.784	251.084	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	9.450	-	29.878	174.691	20.160	6.169	240.348	240.100
Finansijska imovina po amortizova- nom trošku	65.498	354.583	398.568	124.579	56.620	125.128	1.124.976	475.058
- Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	125.128	125.128	-
- Krediti i potraživanja od banaka	48.695	16.033	-	-	-	-	64.728	135.508
- Krediti i potraživanja od komitenata	16.803	338.550	398.568	124.579	56.620	-	935.120	339.550
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	23.725	23.725	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	11.551	11.551	-
Tekuće poresko sredstvo - više plaćen porez na dobit	-	-	-	-	-	1.089	1.089	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	160	160	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	5.073	5.073	-
Ukupno imovina	292.248	354.583	428.446	299.270	76.780	205.590	1.658.006	715.158
Obaveze								
Finansijske obaveze po amortizova- nom trošku	97.584	109.989	869.788	278.678	13.719	2.406	1.372.164	1.314.271
- Depoziti i krediti od banaka	49.593	36.114	120.045	53.695	-	-	259.447	225.046
- Depoziti i krediti od komitenata	47.991	73.875	749.743	224.983	13.719	-	1.110.311	1.089.225
- Obaveze po osnovu zakupa	-	-	-	-	-	2.406	2.406	-
Odložene poreske obaveze	-	-	-	-	-	557	557	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	26.109	26.109	-
Rezervisanja za rizike i troškove	-	-	-	-	-	4.565	4.565	-
Ukupno obaveze	97.584	109.989	869.788	278.678	13.719	33.637	1.403.395	1.314.271
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	254.611	254.611	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	97.584	109.989	869.788	278.678	13.719	288.248	1.658.006	1.314.271
Kamatna neusklađenost	194.664	244.594	(441.342)	20.592	63.061	(82.658)	-	(599.113)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi, na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne i nekamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembar 2021. godine i 31. decembar 2020. godine:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2021.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Obaveze						
Transakcioni računi i depoziti banaka	70.172	47.742	20.538	16.535	-	154.987
Transakcioni računi i depoziti komitenata	14.599	44.802	954.788	164.735	59.000	1.237.924
Obaveze po osnovu zakupa	1.777	-	-	-	-	1.777
Ostale obaveze	19.342	-	-	-	-	19.342
Ukupno obaveze	105.890	92.544	975.326	181.270	59.000	1.414.030
31. decembar 2020.						
Transakcioni računi i depoziti banaka	49.593	36.114	120.045	53.695	-	259.447
Transakcioni računi i depoziti komitenata	47.991	73.875	749.743	224.983	13.719	1.110.311
Obaveze po osnovu zakupa	53	107	480	1.552	214	2.406
Ostale obaveze	26.109	-	-	-	-	26.109
Ukupno obaveze	123.746	110.096	870.268	280.230	13.933	1.398.273

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli su prikazane efektivne kamatne stope za potrebe upravljačkog izvještavanja, obračunate kao ponderisani prosjek perioda i to: za finansijske instrumente aktive, uključujući i rashode kamate na aktivu, odnosno finansijske instrumente pasive, uključujući i kamatne prihode na pasivu:

	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	%	%
Aktiva		
Sredstva iznad obavezne rezerve kod Centralne banke	(0,51)	(0,51)
Kredit i potraživanja od banaka	(0,16)	(0,03)
Kredit i potraživanja od komitenata	4,51	4,57
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	3,45	3,25
Pasiva		
Depoziti od banaka	(0,80)	(0,37)
Depoziti od komitenata	(0,49)	(0,60)

34.3.3. Rizik promjene kamatne marže

Banka u sklopu tehnika mjerenja tržišnog rizika mjeri uticaj promjene kamatne marže kod dužničkih hartija od vrijednosti sa fiksnim prinosom. Rizik promjene cijene dužničkih hartija od vrijednosti usljed promjene kreditnog rizika emitenta (marže percipirane od strane tržišta) se mjeri i ograničava CPV limitom - limit vrijednosti baznog boda kreditne marže (Credit Spread Point Value). Ovaj limit je sličan vrijednosti baznog boda BP01 (Basis Point Value) i ograničava rizik promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija dužničkih hartija od vrijednosti ukoliko se uticaj promjene kamatne marže pomjeri za 0,01% (1 bazni bod). BP01 limit ograničava ukupnu osjetljivost pozicija Banke na promjene kamatnih stopa, a CPV limit dodatno ograničava ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti s obzirom na volumen i trajanje.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

34.3.4. Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi se definiše kao izloženost finansijskog stanja Banke neželjenim promjenama u kretanju kamatnih stopa, koje proizlaze iz aktive i pasive u bankarskoj knjizi.

Sistem ograničenja u skladu sa pravilima Grupe je definisan kroz podjelu na limite i nivoe upozorenja u zavisnosti od vrste ograničenja i vremena potrebnog za korektivne akcije u slučaju kršenja ograničenja.

Banka bazira upravljanje i kontrolu kamatnog rizika u bankarskoj knjizi na analizi metrika/indikatora iz dvije perspektive:

- ekonomska vrijednost i
- zarada.

Osnovna ograničenja, putem kojih Banka prati izloženost riziku iz perspektive ekonomske vrijednosti, su:

- BP01 osjetljivost - ukupna osjetljivost i osjetljivost po vremenskim korpama - izračunava se kao promjena sadašnje vrijednosti kamatonosno osjetljivih pozicija, koja proizlazi iz trenutnog šoka za 1 bazni bod na svaku stopu duž krive. Suma svih osjetljivosti po vremenskim korpama duž krive je BP01;
- EV nadzorni standardizovani šokovi - iz regulatornih razloga, dodatno na metriku BP01, Grupa osjetljivost ekonomske vrijednosti računa kao najgori rezultat od 6 SOT scenarija („parallel up“, „parallel down“, „flattening“, „steepening“, „short rates up“ i „short rates down“). Uticaj ekonomske osjetljivosti se mjeri u odnosu na Tier 1 kapital.

Iz perspektive zarade Banka prati izloženost riziku kroz sljedeća ograničenja:

- osjetljivost neto kamatnog prihoda - standardna osjetljivost neto kamatnog prihoda se izračunava na bazi scenarija trenutnih paralelnih šokova na stopama iznad jednogodišnjeg vremenskog horizonta i uz pretpostavku konzistentnog bilansa i stalne marže.

Pokazatelji kamatnog rizika u bankarskoj knjizi	2021.	2020.
Osjetljivost ekonomskog kapitala (EV sensitivity) u %	(4,90%)	(9,04%)
Osjetljivost neto kamatnog prihoda (NI sensitivity) u %	(0,63%)	(1,58%)
BP01 u EUR	(25.463)	(70.739)

34.4. Operativni rizik

O navedenim procesima i pokazateljima, koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima, se redovno informišu i izvještavaju rukovodstvo Banke i Grupe, a vrši se i redovno usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usljed nastupanja nepredvidivih eksternih događaja, uključujući pravni rizik.

Gubici proizašli iz sljedećih događaja se mogu smatrati operativnim rizikom: interna ili eksterna prevara, odnosi sa zaposlenima i sigurnost na radu, reklamacije klijenata, kazne i penali zbog kršenja regulative, šteta na materijalnoj imovini Banke, prekidi u radu i greške u radu sistema, upravljanje procesima.

U skladu sa metodologijom Grupe, kao i propisima Agencije za bankarstvo RS, Banka je uspostavila i konstantno unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta, koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima, procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima, praćenje ključnih indikatora rizika, te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica, kao i sistem izvještavanja.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.4. Operativni rizik (nastavak)

Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, evidentiranje i praćenje vrijednosti indikatora rizika Banka koristi grupni alat „ARGO“, dok za proces izvještavanja i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi grupni alat „BO Tool“ („Business Object Tool“).

U toku 2021. godine formiran je Odbor za nefinancijske rizike i kontrole UniCredit Bank a.d. Banja Luka. Odgovornosti Odbora su:

- promovisanje godišnjih aktivnosti upravljačke samoprocjene procesa i ocjenjivanje njegovih rezultata, kako bi se osigurao sistematski pristup procjeni operativnog rizika i nadzoru sistema interne kontrole;
- nadgledanje nefinancijskih rizika u Banci, prijetnji u nastajanju, kao i jačine sistema interne kontrole, kroz praćenje najvažnijih događaja i incidenata, slabosti i nedostataka;
- definisanje i davanje prioriteta potrebnim korektivnim radnjama, čiji je cilj ublažavanje uočenih slabosti i nedostataka;
- donošenje odluka o reputacionom riziku za transakcije povezane sa osjetljivim sektorima i ostalim slučajevima prijedloga poslovne strane (ostali relevantni sektori ili klijenti);
- praćenje akcija za ublažavanje rizika, efikasnosti i planova implementacije;
- diskusije o relevantnim rizicima / nalazima prepoznatim od strane funkcije Interne revizije;
- donošenje odluka u vezi sa krizama, proglašavanje krizne situacije kao dijela upravljanja kontinuitetom poslovanja;
- odobrenje preuzimanja rizika u pogledu odgađanja / izbjegavanja / promjene korektivnih radnji, što podrazumijeva odloženo ili nepotpuno smanjenje rizika.

S obzirom na to da je Banka izložena operativnom riziku u svim svojim poslovnim aktivnostima, a radi podizanja svijesti o pojmu, značaju i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom, Banka je razvila sistem elektronske edukacije za sve zaposlene, kao i sistem edukacije za monitore operativnog rizika putem redovnih mjesečnih sastanaka.

34.5. Reputacioni rizik

Uzimajući u obzir značaj reputacionog rizika, koji se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Banke usljed gubitka povjerenja u integritet Banke, do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Banke ili aktivnostima članova organa Banke, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje, Banka upravlja reputacionim rizikom kroz usvojene i implementirane specijalne politike i procedure, koje regulišu područje upravljanja reputacionim rizikom, te postupanje sa transakcijama u specifičnim industrijama (nuklearna energija, industrija naoružanja, infrastruktura voda-brana, proizvodnja energije u elektranama na ugalj, te u sektoru rudarstva), kao i konstantnim podizanjem svijesti zaposlenih o značaju upravljanja reputacionim rizikom kroz elektronske obuke za sve zaposlene.

U dijelu upravljanja reputacionom rizikom, Odbor za nefinancijske rizike i kontrole raspravlja i donosi odluke o reputacionom riziku za transakcije povezane sa osjetljivim sektorima i ostalim slučajevima prijedloga poslovne strane (ostali relevantni sektori ili klijenti), koji se ocjenjuju kao viskorizične transakcije.

34.6. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima, koje određuju regulatori banaka i tržišta kapitala,
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, te
- održavanje snažne kapitalne osnove, koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Odlukama ABRS je propisan način obračuna kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik, način obračuna kapitala, kao i visina stopa kapitala, koje su banke dužne kontinuirano održavati, uključujući i zaštitne slojeve kapitala.

Minimalne propisane stope, koje banke moraju ispunjavati u svakom trenutku, su:

- stopa redovnog osnovnog kapitala od 6,75%
- stopa osnovnog kapitala od 9% i
- stopa regulatornog kapitala od 12%.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

34.6. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Na svaku od gorenavedenih stopa je propisano kontinuirano održavanje zaštitnog sloja za očuvanje kapitala u visini od 2,5%.

Pored navedenih propisanih stopa, predviđeni su (još nisu propisani) zahtjevi za ostale zaštitne slojeve kapitala, odnosno za kombinovani zaštitni sloj, koji predstavlja minimalni redovni osnovni kapital, uvećan za zaštitni sloj za očuvanje kapitala i uvećan za sljedeće zaštitne slojeve, u zavisnosti od toga šta je primjenjivo i to:

- kontraciklični zaštitni sloj specifičan za banku,
- zaštitni sloj za sistemski važnu banku (propisan u rasponu od 0% do 2% i biće propisan pojedinačno za svaku banku nakon što ABRS rangira banke prema sistemskom značaju), i
- zaštitni sloj za sistemski rizik,
- ABRS je 2021. uvela dodatni kapitalni zahtjev za banke prema SREP kontroli, koji predstavlja dodatni zaštitni sloj kapitala; za Banku on iznosi 0,75%.

Iznos regulatornog, osnovnog (T 1) i redovnog osnovnog kapitala (CET 1), kao i njihove stope obračunate u skladu sa propisima ABRS, su prikazani u narednoj tabeli:

Stavka	31. decembar 2021.	31. decembar 2020.
	'000 BAM	'000 BAM
REGULATORNI KAPITAL	208.341	219.102
OSNOVNI KAPITAL	208.341	209.279
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	208.341	209.279
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	97.428	97.428
Uplaćeni instrumenti kapitala	97.055	97.055
Emisiona premija na akcije	373	373
Zadržana dobit	76.473	68.384
Ostali ukupni rezultat	(5.899)	2.575
Ostale rezerve	52.707	52.603
(-) Ostala nematerijalna imovina	(11.799)	(11.551)
(-) Odložena poreska imovina koja zavisi od buduće profitabilnosti i ne proizilazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane poreske obaveze	(127)	(160)
(-) Odloženo poresko sredstvo koje se može odbiti i koje zavisi od buduće profitabilnosti i proizilazi iz privremenih razlika	(442)	
DOPUNSKI KAPITAL	-	9.823
Opšte ispravke vrijednosti za kreditni rizik u skladu sa standardizovanim pristupom	-	9.823
Stopa redovnog osnovnog kapitala	22,77%	22,46%
Stopa osnovnog kapitala	22,77%	22,46%
Stopa regulatornog kapitala	22,77%	23,51%

Ostvarene stope kapitala sa 31. decembrom 2021. godine znatno su iznad propisanih minimuma.

Osim ovih stopa, banke su dužne osigurati i održavati stopu finansijske poluge, kao dodatnu sigurnosnu i jednostavnu zaštitu, najmanje u visini od 6%.

Stopa finansijske poluge se računa kao odnos osnovnog kapitala i ukupne izloženosti banke riziku na izvještajni datum, izražena u procentima i sa 31. decembrom 2021. godine znatno je iznad propisanog minimuma i iznosi 11,93%.

35. POSLOVI U IME I ZA RAČUN TREĆIH LICA

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica i vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica Banka naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima se knjiže u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica su dati u narednoj tabeli:

	31. decembar 2021. ‘000 BAM	31. decembar 2020. ‘000 BAM
Komisioni plasmani	76	84

36. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost, po kojoj se može raspolagati aktivom / pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika, koja nastaje iz ove aktive / pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Pretpostavke korišćene kod procjene i mjerenja fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banka bazira na primjeni centralizovane kalkulacije, razvijene na nivou Grupe, koja koristi MSFI 13 kao jedinstveni izvor smjernica za mjerenje fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti se smatraju kotiranim na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije prema uobičajenim tržišnim uslovima.

Svi finansijski instrumenti se klasifikuju u skladu sa kriterijumima za podjelu na nivoe hijerarhije fer vrijednosti, koja sadrži tri različita nivoa:

- nivo hijerarhije 1: fer vrijednost uzeta na osnovu cijena za identičnu aktivu ili pasivu, kojoj se može pristupiti na dan mjerenja, tj. ako su finansijski instrumenti zastupljeni na aktivnom tržištu;
- nivo hijerarhije 2: fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene, za koji se uzimaju podaci sa aktivnog tržišta kada se isključuje mogućnost inputa korištenih u procjeni nivoa hijerarhije 1;
- nivo hijerarhije 3: fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene, za koji se uzimaju podaci, koji nisu na aktivnom tržištu, tj. kada su potrebna značajnija prilagođavanja.
- Grupa koristi u metodologiji određivanja nivoa hijerarhije za prihodujuće kredite i depozite banaka i klijenata slijedeće dodatne kriterije:
- nivo hijerarhije 2: (bezrizična stopa tj. FV risk free - prilagođena stopa za kreditni spread za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $\leq$ 5%;
- nivo hijerarhije 3: (bezrizična stopa tj. FV risk free - prilagođena stopa za kreditni spread za očekivani i neočekivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $>$ 5%.

Neprihodujuće kredite Banka klasifikuje u skladu sa instrukcijama Grupe tako što izjednačava njihovu knjigovodstvenu i fer vrijednost. Sva imovina i obaveze Banke su klasifikovane na nivo hijerarhije 2 i nivo hijerarhije 3.

Dužničke hartije od vrijednosti Banka klasifikuje na nivo hijerarhije 2, a prilagođavanje fer vrijednosti se vrši u skladu sa centralizovanom kalkulacijom Grupe.

Banka kvartalno vrši izračun fer vrijednosti obveznica u svom portfoliju i knjigovodstvenu vrijednost usklađuje sa izračunatom fer vrijednošću. Izračun fer vrijednosti se odvija u nekoliko koraka:

- prvi korak je izračun lokalnih cijena, uvažavajući regulatorne propise,
- u drugom koraku Grupa samostalno vrši nezavisan izračun cijena (IPV - Independent Price verification),
- u trećem, posljednjem koraku, radi se poređenje lokalnih i IPV cijena i, u slučaju da su IPV cijene niže od lokalnih, vrši se usklađivanje (FVA - Fair Value Adjustment).

Izračun IPV cijena se vrši na osnovu modela (Mark-to-Model). U IV kvartalu 2021. godine Grupa je izmijenila krivu, koja se koristi za izračun IPV cijena, na način da nova kriva uzima u obzir i lokalnu HoV emitovanu na Londonskoj berzi. Zbog primjene nove krive došlo je do većeg, negativnog iznosa FVA, pa je efekat vrednovanja HoV na 31. decembar 2021. godine iznosio -6 miliona BAM.

36. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKE IMOVINE I OBAVEZA (nastavak)

Tabela u nastavku prikazuje fer vrijednost finansijske imovine i obaveza po amortiziranom trošku, dok je fer vrijednosti imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prezentirana u napomeni 18.b):

	31. decembar 2021.				31. decembar 2020.			
	Fer vrijednost	Knjigovod- stvena vrijednost	Promjena		Fer vrijednost	Knjigovod- stvena vrijednost	Promjena	
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	%
Kredit i potraživanja od banaka	260.882	195.845	(4.270)	(2,18%)	276.658	189.856	86.802	45,72%
Kredit i potraživanja od komitenata	1.064.545	1.029.838	34.707	3,37%	971.514	935.120	36.394	3,89%
Ukupno	1.325.427	1.225.683	30.437	2,48%	1.248.172	1.124.976	123.196	10,95%
Depoziti i krediti od banaka	157.116	154.989	2.128	1,37%	259.940	259.447	493	0,19%
Depoziti i krediti od komitenata	1.251.339	1.237.924	13.416	1,08%	1.106.353	1.110.311	(3.958)	(0,36%)
Ukupno	1.408.455	1.392.913	15.544	1,12%	1.366.293	1.369.758	(3.465)	(0,25%)

Nivoi fer vrijednosti imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 su prikazani u tabeli ispod:

	31. decembar 2021.			31. decembar 2020.		
	Nivoi fer vrijednosti			Nivoi fer vrijednosti		
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	260.882	-	-	276.658
Kredit i potraživanja od komitenata	-	256.427	808.118	-	265.576	705.938
Ukupno	-	256.427	1.069.000	-	265.576	982.596
Depoziti i krediti od banaka	-	135.282	21.834	-	224.560	35.380
Depoziti i krediti od komitenata	-	-	1.251.339	-	-	1.106.353
Ukupno	-	135.282	1.273.173	-	224.560	1.141.733

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nakon datuma bilansa nije bilo događaja koji bi zahtijevali dodatna objelodanjivanja ili eventualne korekcije ovih finansijskih izvještaja (korektivni događaji) do dana njihovog izdavanja.

38. SKRAĆENICE

ABRS - Agencija za bankarstvo Republike Srpske
ALCO - Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (Asset - Liability Committee)
Banka - UniCredit Bank a.d. Banja Luka
BPV - vrijednost baznog boda (Basis Point Value)
CET 1 - stopa redovnog osnovnog kapitala (Common Equity Tier 1 Capital ratio)
CPV - vrijednost baznog boda kreditne marže (Credit Spread Point Value)
EAD - izloženost u neizvršenju (Exposure At Default)
EBA - Evropska uprava za bankarstvo (European Banking Authority)
ECL - očekivani kreditni gubitak (Expected Credit Loss)
EKS - efektivna kamatna stopa
EU - Evropska unija
EV - ekonomska vrijednost
FLI - informacije s pogledom u budućnost (Forward Looking Information)
FV - fer vrijednost
Grupa - UniCredit Grupa
HoV - hartije od vrijednosti
ICAAP - interna procjena adekvatnosti kapitala (Internal Capital Adequacy Assessment Process)
IFRIC - Međunarodni odbor za tumačenje finansijskog izvještavanja (International Financial Reporting Interpretations Committee)
IT - informaciona tehnologija (Information Technology)
LGD - gubitak od neizvršenja (Loss Given Default)
MRS - Međunarodni računovodstveni standardi
MSFI - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja
NPE - krediti u neizvršenju (Non-Performing Exposure)
PD - vjerovatnoća neizvršenja (Probability of Default)
PDV - porez na dodatu vrijednost
POCI - kupljeni ili nastali krediti umanjene vrijednosti (Purchased or Originated Credit Impaired)
PSC - šifra statusa izvršenja (Performance Status Code)
RS - Republika Srpska
RWA - aktiva ponderisana rizikom (Risk Weighted Asset)
SMI - stečena materijalna imovina (Tangible Assets Acquired by Collateral Foreclosure)
SPPI - samo plaćanja glavnice i kamate (Solely Payments of Principal and Interest)
TTC - kroz ciklus (Through The Cycle)
VaR - vrijednost pod rizikom (Value at Risk)
WL - monitoring lista (Watch List)

**Briga za naše zajednice:
Kada je zemljotres
opustošio hrvatsku
regiju Baniju,
UniCredit fondacija
je krenula u akciju i
pokrenula inicijativu
prikupljanja sredstava
za podršku onima koji su
najviše pogođeni.**

Naši ljudi
Zemljotres
Hrvatska

Želite saznati više?
Pročitajte ovu i druge priče na
annualreport.unicredit.eu/en

Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31.12.2021

Filijala	Adresa	Grad	Broj telefona:
BESPLATNA INFO LINIJA			080/051-051
BANJALUČKO-PRIJEDORSKA REGIJA			
FILIJALA BANJA LUKA	Marije Bursać 7	Banja Luka	051/243-200
FILIJALA BANJA LUKA 2	Jevrejska 50	Banja Luka	051/246-662
FILIJALA BANJA LUKA 3	Carice Milice 2	Banja Luka	051/246-645
FILIJALA BANJA LUKA 4	Bulevar srpske vojske 8	Banja Luka	051/243-441
FILIJALA ČELINAC	Kralja Petra I Karađorđevića 65	Čelinac	051/551-144
FILIJALA KOTOR VAROŠ	Cara Dušana 28	Kotor Varoš	051/783-260
FILIJALA MRKONJIĆ GRAD	Svetog Save 13	Mrkonjić Grad	050/212-948
FILIJALA ŠIPOVO	Prve šipovačke brigada 1	Šipovo	050/371-338
FILIJALA PRIJEDOR	Vožda Karađorđa 9	Prijedor	052/240-385
FILIJALA NOVI GRAD	Karađorđa Petrovića 33	Novi Grad	052/751-756
FILIJALA KOZARSKA DUBICA	Svetosavska 41	Kozarska Dubica	052/416-346
DOBOJSKO-GRADIŠKA REGIJA			
FILIJALA LAKTAŠI	Karađorđeva 63	Laktaši	051/532-215
FILIJALA GRADIŠKA	Vidovdanska bb	Gradiška	051/813-412
FILIJALA SRBAC	Mome Vidovića 17	Srbac	051/740-251
FILIJALA DOBOJ	Karađorđeva 1	Doboj	053/490-351
FILIJALA TESLIĆ	Svetog Save 77	Teslić	053/431-501
FILIJALA DERVENTA	Kralja Petra 1 Karađorđevića bb	Derventa	053/312-212
FILIJALA ŠAMAC	Svetosavska 9	Šamac	054/490-116
FILIJALA BROD	Jovana Raškovića bb	Brod	053/621-491
FILIJALA PRNJAVOR	Svetog Save 25	Prnjavor	051/660-295
SARAJEVSKO-BIJELJINSKA REGIJA			
FILIJALA BIJE LJINA	Patrijarha Pavla 3a	Bijeljina	055/221-285
FILIJALA UGLJEVIK	Ulica Ćirila i Metodija bb	Ugljevik	055/771-302
FILIJALA ZVORNIK	Karađorđeva bb	Zvornik	056/214-147
FILIJALA SREBRENICA	Vase Jovanovića 32	Srebrenica	056/440-269
FILIJALA BRATUNAC	Svetog Save bb	Bratunac	056/411-214
FILIJALA PALE	Milana Simovića bb	Pale	057/203-022
FILIJALA LUKAVICA	Spasovdanska 31	Lukavica	057/318-299
FILIJALA SOKOLAC	Cara Lazara bb	Sokolac	057/401 062
FILIJALA ROGATICA	Srpski sloge bb	Rogatica	058/420-092
FILIJALA VLASENICA	Svetosavska 82	Vlasenica	056/490-176
TREBINJSKO-FOČANSKA REGIJA			
FILIJALA TREBINJE	Kralja Petra Prvog Oslobođioca br. 22	Trebinje	059/270-625
FILIJALA BILEČA	Kralja Aleksandra 14	Bileća	059/370-066
FILIJALA GACKO	Trg Save Vladislavića bb	Gacko	059/471-530
FILIJALA NEVESINJE	Nevesinjskih ustanika 27	Nevesinje	059/610-471
FILIJALA FOČA	Njegoševa 10	Foča	058/220 972

Osnažujemo
razvoj zajednice.

UniCredit Bank Banja Luka

www.unicreditbank-bl.ba